MOSESIB AGLANGITA SIVORLINGIT

ASSINGITALO TUKSIARUTSININGIT NERTORDLERUTINGILLO IMGERUSERTAGGIT.

THE BOOK OF GENESIS

TRANSLATED INTO THE

ESQUIMAUX LANGUAGE,

BY

THE MISSIONARIES

OF THE

UNITAS FRATRUM, OR, UNITED BRETHREN.

PRINTED FOR THE USE OF THE MISSION,

BY

The British and Foreign Bible Society.

LONDON:

W. M'DOWALL, PRINTER, PEMBERTON-ROW, GOUGH-SQUARE.

1834.

MOSESIB AGLANGITA SIVORLINGIT.

KAPITEL I.

Sillaksub pingortitauninganik.

NELLIUNERIT pigiarningane Gudib killak nunalo
pingortipak.
2 Nunalo illēnarsimmajotun-īlaukpok sunata-
karanelo, ittinerlo tāktub kollāngiarpa; Gudiblo
Annerninget immaksoak kollāngiarpa.
3 Gudelo okarpok: Kaumajokarle! Kauma-
jokarpok tava.
4 Kaumajorlo ullernaigilugo, Gudib namagiva.
Tagva kaumajok Gudib avitipa tāksoarmit.
5 Kaumajorlo uvlormik taiva, tāksoarlo un-
nuamik tailugo. Tagva unnuksak uvlāksarlo uvlut
sivorlerpānget sakkerpok.
6. Gudelo okarpok: Aulāngitokarle immaksuit
akkorngænne, tamna aviktaujutiksaukovlugo im-
maksuit akkorngænne.
7 Tagva Gudib aulāngitok sennava, immak-
soarlo aulāngitub attānētok avikpa immaksoarmit
aulāngitub kollānetomit. Taimailerporlo.

8 Aulãngitorlo Gudib killangmik taiva. Tagva unnuksak uvlãksarlo uvlub aipanga sakkerpok.
9 Gudelo okarpok: Immaksuit killaub attãnẽtut kattersorlit ingmigolilutik, ipterilingajok tækkuksaukovlugo. Taimailerporlo.
10 Ipteriliktorlo Gudib nunamik taiva, immaksuillo ingmigoliningit immarbiksoarmik taisilune. Gudiblo tamedsa ullernaigilugo namagiva.
11 Gudelo okarpok: Nunab iviksukket pẽrortullo nutaijortuksatãrtut nuitiligit; nappartullo paungalivaktut, attunit illüsermiktut paungatãrkovlugit, ingmingne nutaijortuksatakarlutik nuname. Taimailerporlo.
12 Tava nunamit nuilerput iviksukket pẽrortullo, nutaijortuksatãrtut, attunit illusermiktut; nappartullo paungalivaktut, ingmingne nutaijortuksatakarlutik, attunit illusermiktut. Gudiblo tamedsa ullernaigilugo namagiva.
13 Tagva unnuksak uvlãksarlo uvluk pingajuæk sakkerpok.
14 Gudelo okarpok: Kaumartuksennik sakkijartokarle aulangitome killangme, uvlormiglo unnuarmiglo aviktitsijunnik, nellunaikutenniglo, nelliunerniglo, uvlunnik Jarinniglo kaujititsijunnik.
15 Kaumartuksaukovlugit aulãngitome killangme, nuna kaumarviokovlugo tapkonunga Taimailerporlo.
16 Gudiblo kaumajoksoæk magguk sennavak kaumajok angijok attanniotikovlugo uvlormut kaumajorlo mikkijok attanniotikovlugo unnuarmut, uvloritsello sennaveit.
17 Gudiblo tapkoa aulãngitomut killangmut illiveit, kaumaikovlugit nunamik.
18 Attanniotikovlugillo uvlormut unnuarmullo

aviklugiglo kaumajorlo tãksoarlo. Gudiblo tamedsa ullernaigilugo namagiva.

19. Tagva unnuksak uvlãksarlo uvlut sittamanget sakkerpok.

20 Gudelo okarpok: Immaksoak sakkijartitsile immaksiutinnik aulãjunnik omajunniglo, tingmitsenniglo, nuname aulãngitub killaub attãne tingijunnik.

21 Gudiblo arveãluit pingortipeit, immaksiutillo sunatuinait, omajut aulãjullo, immaksublo sakkijartitangit, illunatik ingmikut adsiliksaulutik; tingmitsello esaroggit sunatuinait, illunatik ingmikut adsiliksaulutik. Gudiblo tamedsa ullernaigilugo namagiva.

22. Gudiblo saimauserpeit okarlunelo: Kinguvãksakarluse unnuksivalliatitse, immarmiglo immarbiksoarme najimmatitse; tingmitsello unnuksivalliarlit nuname.

23 Tagva unnuksak uvlãksarlo uvlut tellimanget sakkerpok.

24 Gudelo okarpok: Nuna sakkijartitsile omajunnik, attunit ingmikut adsiliksaulutik, nergjutinnik nujuitunniglo nujoartunniglo, pamgortunniglo nunamẽtunnik, illunatik ingmikut adsiliksaulutik. Taimailerporlo.

25 Gudiblo nergjutit nujoartut pingortipeit, illunatik ingmikut adsiliksaulutik, nergjutillo nujuitut ingmikut adsiliksaulutik, pamgortullo suinatuinait nunamẽtut, ingmikut adsiliksaulutik. Gudiblo tamedsa ullernaigilugo namagiva.

26 Gudelo okarpok: Innungnik adsiptingnik sennalaukta, adsiokovlugit uvaptingnut; tapkoa attanniojuksaukovlugit mingeritjennut immarbingmẽtennut, tingmitsennullo killaub attãnẽtun-

nut, nergjutinnullo, nunamullo illunãnut, pamgortunnullo tamainut nunamẽtunnut.
27 Innuglo Gudib adsiminut pingortipa, Gudemut adsiojuksaukovlugo pingortipa, argullo arnarlo pingortipak.
28 Gudiblo saimauserpak okautivlugiglo: Kinguvaksakarlutik unnuksivallialeritik, innuit nunamik najimmakovlugit, attannioleritiglo nunamut, nalegauleritiglo mingeritjennut immãnẽtunnut, tingmitsennullo killaub attãnẽtunnut, nergjutinnullo tamainut, pamgortunnullo.
29 Gudelo okarpok: Ahãk tagga tunnitsivigivaptik pẽrorsijennik sunatuinarnik, ingmingne nutaijortuksatãrtunnik nunaksoarme illunane, nappartunniglo sunatuinarnik paungalivaktunnik, nappartunniglo ingmingne nutaijortuksatartunnik, nerkiksaukovlugit illiptingnut.
30 Nergjutinnullo nunamẽtunnut tamainut, tingmitsennullo killaub attãnẽtunnut tamainut, pamgortunnullo nunamẽtunnut tamainut, taipkoa pẽrorsijennik sunatuinarnik nerrikovlugit. Taimailerporlo.
31 Gudiblo pingortitane tamaitarsuit ullernaigiveit; ahãglo, illunamassiatik idluartoksõlaukput. Tagva unnuksak uvlãksarlo uvlut pingasujoet sakkerpok.

KAPITEL II.

Sabbatemik, Paradiesemiglor, nulliarẽngnerub pingortitauninganiglo.

TAGVA killak nunalo kattimmajoksoakottingillo tamaitarsuit innersimmalaukput.

2 Uvlullo Iningane Gudib pinniarnine sulli-
nermut sorērpeit; uvlullo Iningane merngoērser-
pok sullinerminit tamainit.
3 Uvlullo Ininget tamedsa Gudib saimanar-
neliotipa, ivsornaiviokolālo, uvlorme tamattomane
Gude sullinerminit tamainit merngoērserlaurame,
pinniarnerminit pingortitaminut, sullinerminit
tamainit.
4 Taimak killak nunalo sakkijalerpuk, ping-
ortitaulauramik nelliutome taipsomane, Gudib
Nālekab nuna killaglo sennangmagik;
5 Nappartullo sunatuinait nāternamēdlutik,
mattoma sivorngagut perorlaungitut nuname,
perortullo sunatuinait nātername, mattoma sivorn-
gagut perorlaungitut. Gude Nālegak sillaluko-
jingimet sulle nuname, innukalaungilarlonēt pe-
rorsēviksiortomik.
6 Nunamille pujorak kangattarpok nuna illunāt
kausertilugo.
7 Gudiblo Nālekab innuk sennava nunab il-
langanit, annernermiglo omanartomik kingang-
agut supporlune tapsomunga. Taimaglo innuk
omanartomik tarneliotitauvok.
8 Gudelo Nālegak perorsēvingmik sennavok
Edenme unanetome, innuglo sennajane nunakar-
kova tapsomane.
9 Gudelo Nālegak perorsaivok nunamit nap-
partunnik sunatuinarnik tækkominadlartunnik,
nerkiksaktalingniglo mammaktunnik, innogutiblo
nappartunga perorsēviub kerkanētipa, illitark-
sinerublo ajungitomik ajortomiglo nappartunga.
10 Edenmillo kōksoak pivok immertitsijok per-
orsēvingmik, tagvane avalerkokalerdlune kōk-
soarnik sittamænnik.

11 Tapkoa sivorlinget Pison attekarpok, tamannalo nunab Hevilab illunăt avatăgut kŏkpok,
tagvanelo Goldekarpok.
12 Nunablo tapsoma Goldinga pivianartŏvok;
tagvanelo Bedellionekarpok, ujararlo pivianartok
Oniks tagvanĕnivok.
13 Kŏggub aipanga Gihon attekarpok, tamanna kernertet nunangeta illunăt avatăgut kŏkpok.
14 Kŏgguk pingajuæk Hedikel attekarpok, tamanna Assiriab kiglingane kŏkpok. Kŏggullo
sittamanget Frate attekarpok.
15 Gudiblo Nălekab innuk pitipa perorsĕvingmut Edenmĕtomut, sennajaukovlugo udsertortaukovlugolo tapsomunga.
16 Gudiblo Nălekab innuk perkova, okautivlugo: Nerrijuksauvotit nappartunnit tamainit
perorsĕvingmĕtunnit.
17 Illitarksineruble ajungitomik ajortomiglo
nappartunganit nerrijuksaungilatit; uvlut nelliennelonĕt omanget nerriguvit tokkojuksaugavit.
18 Gudelo Nălegak okarpok: Namangilak innuk attausĕnaugame; oma ikkajortiksanganik
aipæksanganiglo sennajomavunga.
19 Gudib Nălekab ivsormit omajut tamaita
năternamĕtut, tingmitsello tamaita killaub attănĕtut sennagamigit, tapkoa innungmut pitipeit
kannok tainiarmangagit nautsertoromavlune, kannorle innub (Adamib) omajut sunatuinait taijomalerpagit attekartuksaungmetta.
20 Innublo nergjutit tamaita nujoartut nujuitullo năternamĕtut, tingmitsella killaub attănĕtut
attunit attekartipeit; kissianele innungmut ikkajortiksamik aipæksamiglo nachvartaujokalaungilak.

21 Tagva Gudib Nālekab innuk (Adam) sinniktipa ittijomik, tamnalo sinnisimmavok; omalo tullimangita illanget tiguva, innigilauktangalo uvinekartipa.

22 Gudiblo Nālekab arnak sennava innub tullimanganit, omanget tigulauktane, ālalo tapsomunga.

23 Tagva innuk (Adam) okarpok: Tagga sauniojut saunimnit pimmajut, uviniojorlo uvinimnit pimmajok. Tamna taijaularpok angumit pijomik, angumit pijaungmet.

24 Tamanna pivlugo atātane anānanelo angutib kemmegomārpak, nullianelo ungagilugo, tapkoalo maggut uvinigik attausiksauniarpuk.

25 Tammarmiglo Adam nulliangalo annorakalaungilāk, kangusugatiglo.

KAPITEL III.

Adamib Evablo ajortulliarnigingnik. Tapkoa pitlartaunigingnik. Messiasib unertutigijauninganik.

KUGLUGIARLE pingitsertornersaulaukpok nergjutinnit nāternamētunnit, Gudib Nalekab sennajanginnit tamainit, tapsomalo arnak okarvigiva: Gude taimak okausekalaukka illiptingnut, nerrijuksaunginaptik nappartunnit perorsēvingmētunnit tamainit?

2 Arnab tava kuglugiak okautiva: Nappartut perorsēvingmētut paunganginnik nerrivakpoguk;

3 Kissianele nappartub perorsēviub kerkanētub paungangit pivlugit, Gude okalaukpok: Omanget nerriniaratik aktornagolonēt, tokkojuksaukonnatik.

4 Tagva kuglugiak arnamut okarpok: Taimaingilak illa, tokkoniatsengilatik.
5 Gudele nellunginame, uvlut nellienne illiptik omanget nerriguptik ijitik uititauniarmetta, Gudetullo ïlerniaraptik, ajungitomiglo ajortomiglo illissimmavlutik.
6 Arnablo nappartok tamanna tækkunäramiuk, omanget nerrijominarasugællugo tækkominarasugiva, nappartok una kuvianarasugællugo, sillatõtitsijomik okautaungmet; oma paungangita illanganik tigusivok nerrivlunelo, oma illangalo uiminut tunniva, tamnalo nerrigivok.
7 Tagva tamarmik ijigik uititaulerpuk annorakanginermingniglo tukkisilerdlutik; Feigeliksablo millukattanginnik kattititsivuk, sailiteksamingnik sennalutik.
8 Gudiblo Nalekab nippinga tussarpæk, perorsëvingme arvertartillugo uvlub niglalerningane. Adamele nulliangalo ergutsivuk nappartut perorsëvingmëtut akkornganut, Gudib Nãlekab kënanget sãngane sakkijaromanatik.
9 Gudiblo Nãlekab Adam kaikova okautilugolo: Nãnekit?
10 Adamelo okarpok: Nippit tussarapko perorsëvingme sivorãvunga, annorakanginamalo ijerasualaukpunga.
11 Gudib okautiva: Kia okautilaukpãtit annorakanginernik? Nappartomit taipsomanget nerrilaungilatit, nauk innertilaurapkit nerriniksarnik?
12 Tagva Adam kiovok: Arnab aiparikojavit uvamnut nappartub taipsoma paungangita illanganik tunnitsivigingmanga nerrilaukpunga.
13 Gudib Nãlekab arnak okautiva: Sõg tai-

mailiorlaukit? Arnarle okarpok: Kuglugitsab
taimak uiveringmanga nerrilaukpunga.
14 Tagva Gudib Nălekab kuglugiak okautiva:
Taimailiorlauravit nergjutinnit tamainit, omajunnillo
năternamĕtunnit tamainit ominarnerpăngŏvotit
mannamit. Nărnut pamgortuksauvotit,
ivsorlo nerkigilugo innŏtillutit.
15 Omisuktigĕngnermiglo pititsijomavunga il
lingnut arnamullo, kinguvăksarnut kinguvăksanginnullo.
Arnable kinguvăksanget niakuit tullidlaromărpa,
igvillo kingmingagut kĕjomărpet.
16 Arnamullo okarpok: Singaileruvit ănernartomik
ikpigititsomărpagit, ăniadlarlutillo ernisugomărpotit,
uivillo pijomajanga malligeksarivet,
tamnalo nălegeksarivet.
17 Adamemullo okarpok: Nulliet năleklugo
nappartomit taipsomanget nerrilauravit, nauk innertilaurapkit
nerriniksarnik, nuna tagva ominarsijauvok
pivlutit, siarklernermullo nerkiksarnik
pinnasuartuksauvotit innŏtillutit.
18 Dorneniglo Disteleniglo perortokaromărpok,
perorsijello năternamĕtut ejeksarivettit.
19 Kĕnavit kidsijarningane nerkiksarnik ĕsi
juksauvotit, igvit ablatsaujomărkărtinnæk sennajaumavingnut;
ivsogavit ivsungortuksaugivotit.
20 Adamiblo nulliane Evamik atserarpa, tamna
innŏjut illunamassiatik anănagingmatsuk.
21 Gudelo Nălegak Adamib nulliangello annoraksagingnik
kissingnik sennavok, attitilugiglo
makkoninga.
22 Gudelo Nălegak okarpok: Ahăk, Adam
uvaptitun-ĭlertok, ajungitomiglo ajortomiglo illissimmavlune.
Mannale agganne issakonnagit,
tigusikonnagolotauk omanartub nappartunget

paunganginnik, nerrinermullo tamakkoninga innõlerkonnago issokangitomut.
23 Tava Gudib Nãlekab aularkova perorsĕvingmit Edenmit, perorsĕviksiorkovlugo, nunamit pingmet.
24 Adamelo Gudib aulartinamiuk, perorsĕviub Edenib ittervia udsertortaukova Kerubimut saviksoalijartomut ippiktomik, apkosinek nappartomut omanartomut attortaukonnago.

KAPITEL IV.

Kainib tokkotsininganik nukkaminik. Kainib kinguvănginnik.

ADAMIBLE nulliane Eva uvinikattigingmago tamna singailerpok, Kainelo ernertariva, okarporlo: Angumik Nãlekamit pivunga.
2 Mattoma kingorngane oma nukka Abel ernertariva. Abelelo mianersijungorpok, Kainele perorsĕviksiortungorlune.
3 Nelliutub malliktingane Kaine tunnergutiksaminik perorsĕviub perorsianginnit ãtsilerpok Nãlekab sãnganut.
4 Abelibtauk saugakottiminit angajuklionerset koininersello ãpeit. Nãlekablo saimarsainerminut Abele tunnergutalo tækkunãrpak.
5 Kainele tunnergutalo Gudib saimarsainerminut tækkunãrlaungimago; Kaine ningalerpok angijomik, ningarningalo tækkuksaulerpok kĕnangane.
6 Tagva Nãlegak Kainemut okarpok: Sõg ningarosukkit? Sõglo kĕnet ningarnermut tautorlukka?
7 Imaingilak? Ajungitulliguvit tava unganar-

potit; ajungitullingikuville, tava idluinerub kannidlarpâtit ikliguktitsomavlutit, igville nâletsennago pît, attanniolerille tamattomunga.
8 Kainible nukkane Abel okausiksakarvigiva; mattoma kingorngagullo nâternamĕdlutik, Kainib nukkane Abel annaudlugolo tokkopa.
9 Nalekab tagva Kaine okarvigiva: Nukket Abel nâneka? Kaine okarpok: nellovunga; nukkara udsertoreksarivigo?
10 Okautivale: Sumik pinnialaukkît? Nukkavit aunga nipliadlarpok uvamnut nunamit.
11 Mannamillo omigijauvotit nuname, tamedsa aitangavlune nukkavit aunga aggangnit pingmago.
12 Perorsĕviksioralloaruvit namaktomik tunnitsivioniangitotit nunamit. Saksartotut kemmâjotullo illingajuksauvotit nuname.
13 Kainele okarpok Nâlekamut: Idluitulliarnera angiluarmet issumagijungnĕrviojungnangilak.
14 Ahak, uvlome aulartigamga nunamit omanget, ijeriartortuksauvunga kĕnavit sângane, saksarlunga kemmâjotun-îdlungalo nuname. Imâk illinganiarpungalo: uvamnik naipitsijub tokkolarpânga.
15 Nâlekable okautiva: Aukak, imainiarporle: Kainemik tokkotsijok, idluitulliarnek tamedsa 7-torlune akkillertaujariakarpok. Nâlekablo Kaine nellunailiva tokkotaukonnago kimut naipitinganut.
16 Kaine tava Nâlekab kĕnanganit aularpok, nunalo Nod unane, Edenib ungatane nunagilerdlugo.
17 Kainiblo nulliane uvinekattigingmago tam-

na singailerpok, Hanochelo ernertariva. Igluga-
sengniglo iglulliorpok, tapkoa ernerme attingatut
atserarpeit Hanock.
18 Hanochible ernertariva Irad, Iradib erner-
tariva Mahujael, Mahujaelib ernertariva Metusael,
Metusaelib ernertariva Lamech.
19 Lamechele nullianikpok maggungnik; il-
langæk attekarpok Ada, aipanga Zilla.
20 Adalo ernivok Jabalemik, omanget tup-
pernik iglokartut, nergjutinniglo nujuitunnik
mianersijut pivut.
21 Oma nukka attekarpok Jubal; tamna sivor-
lerpauvok aggiarusijartunnit nipsausijartunnillo
tamainit.
22 Zillaletauk ernivok Tubalkainemik, tamna
illissimmalaukpok kannutjerinermik kikkitjeriner-
miglo sunatuinarnik. Tubalkainiblo najanga at-
tekalaukpok Naema.
23 Lamechiblo nulliængne Ada Zillalo okau-
tivak: Illiptik Lamechib nulliagik okautsimnik
tussaleritik, kammatsiarlutiglo sumik okarama:
Angumik tokkotsilaukpunga, tamna ikkigivara,
innuosuktomiglo tamna sorrogivara.
24 Kainemik tokkotsijok 7-torlune akkiniar-
taujariakangmet, Lamechemik tokkotsijok 77-tor-
lune akkiniartaujariakarpok.
25 Adamib nulliane ama uvinekattigingmago,
tamna ernermik ernivok, tamna attekartipa Seth.
Okarlune: Kainib Abele tokkolaungmago, Gudib
kinguvãksab assianik tunnitsivigivãnga.
26 Sethelotauk ernertãrpok ernermik, tamna
attekartipa Enos. Nelliutome taipsomane Nã-
lekab attinga okautigijautainalerpok.

KAPITEL V.

Patriarchit kinguvarět attingita taijauninginnik Adamemit Noa tikkilugo.

TAMEDSA aglait innuit kinguvarěninginnik okā-
lajut. Gudib innuk pingortinamiuk adsiliotipa
ingminut.
2 Angullo arnarlo pingortipak, saimauser-
lugiglo, innūngniglo atseraitipak, taipsomane
pingortitauvigingne.
3 Adamelo Jarekardlune 130 nik ernertārpok
ingmitut adsekartomik, tamna atserarpa Seth.
4 Mattoma kingorngagullo sulle Jarinnik 800
nik innōlaukpok, ernetārlune pannitārlarmelo.
5 Jaringita illunatik unnurningit 930 ōvut,
tokkovorlo.
6 Sethib Jarekardlune 105 nik Enos ernertār-
iva.
7 Mattoma kingorngagullo sulle Jarinnik 807
nik innōlaukpok ernetārlune pannitārlarmelo.
8 Jaringita illunatik unnurningit 912 ōvut,
tokkovorlo.
9 Enosib Jarekardlune 90 nik Kenanernertār-
iva.
10 Mattoma kingorngagullo sulle Jarinnik
815 nik innōlaukpok, ernetārlune pannitārlar-
melo.
11 Jaringita illunatik unnurningit 905 ōvut,
tokkovorlo.
12 Kenanib Jarekardlune 70 nik, Mahalaleel
ernertāriva.

13 Mattoma kingorngagullo sulle Jarinnik 840 nik innõlaukpok, ernetãrlune pannitarlarmelo.

14 Jaringita illunatik unnurningit 910 õvut, tokkovorlo.

15 Mahalaleelib Jahrekardlune 65 nik Jared ernertãriva.

16 Mattoma kingorngagullo sulle Jarinnik 830 nik innõlaukpok, ernetãrlune pannitãrlarmelo.

17 Jaringita illunatik unnurningit 895 õvut, tokkovorlo.

18 Jaredib Jarekardlune 162 nik Henock ernertãriva.

19 Mattoma kingorngagullo sulle Jarinnik 800 nik innõlaukpok, ernetãrlune pannitãrlarmelo.

20 Jaringita illunatik unnurningit 962 õvut, tokkovorlo.

21 Henochib Jarekardlune 65 nik Methusala ernertãriva.

22 Methusalalo ernertãrigamiuk kingorngane Gude aiparilugo Jarinnik 300 nik sulle innõlaukpok, ernetãrlune pannitãrlarmelo.

23 Jaringita illunatik unnurningit 365 õvut.

24 Gude aiparilugo innõlaungmet, Gudib nunamit ingminut pitipa, tækkojaujungnẽrlunelo.

25 Methusalab Jarekardlune 187 nik Lamech ernertãriva.

26 Mattoma kingorngagullo sulle Jarinnik 782 nik innõlaukpok, ernetãrlune pannitãrlarmelo.

27 Jaringita illunatik unnurningit 969 õvut, tokkovorlo.

28 Lamechib Jarekardlune 182 nik ernertãrpok ʿautsemik.

29 Tamnalo atserarpa Noa, okarlunelo: Tapsoma mannigoromărpătigut kappiasungniptingne sullijeksaptingnelo nuname, ominarsijaujome Nălekamut.

30 Mattoma kingorngagullo sulle Jarinnik 595 nik innŏlaukpok, ernetărlune pannitărlarmelo.

31 Jaringita illunatik unnurningit 777 ŏvut, tokkovorlo.

32 Noab Jarekardlune 500 nik, Sem, Ham, Jafetelo ernertăriveit.

KAPITEL VI.

Ullitornivaksub okautauninganik.

INNUILLE unnuksivallialermetta nuname, tapkonungalo pannĭt erniangŏngmetta;

2 Gudib kittorngangita innuit panningit kemmergolerpeit pinnarnarasugilugit, issumamingniglo nellĭt nulliariveit.

3 Tagva Nălegak okarpok: Innuit annernima nippinga tappagitsainarpæt, uviniogamik. Mannamit Jarinnik 120 nik sulle kamagingitsertoromavakka.

4 Nelliutome taipsomane attannioluktokalaukpok nuname; Gudib kittorngangita innuit panningit nulliaringmagit, kittorngakarlutiglo tapkonanget, innuit pitsartojoksuit tattamnartoksuillo sillaksoarme tapkonanget pivut.

5 Nălegarle tækkogame innuit uivĕtoksŏninginnik nuname, omættingitalo issumangit pinnasuarningillo idluiluktoksŏngmetta sorĕratik;

6 Tagva kakkialerpok pingortitsinerminik in-

nungnik nuname, tamedsalo kiksarutigiva omættimine.

7 Okarlunelo: Innuit pingortilauktakka pĕjaromavakka nunamit, innuit kissĕtaungitulle, nergjutittauk, pamgortullo tingmitsello killaub attānĕtut aglæt, tapkoninga pingortitsinimnik kakkialerama.

8 Noale Nālekab saimarsainerminut nāpkigiva.

9 Tamedsa Noab kinguvāngit: Noa angut idluartok, pitlareksaulaungilak, Gude aiparilugo innōtsainalaukpok nelliunermine.

10 Ernertārlaukporlo ernernik pingasunnik, Sememik, Hamemiglo, Jafetemiglo.

11 Nunale asserorsimmalaukpok Gudib ijikita sakkængne; piungiluktoālungmiglo tettædlune.

12 Tagva Gudib nuna ullernaigiva, ahāglo, asserorsimmalaukpok, uviniliojut illunamassiatik innonitik asserortilaungmattigik nuname.

13 Tagva Gude Noamut okarpok: Uviniliojut illunamassiatik naggatiksanget nelliutivok kēnama sāngane, nuna piungiluktoālungnik tettæmet tapkonanget pijunnik; ahāglo, asseroromavakka nuna illagilugo.

14 Umiaksoarmik kejungmik sittijomik sennalerit, takamanelo iglunnik sennalutit, kotsorlugillo illuagut sillatagullo.

15 Imāglo sennaleruk: tukkimut tallitut igloïnartut 300 nik, sennimut tallitut igloïnartut 50 nik, kungmullo tallitut igloïnartut 30 nik.

16 Tapsoma kānganelo igalarmik sennakovagit tallitut igloïnartut angitigijomik. Upkuarle senneranget kerkāne sennajeksarivet. Ikkiarĕktile-

ruglo pingasunnik kollerĕktunnik, illanget allerpãme, aipanga kerkãne, pingajuæk kollãne.

17 Ahãgle, ullitornevaksoarmut nuna tikkitaukojomavara, uviniliojut illunamassiatik annernekartullo killaub attãne asserorlugit. Illunamassiatik nunamĕtut nunguteksauvut.

18 Igville angervigijomavagit, umiaksoarmullo aijariakarpotit, ernitillo, nulliello, ernivit nulliangillo illagilugit.

19 Umiaksoarmullo itterkojikovagit omajunnik sunatuinarnik, uvinilingnit tamainit, attunit aiparĕngnik attautsĭngnik, angumiglo arnamiglo, omatsainarkovlugit najugarne.

20 Tingmitsennit kallinĕ kattigĕngitunnik, nergjutinnillo kallinne kattigĕngitunnik, pamgortunillo sunatuinarnit nunamĕtunnit kallinne kattigĕngitunnik; tapkonanget illunainit, attunit aiparĕk attautsĭk, ittertuksauvut illingnut, omatsainarkovlugit.

21 Igvillo nerkiksennik sunatuinarnik, nerkiksauvaktunnik ṇeksartuksauvotit, kattersorlugillo najugarne, tamakkoa ejeksaukovlugit illingnut illangnullo, omajunnullo tamainut.

22 Noablo Gudib perkojangit tamaita pinniarutigilugit nãletsiarpeit.

KAPITEL VII.

Ullitornevaksub nelliuninganik.

NÃLEKAB Noa okautiva: Illatit tamaita illagilugit itterit umiaksoarmut, igvit idluartorigapkit sãmne nelliutome tamattomane.

2 Nergjutinnit ivsornaitunnit sunatuinarnit at-
tunit aiparēñik 7 nik, angumiglo nullianganiglo
ittertitsīt illingnut, nergjutinillo ivsornartunnit
attunit aiparēngnik attautsīngnik, angumiglo nul-
lianganiglo.
3 Taimaktauk tingmitsennit killaub attānē-
tunnit, attunit aiparēnnik 7 nik, angutaunermiglo
arnauninganiglo, kinguvākset nungutaukonnagit
nunaksoarme illūnāne.
4 Uvlut 7 it nākpetta sillalukojijomagama
nuname uvlut 40 git unnuello 40 git nāvlugit,
omajut nuname sennajakka illunaita nungutit-
somagapkit.
5 Noable Gudib perkojangit tamaita pin-
niarutigilugit nāletsiarpeit.
6 Ullitornevaksuble tikkininga nunamut nel-
liutingmet, Noa Jarekalaukpok 600 nik.
7 Umiaksoarlo ittervigiva erninne, nullianelo,
ernime nulliangillo illagivlugit, ullitornevaksub
pitjutigællugo.
8 Nergjutinnit ivsornaitunnit, ivsornartun-
nillo, tingmitsennillo, pamgortunnillo tamainit
nunamētunnit,
9 Itterput umiaksoarmut aiparēklutīk, ang-
ullo arnarlo, sorlo Nālekab (Noa) perkungmago.
10 Uvlulle 7 it nālermetta ullitornevaksoak
tikkimarilerpok nunamut.
11 Noa Jarekartillugo 600 nik, takkib aipang-
et uvlungita 17 ningane, uvlorme tamattomane,
ittersālub puailavingit illunatik aitangalerput,
killaublo mattungit illunatik angmalerput.
12 Sillalukalarmelo nuname, uvlut 40 git,
unnuello 40 git nālugit.
13 Uvlorme tamattomane, Noa, erningillo

Sem, Ham, Jafetelo, Noablo nullianga, erning-
italo nulliangit pingasut itterput umiaksoarmut.
14 Taimaktauk nergjutit nujoartut sunatui-
nait adsigẽngitut, nergjutillo nujuitut sunatuinait
adsigẽngitut, pamgortullo sunatuinait, pamgor-
paktut nuname, adsigengitut, tingmitsello suna-
tuinait adsigẽngitut, tingijungnartullo illunatik,
esarokartullo illunatik.
15 Tapkoa illunatik aiparẽklutik itterput Noab
umiaksoanganut, uvinilingnit tamainit, omartomik
annernelingnit.
16 Ittertullo tapkoa angutaulaukput arnauv-
lutiglo uvinilingnit tamainit, sorlo Gudib (Noa)
perkungmago. Nãlekablo upkuak pallangerpa
kingorngagut.
17 Tavale ullitornevaksoak tikkilerpok, uvlut
40 git nãlugit, immaksuillo angijorolerput, umi-
aksoarlo pochelarktipæt nunamit.
18 Taimak angitigijomik immaksuit sugalulu-
armetta angijororlutik nuname, umiaksoak kãng-
ane poktavok.
19 Taimak angitigijomik immaksuit sugalu-
luarmettalo, kakket kingiktorsuit illunamassiatik
killaub attãnẽtut ulludsaulaukput.
20 Immaksub ittijoksõninga kakket ullud-
saumajut kãnginne, tallitut igloĭnartut 15 nik it-
titigijomik nauserkajauvok.
21 Tava uviniggit illunamassiatik aulajut nu-
name, tingmitsello, nergjutillo nujoartut nujui-
tullo, pamgortullo pamgorpaktut nuname, innuillo
illunatik ippidlarput.
22 Illunamassiatik, omartomik annernekartut
pannerpaktome, tokkolerput.
23 Taimagle illunamassiatik nunamẽtut nung-

utaulaukput, inuillo, nergjutillo, pamgortullo,
tingmitsello killaub attānētut, tapkoa illunamas-
siatik nunamit pējartaumavut. Noakut kissimik,
najortingillo umiaksoarmētut amiakōvut.
24 Nunaksoarle immaksoarmut uvlunnik 150
nik ulludsaumalaukpok.

KAPITEL VIII.

Ullitornevaksub sorērninganik.

TAGVALE Gudib Noa issumagilerpa, tapsoma na-
jortingillo umiaksoarmētut omajut nergjutillo
tamaita erkarmilugit, akkunaksoakarkojivok nu-
namut, immaksoarlo tinnivallerpok tava.
2 Ittijoksublo puailavingit killaublo mattung-
it simiktaulerput, sillaluksoarlo killangmit sorēr-
kojauvok.
3 Immab tava nuna kemmegiartorpa, kētau-
nersaulilarmelo, uvlut 150 git nāngmetta.
4 Takkit 7 ningeta uvlungita 17 ningane umi-
aksoak ikkarēpok Araratib kakkangane.
5 Immagle miklilitsainarpok takkit 10 ning-
et tikkilugo. Takkit 10 ningeta uvlungita
sivorlerpāngane kakket kāngit sakkijartainarput.
6 Uvlut 40 git nāngmetta, Noab igalak umi-
aksoarmētok sennajane makperpa.
7 Tullugarlo annitipa, tamna tingitsainarpok
sivumut uttimullo nuna immakarungnērkārtin-
nago.
8 Mattoma kingorngagut Taube annitipa,
kaujititaujomagame immakarungnērmangæt nu-
name.

9 Taubele tamna miviksaminik naipitsingi-
iame, tapsomunga umiaksoarmut uttilerivok, im-
nakalaungmet sulle nunaksoarme illunane. Tag-
vale Noab agganne issaklugit tamna tiguva pilu-
golo umiaksoarmut.
10 Sullele uvlut 7 it assinginnik uttakkerkăr-
lune ama Taube umiaksoarmit annitipa.
11 Sekkinerle kangivalertillugo tapsoma tik-
kipa, sunaubvalo, nappartub orksuliub millukat-
tangita illanget neksarpa kingmiarlugo. Tap-
somunale Noa immab tinnilerninganik kaujititau-
vok.
12 Sullele uvlut 7 it assinginnik uttakker-
kărivlune ama Taube umiaksoarmit annitiniva,
tapsomale uttervigijungnĕrpa.
13 Noa Jarekartillugo 601 nik, takkib sivorli-
ub uvlungita sivorlerpăngane, nuna immairutivok.
Tagva Noab umiaksub kănga pĕrpa tækkolunelo
nuna ipterililermet.
14 Tagvale takkib aipanget uvlungita 27 õning-
ane nuna ipterilimarikpok.
15 Gudiblo Noa okarvigiva, okarlunelo:
16 Umiaksoarmit annilerit, igvit nulliello, er-
nitillo, ernivillo nulliangit illagilugit.
17 Omajullo sunatuinait najugarnĕtut, uvi-
nilingnit sunatuinarnit, tingmitset, nergjutillo
nujuitut, pamgortullo sunatuinait, pamgorpaktut
nuname, tapkoa annilit illagilutit; aulatitselo
nuname, kittorngileritselo unnuksivalliarluse nu-
name.
18 Tagvale Noa annilerpok erninne nulli-
anelo, ernermelo nulliangit illagilugit.
19 Taimaktauk nergjutit nujoartut sunatui-
nait, pamgortullo sunatuinait, tingmitsello suna-

tuinait, illunatiglo pamgorpaktut nuname, tapkoa annilerput umiaksoarmit, illunatik attunit adsimingnut.

20 Noable Altare sennava Nālekamut, tigusivlunelo illanginnik nergjutinnit sunatuinarnit ivsornaitunnit, tingmitsennillo sunatuinarnit ivsornaitunnit, ikkoalaklugillo tunnergutigiveit Altareme.

21 Nālekablo tippegiktok naimaleramiuk, omamigut okausekarpok: Mattoma kingorngane nuna ominarsititsomērtara innuit pitjutigællugit; innub omættæt kajungilārningit ajortoksōngmetta sorrusiōnerminit. Mannamillo omajut tamaita nungutitsomērtakka sorlo pinnialaurama.

22 Nunakarningane tamāt pērortukset kattersoiviglo, itje kiæglo, aujak okkiorlo, uvlok unnuarlo sorērniatsengilet.

KAPITEL IX.

Gudib angersimmanine sokkosijuitipa ajagutak nellunaikutangörtilugo.

GUDIBLO Noa erningillo saimauserpeit, okarvigilugillo: Kinguvaksakaleritse unnuksivalliarluselo, nuna innukarkovlugo illunane.

2 Nergjutit illunamassiatik nunamētut, tingmitsello killaub attānētut, aulajullo illunamassiatik nunamētut erksigijeksarivāse kvaksarutigiluselo, mingeritjello immarbingmētut tamaita tunnijauvut aggapsingnut.

3 Aulajut omajullo illunamassiatik nerkiksauvut illipsingnut, taimaktauk perorsijennik tunguiortennik tunnitsivigivapse.

4 Nerkele omatillugo aunărtillugolo nerkiksariniarassiuk.

5 Timipse aunga erkarsutigilugo akkinniarutigijomagapkotauk nergjutinnut tamainut; innublo innosinga akkinniarutigijomavara innungmut kimullonĕt, kattangutigingmago.

6 Nelliet innub aunganik kovisijok, tapsoma aungjatauk innungmut kovijaujomărpok; Gudib innuk adsiminut sennalaungmago.

7 Kinguvaksakaleritse unnuksivalliarluselo, omaridlaritselo nuname, unnuksivalliarkogapse nuname.

8 Ama Gudib Noa erningillo okarvigigiveit:

9 Ahăk, angervigivapse, kinguvaksasselo pingmilugit,

10 Omajullo tamaita najortapsingnĕtut, tingmitset, nergjutillo nujuitut, tamaitalo nergjutit nujoartut najortisse nuname, illa illunamassiatik umiaksoarmit annilauktut, omajut nellillonĕt nunamĕtut illautilugit.

11 Tagvale angervigivapse imăk: mattoma kingorngane ullitornevaksub immaksoanganut uviniggit illunatik asserortauniarungnĕrmetta, mattoma kingornganelo ullitornevaksoakarniarungnĕrmet nunab asserortautiksanganik.

12 Gudelo okarpok: Tamedsa angernima kajusimmaninget nellumaikuta pivlunga, pivluselo, najortisselo omajut tamaita pivlugit, nelliutunne tamaine:

13 Ajagutakottimnik illijilaukpunga nuvujennut, tamedsa angernima nellunaikutariva pivlunga, nuna pivlugolo.

14 Nuvujenniglo sakkijartitsiguma nunab kol-

tuinait, illunatiglo pam...
koa annilerput umiaksoar...
simingnut.

20 Noable Altare se...
sivlunelo illanginnik ne...
ivsornaitunnit, tingmits...
sornaitunnit, ikkoalaklu...
tareme.

21 Nälekablo tippeg...
migut okausekarpok:
nuna ominarsititsomërt...
innub omættæt kajungi...
sorrusiönerminit. M...
nungutitsomërtakka s...

22 Nunakarningan...
soiviglo, itje kiæglo, ...
arlo sorërniatsengilet.

KA...

Gudib ange...

GUDIBLO Noa e...
lugillo: Kinguvak...
numa innukarkov...

2 Nergjutit illum...
mitsello killaub at...
siatik nunamëtut e...
luselo, mingeritjello i...
nijauvut aggapsingnut...

3 Aulajut omajull...
vut illipsingnut, taim...
iertennik tunnitsivig...

lãne ajagutakottiga tækkuksautiniarivara nuvujenne.
15 Tagva angernera erkaumajomavara pivlunga pivluselo, omajullo tamaita, uviniggit sunatuinait pivlugit, mattoma kingorngagut ullitornevaksoakarniarungnĕrmet uviniggit illunatik asserortautiksangennik.
16 Tamanna pivlugo ajagutakottiga nuvujennĕniarpok, uvangalo tækkosarlugo, erkaumalarpara Gudib angerninga sokkosijuitok omajunnut uvinilingnut nunamĕtunnut tamainut.
17 Tamedsale Gudib okautigivatauk Noamut: Tamedsa nellunaikutauvok angernera pitjutigællugo, illilauktara pivlunga, uviniggillo tamaitarsuit nunamĕtut pivlugit.
18 Noab erningita umiaksoarmit annilauktut attingit imaiput: Sem, Ham, Jafet. Hamele Kanaanib atãtagiva.
19 Pingasut tapkoa Noab erneriveit, tapkonuna nunaksoak innukalerpok illunane.
20 Noale perorsĕviksiortainalerpok, Weineliksenniglo illijikattarlune.
21 Weinemiglo immidlarame tallapok, iglominelo kebbiksimmanane innangavok.
22 Hamible Kanaanib atãtanget atãtame ussinganinga tækkogamiuk, okautigiva kattangutingminut sillatãnetungnut.
23 Tava Semib Jafetiblo annoramik tigusivuk, tuimingnullo illivlugo, tunningavlugolo ulligiartorpæk atatængmik ussinganinga; kĕviarvigivæglo attængãmik ussinganinga tækkojomanago.
24 Noale sinnigutigilauktaminit Weinemit tup-

palerame, tussalarmelo illiorvionerminik ernæng-
me nukkangængnut;
25 Okarpok: Ominarsile Kanaan, tamna kiv-
gæksaule kivgennut tamainut kattangutikita ak-
korngængne.
26 Ama okarivok: Gude nakorijaule Semib
Nãleġanga; Kanaanelo kivgaule tapsomunga.
27 Gudib Jafet kinguvãksakartiliuk unnuk-
tunnik, inniksakartiliuglo Semib iglunginne; Ka-
naanele kivgaule tapsomunga.
28 Noale ullitornevaksub kingorngane innõ-
laukpok Jarinnik 350 nik.
29 Innõsinget illunãt Jaringit 950 õlaukput,
tokkovorlo.

KAPITEL X.

Noab erningita kittorngangannik kinguvanginniglo.

Tamedsa Noab erningita Semib, Hamib, Jafet-
iblo kittorngangit. Kittorngakalerpullo ulli-
tornevaksub kingorngane.
2 Jafetib tapkoa kittorngariveit: Gomer, Ma-
gog, Madai, Javan, Tubal, Mesech, Tiraselo.
3 Gomerible tapkoa kittorngariveit: Ascenas,
Rifat, Togarmalo.
4 Javanib tapkoa kittorngariveit: Elisa, Tarsis,
Ķitim, Dodanimlo.
5 Tapkonanget nellojut kikkertangit innu-
kalertitauvut nunagijanginne, attunit ingmigo-
lingajunnik okausekarlutik kinguvãngonermingne,
innukaţtigẽngnermingnelo.
6 Hamib tapkoa kittorngariveit: Kus, Miz-
raim, Put, Kanaanlo.

7 Kusible tapkoa kittorngariveit: Seba, Hefila,
Sapta, Raema, Sabtechalo. Raemable tapkoa
kittorngarivak: Scheba, Dedanlo.
8 Kusible Nimrod erneriva. Tamna attannio-
joksõlerpok nuname,
9 Omajoksiorteovlunelo sõngojoksõlerpok Nã-
lekab sakkãne. Taimaitomik okartokajõngovok:
Taimna sõngojoksõvlune omajoksiorteõvok Nãle-
kab sakkãne Nimrodetut.
10 Taipsoma attanniovinget nunangita sivor-
lerpãngit attekarput imãk: Babel, Erech, Akad,
Kalnelo, Sinearib nunangane.
11 Nunamit tamattomanget Assur pivok, tam-
nalo iglulliorpok Ninivemik, Rehobotemik, Irmik,
Kalamiglo.
12 Taimaktauk Ressenmik Niniviub Kalablo
akkorngængne. Iglugaseksuit tapkoa angidlar-
put.
13 Mizraimib tapkoa kittorngariveit: Ludim,
Anamim, Leabim, Naftuhimlo.
14 Patrusim, Kasluhimlo. Tapkonanget Fi-
listerit Kaftorillo pivut.
15 Kanaanible Zidon erneriva erniangokãrtok,
Hethelo.
16 Jebusi, Emori, Girgosilo,
17 Hevi, Arki, Sinilo,
18 Arvadi, Zemari, Hamatilo kittorngariveit.
Tapkonanget Kanaanemiut kinguvangita unnur-
ningit pivut.
19 Tapkoalo nunangita kiglingit Zidonmit Ge-
rar apkosarlugo Gasamut, Sodom, Gomorralo,
Adamalo, Zoboimlo tikkilugit, Lasamullo illing-
avut.

20 Hamible tapkoa kittorngariveit, kinguvarẽngillo, okauserijangillo, nunangillo, innukattingillo illautilugit.
21 Semele Jafetib angajugliub nukkanga kittorngakarivoktauk, Eberib kittorngangita illunatik tamna atãtagivæt.
22 Tapkoalo Semib kottorngariveit: Elam, Assur, Arfachsad, Lud, Aramlo.
23 Tapkoale Aramib kittorngariveit: Uz, Hul, Geter, Maslo.
24 Arfachsadible Sala kittorngariva, Salab Eber kittorngariva.
25 Eber ernekarpok maggungnik. Tapkoa illangæk attekarpok Peleg, tapsoma nelliuningane Sillaksub innungit siamartitaulermetta; oma nukkanga attekarpok Jaketan.
26 Jaketaniblo Almodad, Salef, Hazarmavet, Jaralo,
27 Hadoram, Usal, Dikelalo,
28 Obal, Abimael, Sebalo,
29 Ofir, Hevila, Jobalo kittorngariveit. Tapkoa tamaita Jaketanib kittorngariveit.
30 Messablo nunanga Sefar kakkak taunanẽtok tikkilugo nunagilaukpæt.
31 Semible tapkoa kittorngariveit, kinguvarẽngillo, okauserijangillo, nunangillo innukattingillo illautilugit.
32 Tapkoale tamaita Noab erningita kinguvãgiveit, kinguvarẽngit innukattingillo illautilugit. Tapkonanget innuit unnuksivalliavut nuname ullitornevaksub kingorngagut.

KAPITEL XI.

Nuvogusermik Babeleme. Okautsit adsigengititauningininik. Semib kinguvareninginnik.

Sillaksoarmiulle illunamassiatik okautsinnik ad-
sigēktunnik attorlaukput.
2 Tapkoale taunnunga ingeraramik, nunatsia-
mik kakkakangitomik naipitsivut, Sinearib nu-
nangane, tamedsalo nunagivæt.
3 Okarkattigēlutiglo: Atte, igaliksennik sen-
nalaukta ikkoalaklugillo. Tagvalo igalikset u-
jarkettitut, macharlo kattutiksarilugo attorpeit.
4 Okarlutiglo: Atte, iglugaseksoarnik nuvogu-
seksoarmiglo iglulliorlaukta, nuvua aktoakovlugo
killangmut, erkaumajautsainaromamut pijomār-
tome; siamartilaujomārpallaigapta nunennut ta-
mainut.
5 Nālegak tagva-akkarpok, iglugaseksuit, nu-
voguseksoarlo, innuit kittorngangita sennajangit
ullernaigilugit.
6 Nālegarlo okarpok: Ahāk, innugaseksuit
tapkoa adsigēkput, adsigēktomiglo okausekarput
ingmingnut, imaitomiglo sennanasuarput, kaju-
simmanermingnelo tamakkoa sennajomavlugit
katsungainiarput.
7 Atte, akkarlaukta kannunga, okausingillo ad-
sigēgungnērtilugit sokkoserlaungmilavut; okar-
kattigēngnermingnik tussākonnagit.
8 Tamattomuna Nālekab innuit tagvanget
siamartipeit nunennut tamainut, iglulliorungnēr-
tuksauvlutik iglugaseksoarnik.
9 Taimaitomik iglugaseksuit atserartauvut

Babelemik, Nãlekab tagvane innuit okausingit adsigẽgungnẽrtimagit, tagvanget siamartilaitalo nunennut tamainut.
10 Semib tapkoa kinguvarẽgiveit: Semib Jarekardlune 100 nik Arfachsad ernertãriva, Jaringnik maggungnik ullitornevaksub kingorngane.
11 Mattoma kingorngagullo sulle Jarinnik 500 nik innõlaukpok, ernetãrlune pannitãrlarmelo.
12 Arfachsadib Jarekardlune 35nik Sala ernertãriva;
13 Mattoma kingorngagullo sulle Jarinnik 403 nik innõlaukpok, ernetãrlune pannitãrlarmelo.
14 Salab Jarekardlune 30 nik Eber ernertãriva.
15 Mattoma kingorngagullo sulle Jarinnik 403 nik innõlaukpok, ernetãrlune pannitãrlarmelo.
16 Eberib Jarekardlune 34 nik, Peleg ernertãriva;
17 Mattoma kingorngagullo sulle Jarinnik 430 nik innõlaukpok, ernetãrlune pannitãrlarmelo.
18 Pelegib Jarekardlune 30 nik, Regu ernertãriva;
19 Mattoma kingorngagullo sulle Jarinnik 209 nik innõlaukpok, ernetãrlune pannitãrlarmelo.
20 Regub Jarekardlune 32 nik, Serug ernertãriva.
21 Mattoma kingorngagullo sulle Jarinnik 207 nik innõlaukpok, ernetãrlune pannitãrlarmelo.
22 Serugib Jarekardlune 30 nik Nahor ernertãriva.
23 Mattoma kingorngagullo sulle Jarinnik

200 nik innŏlaukpok, ernetărlune pannitărlarmelo.
24 Nahorib Jahrekardlune 29 nik, Tara ernertăriva.
25 Mattoma kingorngagullo sulle Jarinnik 119 nik innŏlaukpok, ernetărlune pannitărlarmelo.
26 Tarab Jarekardlune 70 nik, Abram, Nahor, Haranlo ernertariveit.
27 Tarab tapkoa kinguvarĕgiveit: Tarab Abram, Nahor, Haranlo ernertariveit. Haranible Lot ernertăriva.
28 Haranele tokkovok anguta Tara innŏtīllugo, innulervivinermine, Ureme, Kaldæab nunangane.
29 Tagvane Abram Nahorelo nullianikpuk. Abramib nullianga Saraimik attekarpok, Nahoriblo nullianga Milkamik attekarpok, Haranib pannia, tapsomale Milka Jiskalo pannigivak.
30 Saraile kittorngisuiname kittorngakalaungilak.
31 Tagvale Tarab ernine Abram, ernermelo Haranib erninga Lot, ukkoànelo Sarai ernerme Abramib nullianga aularkettigivlugit neksarpeit Uremit Kaldæamĕtomit, ingerajomagame Kanaanib nunanganut; Haranlo tikkinamitsuk tagvane nunakalerput.
32 Taralo Jarekalaukpok 205 nik, tokkovorlo Haranme.

KAPITEL XII.

Abramib kaikojauninganik, ingeraninganiglo Kanaanib nunanganut, tujormioninganiglo Egiptenme.

NĀLEKABLO Abram okautiva: Nunagitsainartar-
nit illangnillo aularit, atātavit iglunga kemmek-
lugo, nunamut unertutigijomārtamnut illingnut.
2 Innugaseksoangortitsomavagit saimarlutillo,
akkillo okautigijaukojomavara angijomik, saimar-
saijungortitsomavlutillo.
3 Illingnik saimarsaijut saimaromavakka, il-
lingniglo okautekaluktut okauserlugvigijoma-
vakka, illikkullo kinguvarēt nuname illunamas-
siatik saimarviojomārput.
4 Taimaitomik Abram aularpok, Nālekab
okausingit malliklugit, Lotiblo aipariva. Abra-
mele Jarekalaukpok 75 nik Haranmit aularame.
5 Tagvale Abramib nulliane Sarai, Lotelo nuk-
kame erninga illaukovak, perkuttitiglo angulauk-
tattik, kittorngattiglo pigilauktattik Haranme
neksarlugit, aularput ingeralutiglo Kanaanib nu-
nanganut. Tikkinamik nunamut tapsomunga,
6 Abram ingeralerpok Sichemib nunanganut,
Moriblo nappartunginnut. Taipsomane Ka-
naanemiut nuname tamattomane nunakangmetta.
7 Nālekable Abram sakkervigiva, okautilālo:
Kinguvāksettit nunamik tamattominga tunnitsi-
vigijomārpakka. Tagvanelo Altaremik sennavok,
Nālekamut sakkertiminut.
8 Mattoma kingorngane tagvanget aularivok
kakkamut, iglugaseksuit Bethelib killianētomut,
tagvanelo tangmalerpok, Bethel kangilerivlugo

Ailo taunanerdlerivlugo. Nālekamullo Altaremik sennavok, Nālekab attingalo okautigiva.
9 Abram tagvanget ama aularivok, ingeralunelo sekkinerdlīt erkānut.
10 Tagvanele kāngnartoksoakaluarmet Abram attersārpok Egiptenmut, taikane tujormiojomavlune, kāngnartoksub angininga pivlugo nuname tamattomane,
11 Egiptenib erkā tikkinamiuk nulliane Sarai okautiva: Ahāk, kaujimagama kēnavit pinnarnarninganik.
12 Tagvale Egiptenmiut tækkogunitit okarniarput: Tapsoma una nulliariva; uvamniglo tokkotsiniarput, igvillo perkutiginiarpātit.
13 Nægliktara, najagijagit okautiginga, pivlutit idluigijaukonnanga, innoseralo sapputijaukovlugo pivlutit.
14 Abramele Egiptenmut tikkimet, Egiptenmiut arnak kēnatsiariktok tamna tækkovæt.
15 Angajokaksuillo Faraomētut tækkogamitsuk, kaujijautipæt tapsomunga. Taimaitomik Faraub iglunganut āpæt.
16 Tamna pivlugolo Faraub Abram ajungitulliarvigikattarpa. Abramelo perkutekalaukpok saukennik, tuktuvangniglo, siutekoktojullo angutinginnik arnanginniglo, Kamelinniglo, kivgakalarmelo angutinnik arnenniglo.
17 Nālekable Tarao iglomiokattingillo kappianartoksōjunnut sugiarpeit, Sarai Abramib nullianga pitjutigællugo.
18 Taimaimet Faraub Abram kaikova ingminut okautilālo: Sōg taimailiorvigilaukinga? Sōg okautingilarma tamna nulliarigangne?
19 Sōg tamna najagilugo okautigiviuk? Ta-

manna pitjutigællugo issumakalaurama una nulliarijomavlugo. Mannalo ahãk, nulliet tagga, piuk, aularkattigilugolo.
20 Farauble kivganne perkoveit, Abram nulliangalo, najortingillo tamaita kannilarlugit, apkotingeta illangane.

KAPITEL XIII.

Abramib avilerninganik Lotemit kattangutiarsungminit.

TAGVA Abram nulliangalo aularpuk Egiptenmit, perkutitiglo tamaita neksarlugit, Lotelotauk illagilugo sekkinerdlĩnut ingeravok.
2 Abramele akluidlalaukpok nergjutinnik Silberemiglo Goldemiglo.
3 Sekkinerdlĩnut ingeralune Bethelib erkãnut, nunagilauktaminut mattoma sivorngane, tikkilerpok, Bethelib Aiblo akkorngængnut.
4 Nunamut taipsomunga sennavigilauktaminut Altaremik. Tagvanelo Nãlekab attinga okautigiva.
5 Lotele Abramib ingerarkattinga saugakuttekarivok, nergjutinniglo tupperniglo.
6 Nunalo namalaungilak tapkoa nunakattigẽngnigingnut; tamarmik perkutekaramik unnuktovaksoarnik, taimaitomik nunakattigẽklutik sapperpuk.
7 Mianersijullo nergjutekottinnik, Abramib kivgangit, Lotiblo kivgangit akkerartortigẽkattarput. Kanaanemiullo Feresiterillo nunakattigiveit.
8 Taimaitomik Abramib Lote okautiva: Omæt,

akkerartortigẽngniarannuk, kivgavullo akkerartortigẽngniaratik kattangutigẽkamnuk.
9 Nuna illunãt, nane nunakaromamangarpillonẽt issumangnut attoreksaukovara illingnut! Omæt, nunakattigẽgungnẽrlauluk. Saumingmut issumakaruvit, tallerpingmut pinnialarpunga; tallerpingmullonẽt issumakaruvit, saumingmut pinnialarpunga.
10 Lotible Jordanib erkã illunãt tækkosarlugo ullernaigitsiarpa. Sodomib Gomorrablo nunangæk, Nãlekamut asserortaukãrtinnago, immiliksõlaukpok, Zoarib nunanga tikkilugo, Nãlekab perorsẽvingatut, Egiptenib nunangatunĩdlune.
11 Taimaitomik Lotib Jordanib erkã illunãt nunagijomavlugo anneriva, taunungalo ingeralune. Tava kattangutigẽk nunakattigẽgungnẽrlutik avipuk.
12 Abramible Kanaanib nunanga nunagiva, Lotiblo tapsoma iglugaseksoangita erkæt nunagilugo, Sodomemele tangmarlune.
13 Sodomemiulle uivẽtoksõlaukput, idluitulliadlarpullo Nãlekamut.
14 Mannale Lot Abramit avingmet, Nãlegak Abramut okarpok: Uitalerit kemmergolugolo nuna illunãt, nunagijarnit avunga, aungalo, taunungalo, paungalo.
15 Nuna tamedsa tækkojet illunãt tunnijomagapko illingnut kinguvãksarnullo sokkoserniængitomik.
16 Kinguvãksettillo unnuksivalliatitsomavakka sanniktitut nuname. Sanninniglo nunamẽtunnik kittitsijungnartokarpet, tapsomatauk kinguvãksavit unnurningit kittitsungnariveit.

17 Taimaitomik oppallungerit nunalo inger-
avigilugo, tukkimullo sennimullo, illingnut tun-
nijomagapko.
18 Taimăgle Abramib tuppine nŭpa, nuna-
kariartorlune tikkipok nappartolingmut Mamre-
mut, Hebronemĕtomut, tagvanelo Altaremik sen-
navok Nălekamut.

KAPITEL XIV.

Lotib piulijauninganik Abramemut. Abramiblo saimartaun-inganik Melchisedekemut.

NELLIUTOME taipsomane Amrafele attanniotillugo
nuname Sineareme, Ariochelo attanniotillugo
Elassareme, Kedor Laomorlo attanniotillugo
Elame, Tidealo nellojut attanneringmatsuk,
2 Tapkoa unatadlarput Beramut Sodomiut at-
tanningenut, Birsamullo Gomorramiut attan-
ningenut, Sineabemullo Adamamiut attanning-
enut, Semebermullo Zeboimiut attanningenut,
Belamullo Zoarmiut attanningenut.
3 Tapkoa Siddimib naksangane tikkikattigĕk-
put. Immarbik tarriolik tagvanĕpok manna.
4 Jarille 12 it nălugit tapkoa illunatik Kedor
Laomor attannerilaukpæt, Jaremele 13 me attan-
niojungnĕrtilaukpæt nălegungnerlugo.
5 Taimaitomik Kedor Laomorib attannĭllo oma
illænnarijingita illagĕklutik Jareme 14 me taipkoa
tikkipeit, unatadlarlutiglo, innukpaillo Astarot
Karnaimĕtut, Sussimiullo Hamemĕtut, Emimiullo
Kiriataimib năternanganĕtut salagiveit.
6 Horiterillo Seirib kakkanginne, Faranib nă-

ternanga innukajuitub kannitanganētok tikkilugo.
7 Mattoma kingorngane sanguvlutik Mispatib
immektarvia Kades tikkipæt, Amalekiterillo illunamassiatik, Amoriterillo Hazezon Tamarme nunakartut salagiveit.
8 Tagva Sodomiut attanninget, Gomorramiullo attaninget, Adamamiullo attanninget, Zeboimiullo attanninget, Belamiullo Zoarmiut taijauvaktut attanninget, tapkoa illagēklutik oppallungaijakattigēlerput unatadlaromavlutik Siddimib naksangane.
9 Kedor Laomormut Elamiut attanningenut,
Tidealmullo nellojut attanningenut, Amrafelmullo Sinearmiut attanningenut, Ariochemullo Elassarmiut attanningenut; tagva attannīt sittamæt unatadlarput attannernut tellimænnut.
10 Siddimiblo naksangane sunatuinarne ma-
chakadlalaukpok. Sodomiulle Gomorramiullo attannigik tagvane sālagijauvuk nungutaukasæklutiglo; amiakungillo kemmālerput kakkennut.
11 Sālakartulle Sodomemiut Gomorramiullo
perkutingit nerkiksangillo tamaita neksarlugit aularput.
12 Lotelo Abramib kattangutiārsua tapsoma
perkutingillo neksarpeit aularlutiglo, Sodomemiut nunakattigingmagit.
13 Tagvale kemmājut illangeta Amoriterit il-
langeta Eskolib Aneriblo kattangutikita tamanna okautigiva Abramemut tujormijamut Mamrib nappartungita akkorngænne iglokartomut. Tapkoale Abram illænnarivæt.
14 Abramele tussarame kattangutiārsungme

aksarnigauninganik; kivganne 318 ojut iglunganēlo perorlauktut sakkuksalitipeit illagilugillo ipkoa unangmiveit Dane tikkilugo.

15 Kivgannelo maggoililugit unnuangolertillugo illagilugit unatadlarvigiveit salagilaitalo, kemmătipeillo Hoba tikkilugo iglugaseksuit Damaskusib saumieta tunganētut.

16 Perkutillo tamaita uttertipeit, taimaktauk Lote kattangutiărsune perkutingillo uttertiniveit, taimaktauk arnet, innuillo.

17 Mannale uttilermingmet unatadlarnermit Kedor Laomoremut, attannernullo tapsoma illagijanginnut, Sodomemiut attanningeta pachrearpa năternamētillugo Kœnigub naksanganik taijame.

18 Melchisedegle attanniviojok Saleme kakkōjamik Weinemiglo kaitsivok. Tamnalo Gudemut kotsingnerpămētomut ajochertuijungortitaujok.

19 Tapsoma saimaupa okautilugolo: Abram, Gudib kotsingnerpămētub killangmik nunamiglo perkutiggub saimarlitit!

20 Gudelo kotsingnerpămētok nakorijaule, tapsoma omigijittit tunnilaungmagit aggangnut! Abramiblo tamna perkutime illunatik unnurningita tellimaujoennik tunnitsivigiva.

21 Sodomemiulle attanningeta Abram okautiva: innukottimnik pekkarlanga, perkutinnigle pekkalermīt.

22 Abramible Sodomemiut attanninget okautiva: Aggakka pitipakka Nalekamut Gudemut kotsingnerpămētomut, killangmik nunamiglo perkutelingmut,

23 Tigusijomanginama sumiglonēt, ungerutiksamiglonēt aglæt, okariakarkonnæk Abramib akluititauninganik illingnut.

24 Angutille innuosuktut nerkiksennik nungut-
silaungmetta, angutillo Aner, Eskol, Mamrelo il-
lagilauktakka tapkoa kissimik piksamingnik il-
langiutititaujariakarput.

KAPITEL XV.

Abramib okperninget idluarijauninganik. Tupsoma kingu-vangita illinganinginnik.

TAMATTOMA kingorngane Nalegak tækkotitjutikut
okausekarpok Abramemut, okarlune: Abram, si-
voraniarnæk, sapputsauvigivarma akkillertauju-
tigilungalo.
2 Abramele okarpok: Nalegak, Nalegak, su-
mik tunnitsivigijomavinga? uvanga kittornga-
karnanga innõgama; pimaklertokotigale iglumne
Elieser Damaskusemiok ernekarpok attautsemik.
3 Abramelo ama okarivok: Kinguvãksakart-
ingilarma; ahaglo, kivgama erninga kingormgu-
tigilago!
4 Ahaglo, Nalekab okautiva: Ţamna king-
ormgujijuksaungilak illingnut, timingnille pijok
kissiet kingormgujijuksarilugo.
5 Iglomillo annikova, okautilugolo: Killak ar-
lorvigiuk, uvloritsello kittilugit pĩt, kittitsung-
narkigit? Imaglo okautiva: tapkotitunak kingu-
vaksettit-ĩtsomãrput.
6 Abramib Nalegak okperiva, tamanna pivlugo
dluariva.
7 Okautivalo: Uvanga Nalegauvunga aular-
titigijet Uremit Kaldæametomit, nuna tamedsa
tunnijomagapko illingnut perkutaukovlugo.

8 Abramele okarpok: Nalegak, Nalegak, suna nellunaikuteksarivigo, tamedsa pigijomărapko.

9 Nalekablo okautiva: Tuktuvak Jarekartok pingasunnik, tuktungajorlo Jarekartok pingasunnik, saugarlo Jarekartok pingasunnik, Taubeărsuglo Taubiaraglo, tapkoa tagvungartikit.

10 Tapkoa tamaita tagvungartipeit, koppilugillo aviksarpeit, aviksimmajullo attunit akkilerĕktilugit illiveit, tingmiarărsugle koppingilæk.

11 Tingmitset kelluit mivigiveit, Abramible aulartipeit.

12 Sekkinerle nippilermet Abram sinnisilerpok ittijomik; ahaglo,kvaksarnerub tăksublo tikkivigivæk.

13 Tagvale Abramut okarpok: Mattominga kaujititsomavagit, kinguvaksettit tækkorngartaujomărmetta nuname perkutigingitamingne, taikanelo kippalotitaujomărput kappiasuktitaujomărlutiglo Jarit 400 dit nălugit.

14 Uvangale nunakattigĕt taipkoa nalegeksarijangit erkartoromărpakka; mattoma kingorngane aularomărput perkutekarlutik unnuktovaksoarnik.

15 Igvillo ullapirsautekarlutit angajokănut pijomărpotit, Jaritillo unnudlarpetta, illuvertaujomărpotit.

16 Kinguvarĕlle sittamait kingorlereklutik innosingit nuname nălerpetta, taipkoa ama tagvungaromarivut, Amoriterit idluitulliarningit nungungimetta sulle.

17 Tamannale sekkinek nippilermet tădlalarmelo, ahăk, iserluk kieksautemit pivok, ikkumaksublo aviksimmajut ikkitipeit.

18. Uvlorme tamattomane Nalekab Abram angervigiva okarlune: nuna tamedsa tunnijomavara kinguvăksarnut, Egiptenib kõksoanganit Fratib kõksoanga tikkilugo.
19 Keniterit, Kinisiterillo, Kadmoniterillo,
20 Hetiterillo, Feresiterillo, innukpaillo,
21 Amoriterillo, Kanaanemiullo, Gergesiterillo, Jebusiterillo.

KAPITEL XVI.

Hagarib ernertarninganik Ismaelemik.

SARAI Abramib nullianga kittorngisuipok. Tamnale kivgakarpok arnamik Egiptenmiomik Hagar attelingmik.
2 Saraiblo Abram okautiva: Ahăk, Nalekab kittorngisuitimanga singaijungnatsengitunga. Nægliktara, kivgara illingnut piuk, tapsomuna kittorngakartitaujomărpallukama. Abramib Saraib okausingit nălekpeit.
3 Tagva Saraib Abramib nullianget kivgane Hagar Abramemut uiminut tunniva, nulliarĕkovlugik; taipsomanele tikkitainarninginnit nunamut Kanaanemut Jarit tellimaujortut nălaukput.
4 Abramiblo Hagar nulliaringmago singailerpok. Tapsomale singainine nellojungnĕramiuk, angajokăne pingijainermut nachogiva.
5 Taimaitomik Sarai Abramemut okarpok: Pivlutit idluitomik tukkisijuksauvunga; kivgara arnak tunnilauktara illingnut, taipsomale singainerminik kaujilerame nachogikõlerpănga. Nalegak erkartuilerle akkunaptingne.
6 Abramele Saraimut okarpok: Ahăk kivgavit

nalegeksarivãtit, issumangnik pinniarvigilauruk. Saraible taimna pingijaitsungnẽrtitsomangmago, kemmekpa.
7 Nalekable Engelinget taimna innukangitome immektarviub senniane, immektarvingmele apkome Suremut illingajome naipipa.
8 Tapsoma okautiva: Hagar, Saraimut kivgaujotit! nakit pivĩt, namungarniarpĩllo? Tamna kiovok: angajokãmnit Saraimit kemmãlaukpunga.
9 Nalekablo Engelinget okautiva: Uttilerit angajokãnut, nikkanarsarillo tapsoma agganginnut.
10 Nalekablo Engelinget okautiva: Kinguvaksettit unnuksivalliatitsomavakka, unnumut kittiksaungitojomãrput aglæt.
11 Ama Nalekab Engelinget okautigiva: Ahãk singailerẽrpotit, ernermiglo ernijomãrpotit, taimnale Ismaẽlemik atserareksarivet, Nalekab ajulernĩt tussalaungmago.
12 Taimna innungoromãrpok nujoartotunĩdlune, illunaita sorsuvigijomãrpeit, illunatiglo sorsuvigijomãrpæt, kattangutinnelo illunaita nunakakattigijomãrpeit.
13 Hagariblo okautjime, Nalekab attinga taiva: Igvit Gude tækkovarma! Okarama: Tamãne illa tækkunãrlauktiga tækkolaukpara.
14 Taimaitomik immektarvik tamna omanartub tækkunãrtima immektarvinga taiva; immektarvigle tamna Kadesib Barediblo akkorngængnepok.
15 Hagarelo ernermik ernivok Abramemut, Abramiblo ernek tamna Hagarib erniarijanga Ismaẽlemik atserarpa.

16 Abramelo Jarekarpok 36 nik taipsomane,
Hagarib Ismaële erniaringmago.

KAPITEL XVII.

Kippimmanerub pigiarninganik. Isaakib okautauninganik.

ABRAMELE Jarekarmet 99 nik, Nalekab sakker-
vigiva okautilãlo: Uvanga Gudeovlunga ajugak-
angitotõvunga, sakkamne arvertarit idluartolu-
tillo.
2 Angerkattigijomavagillo pivlunnuk unnuksi-
valliatitsomalarpillo.
3 Tagva Abram pamangavok opigomut. Gu-
diblo sulle okarvigiva, okautilãlo:
4 Ahak uvangaujunga angerkattigivagillo piv-
lunnuk, igvillo nunakattigẽksuit unnuktut atãtagi-
jomãrpãtit.
5 Taimaitomik Abramemik attekarungnẽrko-
vagit mannamit, Abrahamemigle attekarkovagit,
uvanga pingortilaurapkit atãtaukovlutit nunakat-
tigẽksoarnut unnuktunnut.
6 Uvangalo unnuksivalliatitsomavagit, illik-
kullo nunakattigẽksuit pingortitsomavakka, il-
lingnillo attannersuit pijomãrputtauk.
7 Angerneralo pivlunnuk kinguvãksettillo piv-
lugit sokkosijuititsomavara, tapkoa kinguvãk-
sanginnelo angernek tamna naksaungitomut il-
lingakovlugo, imãgle: Gudigivarma kinguvãksav-
illo Gudigijomãrpãnga.
8 Nunalo tujormiovigijet, tamedsa Kanaanib
nunanga illunãt, perkutautsainarkovlugo tunnijo-
mavara illingnut kinguvãksarnullo; Gudigijomãr-
pãngalo.

9 Gudelo Abrahamut okarpok: Tagvale angernera, igvit kinguvăksavillo kingunerne naletsainarlitsuk, taipkoa kinguvăksangitalo akkornganětsainarle.
10 Angernerale nalegeksarijasse pivlunga pivluselo, kingunernelo kinguvaksettit pivlugit imaipok: Angutiărsuit tamaita akkunapsingne kippijeksauvut.
11 Illipsele uvinipse aminget nuvua kippijeksarivasse. Tamedsa angernerub nellunaikutanga pivlunga pivluselo.
12 Angutiărsuit nelliet uvlokarpet sittamaujortunnik kippijeksarivasse kinguvaksapsingne tamaine. Taimaktauk kivgasse illunatik illipsingne innulertut, tækkorngartennillo sunatuinarnit pissiarijaujut, kinguvăksapsingnit pingitut kippijaujariakarput.
13 Tagva uvinipsingne angernera sakkertuksauvok, angernek naksaungitomut illingakovlugo.
14 Angutiărsuit nelliellonět kippijaungipet uviningme aminget nuvuagut, innuk temna pějartaujomărpok innukattiminit, angernera tappagilaungmago.
15 Gudelo Abrahamut ama okarivok: Nulliet Sarai mannamit Saraimik taijaujungnĕrkovara illingnut, Saramigle attekarkovara.
16 Uvanga pitsartutitsomagapko, tapsomunalo ernermik tunnitsigijomavagit, tamna pitsartutitsomagapko, nunakattigěksuillo, nunakattigeksuit unnuktut attanningillo omanget pijomărput.
17 Tagva Abraham pamangavok, kungalerlunelo, illumigullo okarpok: Uvanga Jarekartunga 100 nik nutărărsungmik tunnitsiviojomărkik, Saralo Jarekardlune 90 nik ernekaromărpa?

18 Abrahalo Gudemut okarpok: Kannoktŏk Ismael innŏle săngne.

19 Tagva Gude okarpok: Ahaila, Sara nulliet ernermik ernijomărpok illingnut, taimna Isaangmik atserareksarivet, angernera naksaungitok tapsomunga sokkosijuititsomagapko, kinguvaksanginnullo pijomărtome.

20 Ismael pivlugolo tussalaurivagittauk: Ahak, pitsartutilaukpara, unnuksivalliatitsomavaralo unnuktovaksŏkovlugit kinguvaksangit. Attannernik 12 nik ernekaromărpok innugaseksoangortitsomavaralo.

21 Angerneralo sokkosijuititsomavara Isaangmut Sarab ernerijomărtanganut, achago nelliutome tamattomane.

22 Okarvigijungnĕrpa manna, Gudelo Abrahamit kungmuarpok.

23 Tagva Abrahab ernine Ismaël kivgannelo innulertut najortamine, pissiarijannelo, angutillo iglominĕtut tamaita tigulugit uviningita aminget nuvuatigut kippimaveit uvlorme taipsomane, Gudib okausingit malliklugit.

24 Abrahalo Jarekarpok 99 nik uviningme aminget nuvua kippimagamiuk.

25 Ismaëlele oma erninga Jarekarpok 13 nik uvininget aminget nuvua kippijaungmet.

26 Uvlorme attautseĭnarme illunatik kippimajauvut, Abrahalo, erningalo Ismaël.

27 Angutillo illunatik iglunganĕtut, tagvane innulertut pissiarijaujullo tækkorngartennit illunatik, taipkotitunak kippimajaugivut.

KAPITEL XVIII.

Abrahab angerviupsarninganik Isaangmik, tapsoma okautsauninganiglo Sodomib asserortauniarninganik.

NALEKABLO sakkervigiva Mamreme napartolingme, iksivatillugo iglorme sillatãne uvlub kiækadlarningane.
2 Uitagamele, ahãk, angutit pingasut omunga kaijut tækkoveit. Tækkogamigille iglorme sillatãnit akpangerdlune pachreartorpeit, okkungavlunelo tapkoa sãnginne.
3 Okarlunelo: Nalegak, ijikpit sãngængne saimarteksauleruma, kivget kãngerniarnago-tõk!
4 Immermik kaitsijokarniarpok illipsingnut, ittikasselo ubvarlugit; napartublo oma attãne kikkalauritse-tõk!
5 Kakkojamiglo kaitsijomavunga illipsingmut, nekoksijutiksapsingnik, nerrijarẽrupse kissiane ingerarnialauritse. Tamanna pivlugo kivgapsingnut tikkilaurapse. Tapkoa okarput: Taimailiorit sorlo okaravit.
6 Abraha mannakut iglominut itterpok, Saramullo okarlune: Tuavitit, sennaukamik õktutit pingasut tettætut immermut akkulugit, sennalugolo kakkõjaliorit.
7 Tuktuvangnullo aisalerpok nochatsiamik aiklerlune, kivgaminullo tunniva, tapsomale tuavilune nerkiksangortipa.
8 Punnermiglo, immungmiglo, nochavinermiglo ãkiksortaminik kaitsilune illijivok tapkoa sãnginnut, napartublo attãne sãpeit, taipkoalo nerrivut.

9 Taipkoale okautivæt: Nulliet Sara naneka? Kioveit: Iglomēpok.
10 (Illanget) okarpok tagva: Achago ama tikkitsomārivunga illingnut, illa innōgama, ahāk, nulliet Sara ernekaromārpok. Tamanna Sarab tunnuanētub kammane iglub upkuanganēdlune tussarpa.
11 Tamarmiglo Abraham Saralo innutokaulerpuk, imagle: Sara arnet illusingittitut illingajungnērlaukpok.
12 Taimaitomik Sara ingminik ijorivok okarlunelo: Ningiungogama manna, uigalo itōngmet uvinekattigēmut illingajuksauvĩk?
13 Tagva Nalegak Abrahamut okarpok: Sōg Sarab tamanna ijutigivauk? okarlunelo: Issumavĩt ernijuksaujorællunga sulle, nauk ningiungolertunga?
14 Nalekamulle sumiglonēt ajornartokarpa? Achago nelliutome tamattomane tikkitsomārivunga illingnut, Saralo ernekaromārpok tava.
15 Sara missiarpok okarlunelo: Ijōlaungilanga, sivorāgame. Nalegarle okarpok: Taimaingilak, ijōlaukpotille.
16 Angutit nikkovilerput tava, Sodomemullo ingeralutik; Abrahablo illagiveit kannilaromavlugit.
17 Nalegarle okarpok: Kannok angigutsijungnarkĩk Abrahamut, pinniaromārtamnik.
18 Tapsomanget nunakattigeksuit pitsartudlartut pijomārmetta, nunakattigeksuillo nunamētut illunamassiatik tapsomane saimautsaujomārmetta.
19 Kaujimagama, tapsoma kittorngænne iglomiokattinnelo kingunermine perkojomārmagit, Na-

lekab apkotingane arvertarkovlugit, idluartul-
liarkovlugillo; Nalekab angernine Abrahamut na-
maksitikovlugo.
20 Nalegarlo okarpok: Sodomemiut Gomor-
ramiullo pivlugit kachudlartokangmet angijomik
ajortulliarningillo okumailuadlarmetta.
21 Taimaitomik akkaromavunga taipkonunga,
tækkojomavlungalo, kachudlarnermut tussalauk-
tamnik tamainik taimailiormangætta taimailiungi-
mangættalonĕt kaujijomagapkit.
22 Angutiglo taipkoa tunnulerpuk, Sodome-
mullo ailerlutik, Abrahale nokangalerpok Nalekab
sãngane.
23 Abrahablo najutsiarlugo okautiva: idluartut
idluitullo illagĕktilugit asseroromãvigit?
24 Iglugaseksoarne tamakkonane idluartokara-
jarpelle 50 nik, taipkoatauk asseroromavigit,
iglugaseksuillo ivlerijomangilettit idluartut 50 git
pivlugit, taimak unnuktigijunnik akkorngæn-
netokaralloarpet?
25 Taimailiorungnatsengilatit, tokkolugit id-
luartut idluitullo illagĕktilugit, idluartut idluitu-
titut illingatidlugit. Taimailiorungnatsengilatit
sillaksoarmiunnik erkartuijotŏgavit, taimak erkar-
torniængilatit.
26 Nalegak okarpok: Idluartut 50 git nach-
valerupkit iglugaseksoarne Sodomeme, tava tap-
koa pivlugit iglugaseksuit tamaita ivlerijoma-
vakka.
27 Abrahab kiovlune okautiva: Ahãk illera-
sunanga okaleralloarpungale Nalekamut, nauk
ivsotuinaujunga argsaularmalo.
28 Idluartulle taipkoa akkorngænnĕtut telli-
mænnik ikkinersaugalloarpettalonĕt 50 nit, tap-

koa tellimæt pivlugit iglugaseksuit illunăt asseroromavigit? Okautiva: Tapkonane 45 git nachvalerupkit asseroromangilakka.
29 Amalo okautigiva: taipkoa akkorngænne
40 git nachvartaujungnængimangætta. Okarporle 40 git pivlugit taimailiorvigijomangilakka.
30 Abraham okarpok: Ningarniarnæktŏk Nalegak ama okarmigama sulle: 30 git nachvartaujungnængimangætta taipkoa akkorngænne. Okarporle: Taipkonane 30 git nachvalerupkit taimailiorvigijomangilakka.
31 Okarporlo: Ahăk illerasunanga okaleralloarpungale Nalekamut. Taipkoa akkorngænne
20 git nachvartaujungnangimangætta. Kiovorle:
20 git pivlugit asseroromangilakka.
32 Okarporlo: Ningarniarnæktŏk Nalegak attauseĭnarmik sulle okarniarama: Tellimaujortut nachvartaujungnangimangætta taipkoa akkorngænne. Okarporle: Tellimaujortut pivlugit asseroromangilakka.
33 Nalegarlo aularpok okautsinne Abrahamut sorĕramigit; Abrahalo uttilerivok iglominut.

KAPITEL XIX.

Sodomib asserortauninganik. Lotib piulijauninganik.

ENGELIK magguk taipkoa Sodomemut tikkipuk unnulertillugo, Lotele Sodomeme upkutsab sillatăne iksivavok. Tækkogamigigle nikovipok pachreartorlugik, okkungavlunelo tapkoa săgingne.
2 Okarlunelo: Ahăk, Nalegakka ittilauritik kivgaptik iglunganut, sinniktarlauritiglo tagvane, ittikettiglo ubvartaulaulit, taimaiglo uvlarorlutik

ingeraleritik apkotiptingne. Tapkoa okarpuk: Aukak, iglut akkorngænnele kissiane unnuaksioromavoguk.
3 Katsungaitomigle kennuaringmagik kippilungilæk, iglunganullo itterpuk. Nerkiksamiglo ãkiksoilune tapkungnunga, kakkõjamiglo sernakangitomik sennavok; nerrivuglo tagvane.
4 Sinnigviginiartamingnut innangalerkãrtinnagik, Sodomemiut kailutik iglo illumavæt, innuosuktut innutokaujullo, innuit illunatik iglunnit tamainit kailutik;
5 Lotelo kaikovæt okautivællo: angutik taipkoa unnuame tamattomane illingnut pijuk, nanekæk? Uvaptingnut annitikik illitarijomagaptigik.
6 Lot annilerpok tapkonunga, upkuarlo tunnungmut parngnanẽrlugo.
7 Okarlunelo: kattangutigẽt okokse, taimailiornerlungniarase.
8 Okokse, pannekarpunga maggungnik, tapkoa angumut illitarijaulaungilæk sulle, tapkoa annitilugik tunnijomavakka illipsingnut, issumapsingniglo pinniarvigissigik; angutigle tapkoa aktorniarnagik, tamanna pivlugo ittilauramik iglumnut.
9 Tapkoale okarput, Maungalerit! Ama okarivut: Tujormijatõlutit attanniojomavit? Attauk, piluartomik taipkungnanget kappiasuktitsomavaptigit. Angullo Lot pagvisarpæt angijomik. Tuavidlarmettalo upkuak pitsartunermut angmartitsomavlugo;
10 Angutik taipkoa sillatãnut issaklutik, Lote amuarpæk ingmingnut iglomut, upkuarlo parngnanẽrpæk.

11 Angutillo illunatik iglub upkuanget sil-
latanĕtut takpĕtitaumarilerput, illunatik mikkijut
angijullo, merngortudlarpulle, upkuak nachvar-
lugo ajuleramitsuk.
12 Angutiglo Lotemut okarpuk: Tagvane
ningauksakaruvit ernerijarniglo pannigijarniglo,
kimiglo illingnut illingajomik, iglugaseksoarne-
tokarpet, taipkoa tagvanget aulartikit.
13 Iglugaseksuit tapkoa asserorniaraptigik, ta-
manna pitjutigilugo kachudlartut nippingit angid-
larmetta. Nalekab sāngane; tapsomale tillivātiguk
asserortaukolugit.
14 Tagvale Lot annilerpok ningauksænge,
panningme uiksagik okautilugik: parngnailutik
aularitik iglugaseksoarnit tapkonanget; Nalekab
iglugaseksuit tapkoa asserorniarmagit. Taip-
koale mitteklutik ijoridlarpæk.
15 Kaulermelle Engelik Lot tuavikovæk okau-
tilālo: Parngnaisalerit, nulliello pannikiglo mag-
guk tamanĕtuk neksarkik, igvittauk pijaukonnæk
iglugaseksoarmiut idluitulliarninginnut.
16 Nokangalermelle angutik tapkoa Lot, nul-
liangalo pannigiglo aggangittigut tiguveit, tes-
siorlugillo aulartipeit; iglugaseksuille avatānetil-
lugit kemmekpeit. Nalekab Lot nungutaukojo-
mangimago.
17 Aulartimakkolo Nalegak okarpok: Innōtsit
piuliuk, keviarnæglo, nokanganiarnæktauk ta-
mattoma erkæt illunāne. Kemmālerit kakkamut,
nungutaukonnæk.
18 Lotible okautiva: Taimainiarnanga-tōk Na-
legak;
19 Ahak kivget nāpkigijauviksarsingmet ijik-
pit sāngængne, nāpkiningnīt sakkertitet uvam-

nut, innõsera piuligangne, angijororletõk; kakkame piulijauviksarsijungnangilanga kannoētomut tikkitauguma tokkonajarpunga.

20 Ahãgle tagga iglugaseit kannitomētut, kemmãlunga aivigijeksarijakka, ikkitotuello, tagvane piulijauviksarsijomavunga, ikkitogalloet, tarniga innõkovlugo.

21 Okautiva tagva: Ahak, mattomingatauk kippilungilagit, pivlutit iglugaseit okautigijettit mumigomangilakka.

22 Tuavitit piulijauviksarsilerillo tagvane, pinniarungnanginama sumik tikkikãrtinnæk taipkonunga. Taimaitomik iglugaseit tapkoa Zoaremik taijauvut.

23 Lotelo Zoaremut tikkisimmangmet sekkinek nuisimmalerpok.

24 Tagva Nalegak sillalukojivok orksorumik ikkomamiglo Sodomemut Gomorramullo killangmit, Nalekamit tamedsa pivok.

25 Iglugaseksuillo tapkoa erkãlo illunãt mumikpeit, innuillo iglugaseksoarnētut tamaita, perorsijello nunamētut nungulugit.

26 (Lotib) nulliangale keviarame tarriomut ablatsaulerpok nappajotun-īlerdlune.

27 Abrahale uvlarãrsotillugo makkipok, sãngavigilauktaminut Nalekamut ailune.

28 Sodomib Gomorrablo nunangæk tækkusarpa, nunablo tamattoma erkã tækkolugo, ahãglo, tagga iserluksoak nunamit kangattarpok, iserluktut kieksautemit pijotut.

29 Gudible iglugaseksuit nunab tamattoma erkãne asseroramigit Abraha erkaumava, Lotelo iglugaseksoarnit mumiktaminit aulartipa, Lot taipkonane nunakalaungmet.

30 Lotelo Zoaremit aularpok, kakkarlo nunagilerpa panningne illagilugik.

31 Angajugliojorlo nukaminut okarpok: Atătavuk innutokaulerpok, angutekarungnĕrporlo nuname uiksaptingnik, sorlo pivangmet sillaksoarmiunne tamaine.

32 Atte atătavuk Weinemik immertilaulavuk tuttiklugolo, kinguvăksamik pekarkovlunnuk atătaptingnit.

33 Taimaitomik atătatik Weinemik immertipæk unnuame tamattomane. Angajugliublo atătane aivigiva tuttigĕlugolo; tapsomalo tuttiktine makkiningalonĕt missigingilæk.

34 Uvlăngolermet angajuglek nukaminut okarpok: Ahăk ikpeksak atătaga tuttilaukpara, unnuame tamattomanetauk Weinemik immertilaulavuk, igvit aivigikovlugo tuttiklugolo kinguvăksamik pekarkovlunnuk atătaptingnit.

35 Taimaitomik unnuame tamattomanetauk atătatik Weinemik immertipæk, nukardliublo tuttigiartoriva, tapsomalo tuttiktine makkiningalo missigingilæk.

36 Tagva Lotib pannigik tamarmik singaititaulerpuk atătamingnut.

37 Angajuglerlo ernermik ernivok, tamna atserarpa Moabemik. Tamna atătauvok Moabiterinnut uvlok tamanna tikkilugo.

38 Nukardlerlo ernermiktauk ernivok, tamna atserarpa Ammimik. Tamna Ammonib kittorngangita illunatik atătagivæt uvlok tamanna tikkilugo.

KAPITEL XX.

Abrahamib nunakarninganik illinganinganiglo Gerareme.

ABRAHALE tagvanget aularpok, sekkinerdlīt nu-
nangenut ingeralune, Kadesiblo Suriblo ak-
korngængne tangmalerpok, tækkorngartauler-
porlo Gerareme.
2 Nullianelo Sara okautigiva: Tamna najagi-
vara. Tagva Abimelechib attanniub Gerareme
tilliklerlune, tamna aijaukova.
3 Gudible unnuangōlermet Abimeleche sin-
nektomatillugo sakkervigiva, okautilālo: Ahāk
tokkojuksauvotit arnak tamna aijaukojet pivlugo;
angutib nulliaringmago.
4 Abimelechible aktorlaungila, okarporlo: Na-
legak, innuit idluartut tokkotsomavigit?
5 Nangminek okalaungilak uvamnut: Tamna
najagivara? Tamnalotauk okarpok: Tamna an-
nigivara? Taimak pinniarlaukpunga omættimut
issumalingasuērtomut, aggangnullo passijek-
saungitunnut.
6 Gudiblo sinnektomanikut okautiva: Kauji-
mavungatauk omamut issumalingassuērtomut tai-
mak pinniaravit. Taimaitomik sapputilaukpagit
ajortulliarkonnæk uvamnut, innertilaukpagillo ak-
tuērkonnæk tapsominga.
7 Mannale angutib nulliane pigiliuk, tamna
nellautaijōngmet, tapsomalo tuksiarutigilitit in-
nōtsit kellujaukovlugo, pititsomangikungnele
omunga, kaujilerit tava, igvit tokkojuksaugavit
illatillo illunatik.

8 Abimelechib uvlarārsotillugo makkiname,
kivganne tamaita kaikoveit ingminut, tamakkoalo
tamaita okautigiveit tapkoa siutinginnut, angu-
tillo taipkoa sivōralerput angijomik.
9 Abimelechible Abrahatauk kaikova okauti-
lālo: Sōg taimailiorvigivittigut? Sukut iagullo id-
luitulliarlaukik illingnut, taimaitoālungmik ajor-
toksoarmik uvamnut innukottimnullo pititsijo-
magavit? Pinniareksaringitarnik pinniarvigi-
laukparma.
10 Abimelechiblo Abraha ama okautigiva:
Suna pitjutigiviuk taimailioravit?
11 Abraha okarpok: Issumakalaurama, nu-
name tamattomane Gudemik nalektokarmangæt
nellonadlarmet; nulliara pivlugo tokkotaunajar-
pallukkama.
12 Sæglonangatauk okarpunga tamna na-
jagigapko, atātama pannigingmago, anānamale
pannigingila, uvangalo nulliarivara.
13 Gudible aulartimanga atātama iglunganit,
okautivara: Illanakarnermut uvamnik okautigi-
laungminga, annigigamga, namullonēt tikkikum-
nuk.
- 14 Tagva Abimelechib sauket tuktuvaillo
kivgello angutit arnello kaikolugit tunniveit
Abrahamut, Saramiglo nullianganik sattorsitipa.
15 Okarlunelo: Ahāk nunaga issumangnut il-
lingavok, nunakalerit nanelonēt namagijarnik.
16 Saramullo okarpok: Ahāk annīt kēnaujen-
nik tausendinnik tunnitsivigilaukpara; ahak ta-
makkonunga tāluteksakarpotit ijingnut, illunaita
illingnētut illunanēmiullo pitjutigællugit; tai-
maglo issumagijaunerpok.

17 Abrahable Gude tuksiarvigingmago, tagva Gudib Abimeleche nulliangalo kivgangillo innuliveit kittorngakartilugillo.

18 Nalekab arnet Abimelechib iglunganētut tamaita kittorngisuitilaungmagit Sara Abrahab nullianga pivlugo.

KAPITEL XXI.

Isaakib innulerninganik. Ismaelib aulartitauninganiglo. Abrahamib angerninganiglo Abimelechemut.

NALEKABLO Sara issumagiva okautsine malliklugit, pinniarpalo, sorlo okausekalaurame tapsomunga.

2 Saralo singailerpok, ernermiglo ernivok Abrahamut innutokauningane, nelliutome taipsomane, sorlo Gudib okautigilaungmago.

3 Abrahablo ernine Sarab erniarijanga tapsomunga, atserarpa Isaangmik.

4 Uvlullo sittamaujoane kippiva, perkojaunine Gudemut malliklugo.

5 Abraha Jarekarpok 100 nik erninga Isaak innulermet.

6 Saralo okarpok: Gudib ijorosoalagitipānga; mattomingalo tussartut illunatik ijorosutiginiarivānga;

7 Ama okarivok: Kia Abraha okautigijungnarkauk, Sara amāmatitsijungnarmet nutakkamik, tamnalo ernermik ernilaungmet Abrahab innutokauningane?

8 Sorrusiarsuglo aglissilerpok, amāmagungnailarmelo. Abrahalo Isaakib amāmagungnaiti-

tauninget uvlungane nerrimarcksaksoarnik ãkiksoivok.
9 Sarablo Hagarib Egiptenmiub erninga, erniarilauktanga Abrahamut, tapsoma mittautekarninga tækkova;
10 Abrahamullo okarpok: Kivgak tamna, erningalo aulartikik uvaptingnit; kivgab tapsoma erninget ernera Isaak kingormgujikattigijeksaringimago.
11 Okautsille tamakkoa Abrahab namagingileit angijomik, ernine pivlugo.
12 Gudible okautiva: annusingorniarnæk ernit kivgello pivlugik. Sarab okausinginnik illingnut nalegit; kinguvãksarnik taijak Isaangmit pijomãrmet.
13 Kivgab erningatauk innugaseksoangortitsomagivara igvit kittorngarigangne.
14 Tagva Abraha uvlarõrlune kakkõjamik piblaujamiglo immalingmik tigusivok, illijilunelo Hagarib tuinganut, nukapiarlo taimaililugo aulartilãniglo. Ingeralerlune tava Bersabamut innukajuitomut pivok.
15 Publaujane immekarungnaimet nukapiak napartub attãnut innangatipa.
16 Aiunelo karkjub tupvingatut kanningitigijomik, oma nellãnut ingilerpok, okarame: Nukapiab tokkolerninga tækkolugo sapperpunga. Oma nellãnut ingilerpok nipliadlarlunelo keasivok.
17 Tagva Gudib nukapiab nippinga tussarpa. Gudiblo Engelinget killangmit Hagar nipliarvigiva, okautilãlo: Hagar suvit? Sivõraniarnæk! Gudib nukapiab innangajub nippinga tussalaungmago.

18 Nikovilerit nukapiarlo illingnut pititsuk,
aggangnullo tessioruk, tamna innugaseksoangor-
titsomagapko.
19 Gudiblo ijigik uitimagik immektarviksamik
tækkovok. Tapsomunga ailerpok, immermiglo
kallusivlune publaujaminut, nukapiarlo immer-
tipa.
20 Gudiblo nukapiak illagiva, tamna perorlune
innukajuitok nunagiva, pittiktarnermik illissim-
matsialerpok.
21 Innukajuitorlo Faran nunagiva, anãnangalo
nullieksamik tapsomunga aiklerpok Egiptenib
nunanganit.
22 Nelliutome taipsomane Abimelechib sor-
suktukset angajokanget Fikol aiparællugo, Abraha
okautijartorlugo okarvigiva: Gude aiparivet pin-
niarnerne tamaine.
23 Taimaitomik manna Gudib sãngane anger-
viginga, idluilioromatsenginavit uvamnullonẽt kit-
torngamnullonẽt, kattangutiãrsumnullonẽt, nãp-
kigitsainarlutale, sorlo uvanga pinnialaurapkit,
pinniarkovlutittauk uvamnut, nunamullo, tagvane
tækkorngartaugavit.
24 Tagva Abraha okarpok: Angeromavunga.
25 Abrahablo Abimelech suangava, immektar-
vik pivlugo, tamedsa Abimelechib kivgangita pit-
sartunermut aksarlaungmatsuk.
26 Abimelechible kiova: Kina taimailiortok
nellovara; igvittauk tamattominga kaujitilaungi-
larmalonẽt; sivorngagut tamanna tutsalaungi-
tara, uvlome kissiane.
27 Tagva Abraha saukennik tuktuvangniglo
tigusivok tunnilaitalo Abimelechemut, tamarmiglo
angerkattigẽkpuk tava.

28 Abrahablo saugarsuit 7-it ingmigoliveit.
29 Tagva Abimelech okarpok Abrahamut:
Suna pitjutigiviuk, saugarsuit 7-it tapkoa ingmi-
goligangne?
30 Kiovale: Saugarsuit 7-it aggamnit tigujek-
sarivettit, tapkoa nellunaikuteksaukovlugit uvam-
nut, immektarvik tamedsa poagrejarlaurapko.
31 Taimaitomik nuna tamedsa Bersabamik
taijauvok, tamarmik angervivigingmakko ing-
mingnut.
32 Taimaglo angerkattigēmarikpuk Bersaba-
me. Tamattomanele Abimelech Ficholelo sor-
suktukset angajokãnget aularpuk ingerarmiluti-
glo ama Filisterit nunangenut.
33 Abrahale napartunnik nappartitsivok Ber-
sabame, tagvanelo Nalekab Gudib issokangitub
attinga okautigiva.
34 Akkunillo tækkorngartaulaukpok Filisterit
nunangene.

KAPITEL XXII.

Isaakib tunnergutauninganik. Kristusib unertutigijauninganik.

MATTOMA kingorngagut Gudib Abraha õktorpa,
okarvigilugolo: Abraham! Kiovalo: Manēpunga.
2 Okautivalo: Isaak ernetuet nægligijello nek-
sarlugo ailerit Morijab nunanganut; taikanelo
tunnergutautileruk ikkoalajeksaukovlugo, kakket
illangeta kãngane okautigijomãrtamne illingnut.
3 Tagva Abraha uvlarõrlune siutekoktojokot-
tine iksivaviktarpa, kivgæglo magguk, erninelo
Isaak illaukoveit, kejungmiglo ikkoalatiksamik
koppisivok, aulalerlune ingeravok taikunga Gudib
okautigijanganut tapsomunga.

4 Uvluk pingajuængne Abrahab arlorlune tikkiniartane kanningitomĕtok tækkova.

5 Kivgængnelo okautivak: Manĕleritik siutekoktojok mianerilugo, uvanga nukapiarlo takpaunga aijomavoguk, tuksiarkattigĕlaukardlunnuk tikkitsomārivoguk illiptingnut.

6 Abrahablo kejukset tunnergutemut ikkoalajeksamut tiguveit, nangmartaukoveillo ernerminut Isaangmut, nangminerle ikkomamik savingmiglo aggangminut neksarpok, taimaidlutik pissukattigĕlerpuk.

7 Tagvale Isaak atātaminut Abrahamut okarpok: Atātak! Abrahab kiova: Ernĭk manĕpunga. Ama okarivok: Ahăk ikkoma kejuillo manĕput, saugarle tunnergutiksak ikkoalajeksak naneka?

8 Abrahab kiova: Ernĭk, Gudib issumaminik saugak unertotigijomārpa tunnergutiksaukovlugo ikkoalajeksamut; tamarmiglo pissukattigĕkpuk.

9 Takpaungalo Gudib okautigijanganut tapsomunga tikkinamik, Abrahab Altare sennava tagvane, kĕjuillo illiveit mattoma kānganut, erninelo Isaak kelleksorlugo Altarib kānganut kejuillo kangenut illiva.

10 Aggannelo issakpeit, saviglo tiguva ernine tokkotsomavlugo.

11 Tagva Nalekab Engelinget killangmit nipliarvigiva okarlunelo: Abraham! Abraham! Kiovale: Manĕpunga!

12 Okautiva: Nukapiak aggangnut aktorniarnago pĭt āniatinagolo. Mannale kaujimmagama naletsiarnernik Gudemik, ernetuello ivleringinangne pivlunga.

13 Abrahab tava keviarame tuktungajok angusallok naksuminut nāsimmajok orpit akkorna-

ænne tækkova, aivigilugolo, angusallok tiguva, tunnergutautipalo ikkoalajeksamut ernine simerlugo.
14 Abrahablo nuna tamedsa atserarpa: Nalegak tautukpok. Tamaña pivlugo sulle uvlome okartokarpok: Kakkame Nalekab tækkoviane.
15 Nalekab Engelinget aipanganik Abraha nipliarvigiva killangmit.
16 Okarlunelo: Nalegak okarpok: Attera tailugo angerlaukpunga, taimailiolauravit ernetuello ivleringinangne,
17 Kinguvaksettit saimautitsomavakka, unnuksivalliatitsomalugillo uvloritsettitut killangmĕtutitut, siorkettitullo immarpiksub kiglingane; kinguvaksavillo omigijimik upkuaksoangit perkutigijomărpeit.
18 Kinguvaksarnullo innukattigĕksuit illunamassiatik nuname saimartaujomărput, igvit nippiga nălelaurangne.
19 Taimagle Abraha ama uttilerivok kivgængminut, aularkattigĕklutiglo ingeralerput Bersabamut, nunakarlutiglo tagvane.
20 Taimailiorniub kingorngane Abraha okautsaulerpok: Ahak, Milkatauk nukangnut Nahoremut ernernik erninerivok.
21 Tamedsa attingit, Uz erniangokărtok, Buselo tuglia, Kemuello, Sirienmiut atătagijanget.
22 Kesedelo, Hasolo, Pildaselo, Jedlafelo, Betuello.
23 Betuelible Rebekka kittorngiariva; sittamaujortut tapkoa Milkab erniariveit Nahoremut Abrahab nukanganut.
24 Pannervgangalo Rehumamik attelik, kittorngakarpoktauk Tebamik, Gahamik Taasemik Takamiglo.

KAPITEL XXIII.

Sarab innojungnĕrningarik, illuvertauninganiglo.

SARA Jarekalaukpok 127 nik, taimak unnukti-
gijunnik Jarinnik Sara innōlaukpok.
2 Saralo tokkolerpok iglugaseksuit anginer-
pānginne Hebron attelingne, Kanaanib nunang-
ane. Tagva Abrahab kiksarutigijartorpa, keaju-
tigilālo.
3 Mattoma kingorngane tokkungajokotime
inninganit makkilerpok, okarijartorlunelo Hetib
kittorngangiunut, okarlune:
4 Tækkorngartauvlunga akkunapsingne nuna-
kakattigigapsingalo, illuverviksamik illipsingne-
tomik uvamnut kittorngamnullo tunnitsivigis-
singa; tokkungajokotiga samne innangajok illi-
jartorungnarkovlugo.
5 Tagva Hetib kittorngangita Abraha kiovæt,
okautilālo:
6 Tussarittigut Attannek; Attanniolutit pit-
sartunekartotit akkunaptingne, taimaitomik tok-
kungajokotit illijartorlauruk illuverviptingnut
idluarnerpāngojunnut nelliettalonĕt akkunapting-
netub innerniængilatit illuviksanganut tokkunga-
jokotit illijartoromagungnelonĕt.
7 Tagva Abrahab nikkovilerpok, okkungav-
lunelo innuit tagvanĕtut, Hetible kittorngangita
sānginne.
8 Okarkattigilugillo okarpok: Perkogupsinga
tokkungajokotiga, samne innangajok, illijartoler-
upko; tagva tussalaurissinga, Efronelo Zoarib
erninga kinnuvigijartorsiuk pivlunga.

9 Tamna kairosukotiminik perorsēvingme kiglinganetomik maggolimmajomik Makpelametomik kaitserkovlugo uvamnut. Tapsoma kēnaujennut akkillertaulune uvamnut, akkinga namagilugo perkutautilinga mattominga, illuverviksarijomagapko akkunapsingne.
10 Efroniblo Hetib· kittorngangit illagiveit. Efronib Hetiterib Abraha kiova, Hetib kittorngangit tussartillugit, illunatik iglugaseksuit upkoaksoangagut ittertut annijullo sãnginne, okarlunelo:
11 Aukagle, Attannek, tussarlaungmingale. Uvanga perorsēvingmik kairosungmiglotauk mattomanētomik pillipagit, unertuarivakka illingnut, innukattima kittorngangita sãnginne tokungajokotit illuvertaukovlugo.
12 Tagva Abraha okkungavok nunakattigēt tapkoa sãnginne,
13 Efronemullo okarpok, nunakattigēt tapkoa tussartillugit, okarlunelo: Mattominga tunnitsivigijomagumga kennuarivagit, perorsēvik akkilerlugo kēnaujet tunnilãrtakka illingnut pilaukit, tava tokkungajokotiga illijartoromavara tagvunga.
14 Efronib Abraha kiova okarvigilugolo:
15 Attannera, tussarlaungmingatõk. Perorsēvik tamedsa akkekarpok Silberimik kēnaujennik (Sekelinnik) 400 nik; tamedsa pijariakortogingitavuk. Tokkungajokotit illijartolauruk tagvunga.
16 Abrahab Efrone nalekpa, kēnaujenniglo tunnitsivigiva, sorlo okalaungmet Hetib kittorngangit tussartillugit, imãgle: Silberemik Sekelinnik 400 nik, sorlo taipkonane akkiksakajongatta.

17 Tava Efronib perorsĕvinga Makpelamĕtok kairosuk maggolimmajok Mamrib nellāne perkutautitauvok Abrahamemut, kairosuk pingmilugo, napartullo perorsĕvingmĕtut illaliudlugit.

18 Hetib kittorngangit iglugaseksuillo upkuaksoangagut annijut ittertullo tækkunārtillugit.

19 Mattoma kingorngane Abrahab Sara nulliarilauktane illijartorpa perorsĕviub kairosunganut maggolimmajomut Makpelamĕtomut Mamrib nellanĕtomut, tamedsa Hebron taijak Kanaanib nunangane.

20 Perorsĕviglo kairosuglo tamattomanĕtok, Hetib kittornganginnit pititaumarikpuk, Abrahamut illuverviksakotinganut

KAPITEL XXIV.

Isaakib nullianingninganik Rebekkamik.

Abrahab innutokaulerlune Jaringit unnuktoksōlerput, Nalekablo pitsartutilaukpa illinganingine tamaine.

2 Abrahablo kivgame innutokaunerpānget iglomine, pimaklertokotine perkutiminut tamainut, okautiva: Aggangnut sibviara tapsilauruk,

3 Nalekablo killangmut nunamullo Gudiojub sāngane angerviginga; nullieksarsikonnæk ernimnut Kanaanib panninginnit nunakattigijamnit.

4 Innuleryivinimnulle illamnullo ingeralerit, taikanget nullieksamik ernimnut Isaangmut aiklerit.

5 Kivgab okautiva: Arnable malligomangippanga nunamut mattomunga, kannok tagva? Ernīt neksareksarivigo uttertilugo nunamut aularvigilauktarnut ipsomunga?

6 Abrahab okautiva: Taimailiorniarnæk illa, ernera uttertiteksaritsengilet taikunga.

7 Nalekab, killaub Gudinget atãtama iglunganit, innulervivinimnillo aulartinaminga, tapsoma okarvigigaminga, angervigilungatauk, okarlune: Nuna tamedsa tunnijomavara kinguvaksarnut, tapsoma Engeline sivunikkut tillilarpa, taikane nullieksarsijungnarkovlutit ernimnut.

8 Arnable malligomangippattit, pitlartautiksarsingilatit angernit pivlugo. Kissianele ernera uttertiteksaringilet taikunga.

9 Kivgab tava agganne illiveit Abrahab angajokãme sibvianganut, angervigilugolo tamattominga.

10 Kivgablo Kamelit tellimaujortut angajokãme Kamelekottinginnit tiguveit ingeralunelo, sunatuinaillo angajokãme perkutinginnit neksarlugit aularpok ingeralunelo Mesopotamiamut Nahorib iglugaseksoanginnut.

11 Iglugaseksuit kannitangenut tikkisimmagame, Kamelit kikkarkoveit immektarviub senniane, unnulertillugo, nelliutome tamattomane arnet tikkipangmetta, immektarlutik tagvanget;

12 Okarlunelo: Nalegak, Gudiojotit angajokamnut Abrahamut, nellipsarlaungminga uvlome, nãpkigosungnillo sakkijartilauruk angajokamnut Abrahamut.

13 Ahãk mane immektarviub senniare nængerpunga, iglugaseksuillo innungita pannigit annilãrput immermik kallujartorlutik.

14 Uigasuillo illangenik kaijokalerpet, tapsomunga okaleruma: Immektautit mannileruk immertilaungmingalo, tamnalo okarpet: Immilaurit, Kamelekottitittauk immertitsomagivakka; tam-

na annerigangne, nullieksaukovlugo kivgarnut Isaangmut, kaujititaukovlungalo tamattomunga, năpkigosungnernik angajokămnut.
15 Okălajarĕrkărtinnago sulle, ahak, Rebekka Milkab erninget Betuelib panninga kailerpok tava, immektautine tuimiklugo; Milkale Nahorib Abrahab nukanget nulliarilaukpa.
16 Innuosuktorlo tamna kĕnatsiarikpok, uigasŏvlune sulle, angumullo illitarijaulaungilak. Tamna attersarpok immektarvingmut, immektautine ullipkinamiuk majoralerivok.
17 Kivgab tava tuavilune nellipsarpa, okarlunelo: Immektautingnit immiluărsungmik immilangatok.
18 Tapsomalo okautiva: Immilaurit, Attannera; immektautinelo mannakut aggangminut tiguva, immertilălo.
19 Immertijarĕramiugle okautiva: Kallujomavungatauk Kamelekottitit pivlugit, illunaita immerugungnĕrkovlugit.
20 Tuavilunelo immektautiminit immermik kovisivok immekattarvinginnut, amalo akpangermilune kallusivok, kallusikattarlunelo Kamelekottinginnut tamainut.
21 Angutible tattamminiariva nippekaranelo kaujitilaujomamut, ingeranine idluarijaungmangæt, idluarijaungimangællonĕt Nalekamut.
22 Kamelit illunatik immerĕrmettale, angutib pinnarnarsaut Golde, Sekelib koppangatut okumaitigijok, tajæglo magguk Sekkelit Goldit tellimaujortutitut okumaitigijuk tigulugit, tunniveit tapsoma agganginnut.
23 Okarlunelo: Kia pannigivătit? Tamattominga kaujitilaungminga. Atătavit iglungane sinniktarvekarungnaralloarkita?

24 Tapsoma okautiva: Milkab Nahoriblo ernikita Betuelib pannigivãnga.

25 Ama okautigivalo: Ivikkarpok nerkiksakalarmelo unnuktunnik uvaptingne, sinniktarviksakarporlo namaktomik.

26 Angutib tava okkungalerlune Nalegak opigidlarpa.

27 Okarlunelo: Nalegak, angajokama Abrahamib Gudinga nakorijaule, tapsoma nãpkiningnine miksekarninelo allarlaungimagik angajokãmne; Nalekab nangminek tessiorlaungmanga apkome angajokãma nukanget iglunganut.

28 Uigasugle akpangerlune angeralerpok, tamakkoalo tamaita okautigilugit anãname iglungane.

29 Rebekkalo annekarpok Laban attelingmik; Labaniblo akpangerlune angut tamna immektarvingmẽtok nellipsarpa.

30 Tapsoma pinnarnarsaut tajæglo najarme agganginne tækkogamigit, Rebekkablo najarme okausingit tussaramigit, unipkarmet: Taimak angutib okautilaukpãnga; tagva angut tamna nellipsarpa, ahãglo, Kamelit señiænne nængerpok immektarvingmẽdlune.

31 Okautivalo: Kaisãlaurit itterlutillo saimartaujotit Nalekamut, sõg sillame kikkarkĩt? Iglo idluarsitilaukpara, inniksarsiorlaukpungalo Kamelekottingnut.

32 Tagva angut tamna iglomut ittertipa, Kamelillo annungit perpeit, ivingnik nerkiksenniglo tunnitsivigiveit, immermiglo kaitsilune, tapsoma ingerarkattingitalo angutit ittigangit ubvartaukovlugit.

33 Nerkiksamiglo kaitsivok tapsomunga. Tam-

nale okarpok: Nerrijomangilanga, perkojaunimnik okarkãrnanga. Okarporle: Atte okalerit.
34 Okarpok: Abrahab kivgarivãnga.
35 Nalekablo angajokãga saimauserlaukpa angijomik, pikkariksitilãlo, saukenniglo, tuktuvangniglo, Silberemiglo, Goldemiglo, kivgenniglo angutinnik, kivgenniglo arnennik, Kamelinniglo, siutekõktojunniglo tunnitsivigilaukpa.
36 Taimaktauk Sara angajokama nullianga ernermik ernilaukpok angajokãmnut innutokauningane; taimnale perkutiminik tamainik tunnitsivigilaukpa.
37 Angajokãmalo angerkolaukpãnga ingminut, okarvigilungalo: Nullieksarsikongilagit ernimnut Kanaanib panninginnit nunakakattigijamnit;
38 Atãtamale iglunganut illamnullo ingeralerit, taikanget nullieksamik erminnut aiklerit.
39 Okaramale angajokãmnut: Arnable malligomangippanga, kannok tagva?
40 Tagva okautivãnga: Nalekab tessiortima arvertarnimne, Engeline sivunikkut tillilãrpa, ingerarnĩllo idluarsitilãrpa, taikane nullieksarsijungnarkovlutit ernimnut illamnit atãtamalo iglunganit.
41 Illamnullo tikkikuvit pitlartautiksarsingilatit angernĩt pivlugo, taimna angerutinago kippilukpattit, pitlartautiksarsingilatit angernĩt pivlugo.
42 Tagva uvlome immektarvingmut tikkinama, okarpungalo: Nalegak Gudiojotit angajokamnut Abrahamut, tamaunga ingeragama, ingeranera idluarijautitsomagungne,
43 Akãk, tamãne immektarviub senniane nængerpunga. Uigasuillo illangenik kaijokarpet

kallujartortomik, tapsomungalo okaleruma: Immiluãrsungmik immertilaunga immektautingnit;
44 Taimnalo okarpet: immilaurit, Kamelekottitittauk immertitsomagivakka; arnak taimna annerijaungmet Nalekamut, nullieksaukovlugo angajokama erninganut;
45 Okautsinnik taimaitunnik okãlajarẽrkãrtinnanga sulle omættipkut, ahãk, Rebekka kaivok tava, immektautine tuimiklugo, attersalerporlo immektarvingmut kallusilunelo. Tagva okautivara: immertilaunga.
46 Tapsomalo immektautine tagvainak tiguva tuiminit, okarlunelo: Immilaurit, Kamelekottitittauk immertitsomagivakka. Tagva immilaukpunga, tapsomala Kamelittauk immertiniveit.
47 Apperigapko okarlunga: Kia pannigivãtit? Kiovãnga: Nahorib Milkablo ernikita Betuelib pannigivãnga. Tagva pinnarnarsaumik kaunganut tajængniglo agganginnut pititsivunga.
48 Okkungavlungalo Nalegak opigivara, Nalegarlo nakorilugo angajokama Abrahamib Gudinga, tapsoma apkome idluartome tessiorlaungmanga, angajokama nukkanget panninganik aiklerkovlunga taipsoma erninganut.
49 Illipsele illanakarnermik nertornarnermiglo sakkertitsijomagupse angajokãmnut, kaujitissinga; taimaingipelle kaujitilaungatauk pititse, pinniareksama illinganinganik nellojungnẽrkovlunga.
50 Labanib Betueliblo kiovæk, okarlutiglo: Tamedsa Nalekamit pivok, taimaitomik sumik okarungnangitoguk illingnut ajortomiglonẽt ajungitomiglonẽt.
51 Rebekka tagga sãngnẽpok, neksaruk, inge-

rarkattigilugolo, angajokavit erninganut nulliek-
saukovlugo, Nalekab okausingit malliklugit.
52 Okautsit tapkoa Abrahamib kivganget tus-
saramigit, okkungalerpok Nalekab sãngane.
53 Pivianartoksuillo Goldit Silberillo annor-
ãllo tigulugit tunniveit Rebekkamut, anningale
anãnangalo tauvlukutiksennik tunnitsivigivak.
54 Tagvale tamna ingerakattingillo angutit
nerrivut immerlutiglo, sinniktarlutiglo tagvane.
Kaulermingmelle makkilerput, tamnalo okarpok:
aularkolersingatõk angajokãmnut.
55 Taipsomale anninga anãnangalo okarpuk:
Uigasuk uvloksiorle sulle attautsemik tellimau-
jortunniglonẽt uvaptingne, kingorngane aular-
kojomagalloarpaptigit.
56 Tagvale okautiveit: Nokangatiniarassinga,
Nalekab ingeranera idluarsitilaungmago. An-
gerarkolersingatõk angajokãmnut.
57 Tagva okarput: Uigasuk kaikolavut ap-
perilugolo, kannok issumakarmangæt.
58 Rebekkalo kaikovæt apperilugolo: Angut
tamna ingerakattigijomaviuk? Tamna kiovok:
Ahaila ingerakattigijomavara.
59 Taimaitomik Rebekka kattangutikita pairi-
jigilauktanga illautilugo ingerakovæt, Abrahab
kivganga, tapsoma ingerakattingillo illagilugit.
60 Rebekkalo saimarlugo innõtsiarkovæt okau-
tilugolo: Kattangutigigaptigit, illingnit pijomãr-
tokarle tausendeokattartunnik, kinguvãksavillo
omigijimik upkuaksoangit perkutigiligit.
61 Tagva manna Rebekkab kivganne illagi-
lugit parngnailerpok, tapkoalo iksivalutik Kame-
lit kãnginnut kivgak tamna mallikpæt. Kivgablo
Rebekka neksarlugo ingerakattigiva.

62 Isaagle pissuklune kaivok immektarvingmit, omanartomik tækkosartomiglo atserartaujomit, (sekkinerdlīt nunanginne nunakaramele).
63 Unnulermello nāternamut pissulaukpok tuksiaromavlune, uileramelo Kamelit tikkilertut tækkoveit.
64 Rebekkablo uidlune Isaak tækkogamiuk, mannakut Kamelemit akkarpok.
65 Kivgamullo okarpok: Angut tamna pachreartivut nātername kinauva? Kivgak okarpok: Tagga angajokāra. Tagva tālutane tiguva, mattugilālo.
66 Kivgablo Isaak pijokalauktuñik pinniarlauktaminik tamainik unipkarvigiva.
67 Isaakible Rebekka ittertipa anānagilauktame Sarab iglunganut, illelliorlugolo nulliariva, nægligilālo. Tagva Isaak mannigortaulerpok anāname tokkoninget kingorngane.

KAPITEL XXV.

Abrahab nullianipsarninganik Keturamik. Ismaelib Isaakiblo ernigingnik.

ABRAHA ama nullianikivok Ketura attelingmik.
2 Tapsomale Simron, Jaksanelo, Medan Midianelo, Jisbak Suahlo tapsomanget erniariveit.
3 Jaksaniblo Seba Dedanelo erniarivak. Dedanible Assurim Latusim Leumimelo kittorngariveit.
4 Midianible Epha, Epher, Hanoch, Abida, Eldaalo kittorngariveit. Tapkoale tamaita Keturab kittorngariveit.
5 Abrahablo perkutiñe tamaita tunniveit Isagmut.

6 Kittorngannele pannervgaminit pigilauk-
tanne pilliutinnik tunnitsivigiveit, aulartilaitalo
ernerminit Isaangmit, innõvlune sulle, nunamut
taunanētomut ingerakoveit.
7 Abrahable innosinget Jaringita unnurningit
175 õvut.
8 Annernengerlunelo tokkovok innutokauner-
me ullapirsarnartome, itogame Jarinnelo unnud-
lartillugit, innukattiminullo illelliudsauvok.
9 Ernikitalo, Isaakib Ismaeliblo, illijartorpæk
kairosungmut maggolimmajomut, Makpelamēto-
mut, Efronib, Zoarib Hetiterib erninget, peror-
sēvinganut, Mamrib nellanētomut.
10 Perorsēvingmut, Abrahab pissiarilauktang-
anut Hetib kittorngangīnnit. Tagvunga Abraha,
nulliangalo Sara tamarmik illijartortauvuk.
11 Abrahab tokkoninget kingorngane Gudib
Isaak, tapsoma erninga saimarpa. Isaaglo nuna-
karpok immektarvingme omanartomik tækkosar-
tomiglo atserartaujome.
12 Ismaēlible Abrahab erninget, Sarab kiv-
ganget Egiptenmiub Hagarib, tapsomunga er-
niarilauktanget kinguvāngit imaiput;
13 Ismaēliblo kittorngangita attingit imaiput;
tapkonangello kinguvāngit atserartauvut: Isma-
elib ernerikārtanga Nabajot, Kedar, Abdeel,
Mibsamelo,
14 Misma, Duma, Masalo,
15 Hadar, Tema, Jetur, Nafis, Kedmalo.
16 Tapkoale Ismaēlib kittorngariveit atting-
illo iglorosinginne iglugaseksoanginnelo illauti-
lugit 12 õjut, attanniovlutik innukattimingnut.
17 Ismaēliblo Jaringit 137 õlaukput, anner-

nengerdlunelo tokkovok, innukattiminullo illelliudsauvok.
18 Taipkoalo nunakalaukput Hefilamit Sur
tikkilugo Egiptenib erkāne, apkome Assirienmut torartome. Taimnale sivorliovlune kattangutiminit tamainit tokkovok.
19 Isaakible Abrahab erninget kinguvāngit
imaiput: Abrahab Isaak erneriva.
20 Isaagle Jarekalaukpok 40 nik Rebekka Betuelib Sirienmiub Mesepotamiamētublo panninga, Labaniblo Sirienmiub najanga nulliarigamiuk.
21 Isaakible Nalegak kennuvigiva nulliane
pivlugo, tamna kittorngisuimet. Nalekablo tussarpa, Rebekkalo nullianga singailerpok.
22 Maggoliaksæk nānganētuk ingmingnut
apōlermennik, okarpok: Taimaipet, sōg singailerkīk? Nalegarlo apperijartorpa.
23 Nalekablo okautiva: Innukattigēksuit mag-
goit nāngnēput, innūklo adsigēngituk nāngnit annijomārput, innukattigēksuillo attautsīt salakaromārput aipaimingnik, anginersablo mikkinersak kivgartoromārpa.
24 Erniviksangale nulliutingmet, ahāk, mag-
goliaksakalaukpok nāngane.
25 Pērkārtorle aupallāngajōvlune merkokar-
pok kissiktut, tamna Esau atserarpæk.
26 Mannakut nukkanga pērpok angajume
Esaub kingminganik tigumiarlune, tamna Jako atserarpæk. Tapkoa erniangōngmennik Isaak Jarekarpok 60 nik.
27 Nukapitsægle tapkoa innuosuleramik, Esau
omajoksiortiolilarmelo perorsēvilliortiolerpok. Jakole idluartovlune nūtsengilak iglomit.

28 Isaakiblo Esau nægligiva nerkiksarsikat-
tarame tapsoma pilauktanginnit; Rebekkable
Jako nægligiva.
29 Jakolo nerkiksamik ikkoalangmet; Esau
nāternamit tikkiname merngortorpok.
30 Jakomut okarpok: Nerkiksak aupalluktak
nerrilaulago merngortudlarama. Taimaitomik
Edomemik taijaugivok.
31 Jakoble okautiva: Erniangokārnīt pissiar-
ilago uvlome.
32 Esaub kiova: Ahāk, tokkojuksatuinau-
vunga, erniangokārnera suksarivigo?
33 Jakob okautiva: Tagva uvlome angervi-
ginga. Tapsomalo angervigiva, taimak erniang-
okārninelo niorvgutigiva Jakomut.
34 Tagva Jakob kakkōjamik nerkiksamiglo
perorsijennik tunnitsivigiva, tamnalę nerrivok
immilarmelo, nikovilerporlo annilunelo. Tai-
magle Esaub erniangokārnine nachogiva.

KAPITEL XXVI.

Isaakib ingeraninganik, nunakarninganiglo, idluigijauninganiglo.

KĀNGNARTOKSUBLE nunakattigēt tikkipeit, Abra-
hamib nelliuninganit piluartomik. Isaaglo inger-
alerpok Abimelechemut Filisterit attanningenut
Gerareme.
2 Tagvane Nalekab sakkervigiva, okautilālo:
Ingeraniarnæk Egiptermut, nunamele okautigi-
jamne illingnut erkovagit.
3 Nunametamattomanetækkorngartatun-īlerit;
uvanga illagijomavagit saimarlutillo, illingnut
kinguvaksarnullo nunet tamakkoa tamaita tun-

nijomagapkit, angernerilauktaralo atãtangnut
Abrahamut sokkosijuititsomavara.
4 Kinguvãksettillo unnuksivalliatitsomavakka
uvloritsettitut, kinguvãksarnullo nunet tamakkoa
tamaita tunnijomavakka. Kinguvãksarnullo in-
nukattigẽksuit nunamẽtut illunamassiatik sai-
mautsaujomãrput.
5 Abrahab nippiga nalengmago, idluarnerijak-
kalo perkojakkalo, illiornikkalo innatsinikkalo
mallitsainarmagit.
6 Taimaitomik Isaak Gerareme nunakalerpok.
7 Innuillo taikanẽtut nullianganik appersoi-
jarangetta okarpakpok: Tamna najagivara. Si-
voragigamiuk okarnek: Tamna nulliarivara, is-
sumakarame: Rebekka pilvlugo tokkonajarpãnga
kẽnatsiaridlarmet.
8 Uvlunnik unnuktokasangnik nunakalaung-
met tamattomane, Abimelech Filisterit attan-
ninget igalakut tækkolerpok tukkisilunelo Isaakib
illannakarninganik nulliaminut Rebekkamut.
9 Tagva Abimelechib Isaak kaikova okau-
tilãlo: Ahãk tamna nulliarivet illa. Sõgle oka-
laukĩt tamna najagivlugo? Isaakib kiova: Issu-
makalaurama tokkotauniarasugællunga tamna
pitjutigællugo.
10 Abimelechib okautiva: Sõg taimailiorvi-
givittigut? Innuit illangeta nulliet tuttigijar-
torpago patsitiksarsinajalaukpotit okumaitoã-
lungmik uvaptingnut.
11 Abimelechible innukottinne tamaita inner-
terpeit okautilaitalo: Nelliellonẽt angumik
ominga nullianganiglo aktoijok, tamna tokkotek-
sauvok.
12 Isaaglo nuname mattomane karngatitsivok,

Jaremelo tapsomane perorsijennik hunderteokattartunnik kattersivok, Nalekab saimarmago.
13 Tamnalo akluititaulaukpok, pivalliatsainalarmelo, pingijaininga angidlalaukpok.
14 Perkutekadlarame nergjutinnik unnuktunnik mikkijunnik angijunniglo, kivgakalarmelo unnuktunnik; tamanna pivlugo Filisterit omigidlarpæt.
15 Immektarvĭllo oma atătanget kivgangita poagrejaviningit tamaita Abraha Isaakib atătanga innotillugo sulle, tapkoa asserorpeit sauvlugillo ivsunnut.
16 Abimelechib aglæt okautiva: Aularit uvaptingnit, sŏngoluadlaravit uvaptingnut.
17 Taimaimet Isaak tagvanget aularpok, tangmarlunelo Gerarib naksangane.
18 Immektarvillo atătanget Abrahab nelliutiningane poagrejartaulauktut, Filisterillo assertangit Abrahab tokkoninget kingorngane, taipkoa ama poagrejartaukogiveit, atserarlugillo attinnut taipkonunga sorlo atătanget atserarlaungmagit.
19 Isaakib kivgangita naksarmĕtauk poagrejarlutik puailavik immilik issungitomik nachvarpæt.
20 Mianersijulle Geraremĕtut akkerartutigivæt Isaakib kivganginnut, okarlutiglo: Immek tamna perkutigivavut. Tamanna pivlugo immektarvik tamna Esekemik taiva, akkerartorkattigĕngmetta tamna pitjutigællugo.
21 Tagva immektarviub assia poagrejarpæt, tamna akkerartutigigivæt; tamanna pivlugo Sitnamik atserarpa.
22 Tagvanget aularivok, immektarviub assia

poagrejarpa, tamnale akkerartutigingilæt; tamanna pivlugo tamna Rehobotemik atserarpa, okarlunelo: Manna Nalekab igvikliojungnẽrtipãtigut aglissitilutalo naname tamattomane.
23 Mattoma kingorngane tagvanget aularpok, Bersaba tikkilugo.
24 Nalekablo unnuame taipsomane sakkervigiva, okautilãlo: Atãtavit Abrahab Gudigivãnga. Sivoraniarnæk illagigapkit, saimaromagapkillo, kinguvãksettillo unnuksivalliatitsomagapkit, kivgara Abraha pivlugo.
25 Tagvanele Altaremik sennavok, Nalekablo attinga okautigiva, tangmarlunelo tagvane, kivgangitalo immektarviksak poagrejarasuarpæt.
26 Abimelechiblo aivigiva Geraremit, Ahusatiblo taipsoma illanarijinget, Ficholiblo sorsuktukset angajokãnget.
27 Isaakible okautiveit: Sõg tikkipise uvamnut? nauk omigilunga aulartilaukpapsinga illipsingnit.
28 Tapkoa okarput: Ijiptingnut uitajunnut tækkovogut Nalekab illagingmattit. Tamanna pivlugo okalaukpogut: Sokkosijuitolingmik pivlunga pivlutillo kajusijomavogut, angerkattigijomavaptigillo tamattominga.
29 Imãgle: idluiliorkonnæk uvaptingnut, sorlo uvagut aktorlaunginaptigit, assianiglo pinniarlaunginapta illingnut, ajungitomik kissiane, ullapirsaumulle aularkogaptigit. Igville manna Nalekab saimartanga-ĩpotit.
30 Tagva nerrimareksennik ãkiksoivok, tapkoalo nerrilerput immilarmiglo.
31 Uvlararsõtillugole makkilerput, angerkattigẽkpullo ingmingnut; Isaakiblo aularkoveit, 'lapirsartaulutiglo aularput tapsomanget.

32 Uvlorme tapsomane Isaakib kivgangita tikkipæt okautilugolo immektarvingmik poagrejalauktamingnik, imãglo okautivæt: immermik nachvalaukpogut.
33 Tamna Sabamik taiva, taimaitomik iglugaseksuit Bersabamik taijauvut, uvlomemut tikkilugo.
34 Esau Jarekarame 40 nik Judith Berib Hetiterib panninga, Basmatelo Elonib Hetiterib panninga nulliaritainarpak.
35 Tapkoale Isaak Rebekkalo kiksartitsainarpakit.

KAPITEL XXVII.

Jakob saimartauninganik atãtaminut, omigijauninganiglo Esaumut.

TAIPSOMANELO Isaakib innutokaulerame, ijingnelo takpẽlermennik, ernine Esau angajuklek kaikova okautilugolo: Ernĩk! Kiovale: Mãnepunga.
2 Okautivalo: Ahãk itolerpunga, tokkoviksaralo nellovara.
3 Taimaitomik sakkutit; pittiksĩt karkjutillo tigulugit nãternamut ailerit, omajoksiorlutillo piksamnik.
4 Nerkiksalliorlutillo namagijeksarijamnik, kaitsilutillo uvamnut nerrikovlunga, tarnimnut saimartaukovlutit tokkokãrtinnanga.
5 Rebekkable okautsit tapkoa, Isaakib okausingit ernerminut Esaumut tamaita tussarpeit. Esaulo nãternamut aivok omajoksioromamut kaitsijomamullo.
6 Tagva Rebekka okarpok Jakomut ernermi-

nut: Ahãk atãtavit okausingit angajugnut Esaumut tussalaukpakka, okalaungmet:

7 Omajoksiolerit piksamnik nerkiksalliorlutillo uvamnut, nerrikovlunga, saimartaukovlutillo uvamnut Nalekab sãngane tokkokãrtinnanga.

8 Taimaimet ernik nippiga tussaruk, perkojakkalo illingnut nalekit.

9 Nergjutekottinnut kattimmajunnut ailerit, angusallungniglo maggungnik aiklerit, atãtavit nerkiksanganik, namagijanganik taipkungnanget ãkiksoikovlunga.

10 Nerkiksamiglo mattominga kaitsijuksauvotit atãtangnut, nerrikovlugo, saimartaukovlutit tapsomunga tokkokãrtinnago.

11 Jakoble anãnane Rebekka okautiva: Ahãk, angajuga Esau merkokarpok, uvangale merkokangilanga.

12 Taimaitomik atãtama tapsiktorpallukpãnga, uivẽrijaunasugilunelo uvamnut nautsertolarpãnga; ominautiksalliolarpunga tagva, saimanartorlo pitsennago.

13 Tagva anãnanget okautiva: ernik ominarlok tamanna uvamnut illinganiarpok, nippiga naletsialeruk, aiklerijartolerit tapkungninga uvamnut.

14 Tagva aiklerijartorpok tapkungninga anãnaminut kaitsilune. Tagva anãnanga nerkiksalliorpok atãtanget namagijanganik.

15 Ernermelo angajukliub Esaub annorangit ãnanaunerpæt, najortigijanne iglome tiguveit, tapkoningalo ermine nukardlek Jako attitipa.

16 Angusallugle kissigingnut aggangit immuserpeit, kongesingalo merkokangitok kongeseruserdlugo.

17 Nerkiksamiglo kakkõjamik illakarlune pijar-
ẽrlauktaminik ernerme Jakob agganginnut tun-
nijivok.
18 Atãtanelo ittervigiva okarlunelo: Atãtaga!
Tapsoma kiova: Mãnepunga; ernĩk kinauvit?
19 Jakob atãtane okautiva: Esauovunga er-
nerikãrtet; pinniarlaukpunga okautsitit mallik-
lugit; makkilaurit, iksivalutillo nerrilaurit ner-
kiksamnik, saimartaukovlunga tarningnut.
20 Isaakible ernine okautiva: Ernĩk, kannok
illingava taimak annikitomik pilaurangne? Kio-
va: Nalekab Gudivit mattominga pillingmanga.
21 Tagva Isaakib Jako okautiva: Maungalerit
ernĩk tapsigomagapkit kaujijomavlunga, erneri-
jagit Esauongmangarpit, tamnaungimangarpillo-
nẽt.
22 Taimaitomik Jako Isaangmut atãtaminut
pivok; tapsilauramiuglo okarpok: Nippit Jakob
nippingatun-ĩpok, aggaktille Esaub aggangittitun-
ĩput.
23 Illitaringilãlo, aggangit Esaub angajoet
aggangittitut merkokarmetta, saimarpalo.
24 Okautivalo: Ernerivigit, Esauovit? Kiova:
Ahaila, tamnauvunga.
25 Tagva okautiva: Atte ernĩk nerkiksamik
pilauktarnit kaitsilerit uvamnut tarnimnut sai-
martaukovlutit. Tagva ãtsivigiva tamattominga,
tamnalo nerrivok, Weinemiglo ãtsivigiva, tamna-
lo immerpok.
26 Isaakiblo atãtanget okautiva: Ernĩk kai-
lerit, kunniklungalo.
27 Savigilugolo kunnikpa. Tagva annorang-
ita tippinget naigamiuk saimarpa, okarlunelo:

Ahãk, ernerma tippinga nãternaub tippingatun-
ĩpok, Nalekab ãkiktangatun-ĩdlune.
28 Gudib killaub missuksoanginnik, nunablo
orksuanik kakkõjeksenniglo Weininniglo unnuk-
tovaksoarnik tunnitsivigilitit.
29 Innukattigeksuit kivgartoreksarivãtit, in-
nuillo ittigangnut pamaktuksauvut. Attannio-
lerit kattangutingnut, anãnavillo kittorngangita
pamavigijeksarivãtit. Illingnik okautekaluktut
okauserlugviojomãrput, illingniglo saimarsaijut
saimarviojomãrput.
30 Isaakible okautsinne saimanartut Jakomut
nãngmagit, Jakolo atãtaminit Isaangmit annik-
ammertillugo, tava angajoa Esau omajoksiorving-
minit tikkipok.
31 Tamnatauk nerkiksamik ãkiksoivok, ãt-
silarmelo tamattominga atãtaminut, okautivalo:
Atãtaga, makkilaurit nerrilutillo ernerpit pilauk-
tanganit, tarningnut saimartaukovlunga.
32 Tagva atãtanget Isaakib kiova: Kinauvit?
Okarpok: Esauovunga ernerikãrtet.
33 Tagva Isaak angijoksoarmik kvaksarpok,
okarlunelo: Kina? Omajoksiorte kaitsilauktok
uvamnut naneka? Taipsoma kaitanginnit tamai-
nit nerrilaukpunga tikkerkãrtinnæk, saimalauk-
paralo. Taipsomalo saimartauninga sokkosijui-
pok.
34 Esauble atãtame okausingit tamakkoa
tussaramigit, nipliavok angijomik, angijoksoar-
miglo kiksartitauvlune; atãtaminullo okarpok:
Atãtãk, uvangatauk saimartaulangatõk illingnut.
35 Okarporle: Nukket pingitsertorlune kai-
laukpok, saimanartorlo pẽjarpa illingnit.

36 Tagva okarpok: Tukkelingmik attekarpok
Jakomik, maggoertorlune manna uiverilaung-
manga. Erniangokãrnera pējarlaukpa uvamnit;
ahãglo, manna saimanartomiktauk uvamnit pējai-
vok. Okarlunelo: Kikkitakangilatit saimanarto-
mik pijeksamnik?
37 Isaakib kiova okautilãlo: Attanningorti-
laukpara illingnut, kattangutingillo tamaita kiv-
gangortilaukpakka tapsomunga, kakkõjeksennig-
lo Weinemiglo piksakartilaukpara: Kannok tag-
va ernĩk pinniartuksauvĩk illingnut?
38 Esau atãtaminut okarpok: Atãtãk, sai-
manartomik attauseĩnarmik pekarkĩt? Atãtãk,
uvangatauk saimartaulangatõk illingnut; nipliad-
lalerporlo keasivlunelo.
39 Tagva atãtanget Isaakib kiova, oka rlune
Ahãk iglokaromãrpotit ajoksarnangitomik nun-
ame, killaublo missuksoanginnik pãnget pijunnik
ajoksaromãngilatit.
40 Sakkutit attorlugit nerkiksarsioremãrpotit,
nukkello kivgartoreksarivet. Pijomãrtomelo igvit-
tauk attanniojomãrpotit, tamna nalegungnērlugo.
41 Esaublo Jako omigilerpa, saimanartok atã-
tanganit pigijanga pitjutigællugo; omættimikullo
okarpok: Killamik nelliutsomãrpok atãtama kik-
sarutiksanganik, nukkara Jako tokkotsomagapko.
42 Rebekkale ernerme angajukliub Esaub
okausinginnik makkoninga okautsaugame; tillik-
lerlune ernine nukkardlek Jako kaikova, okauti-
lãlo: Ahãk, angajuvit Esaub sillugvigivãtit tok-
kotsomavlutit.
43 Mannalo nippiga tussaruk ernĩk: Opal-
lungēlerit kemmãlutillo ovanget annimnut La-
banemut Haranemētomut.

44 Taipsomanelo erkovagit angajuvit ningarosungninga illingnut sorĕrkārtinnago.
45 Ningaumaviojungnĕrkārtinnæk tapsomunga, puigorkārtinnagolo pinniarvionerminik illingnut; taimaipet tillikleromārpunga, taikanget aijaukovlutit. Sōg tamaptingnik attautsekut aksartaujariakarkik?
46 Rebekkablo Isaak okautiva: Hetib panningita najortanginne innōsera arriulerpara. Jakoblo Hetib panningita illanget, nunakattigĕt tamanĕtut panningittitun-ītut, nullianikpago; innōsera suksarivigo?

KAPITEL XXVIII.

Jakob tækkotitauninganik killaub majorarvinganik ingeranermine.

Taimaitomik Isaakib ernine Jako kaikolugolo saimarpa, perkolugolo okautiva: Nullianingniarnæk Kanaanib panninginnit.
2 Opallungailerille ingeralerit Mesopotamiamut Betuelib, anānavit atātanget iglunganut, taikanelo nullianilerit Labanib anānavit anninget panninginnit.
3 Gudible ajugakangitotōjub saimarlitit, kinguvāksaliortilutillo unnuksivalliatilutillo illingnit nunakattigĕksuit unnuktovaksuit pikovlugit.
4 Abrahablo saimarvioninganik igvit kinguvaksettillo illagilugit tunnitsivigilitit, nuna tækkorngartauvigijet, Gudiblo tunnijanga Abrahamut perkutautiliuk illingnut.
5 Taimak Isaakib Jako aulartilugo ingerakova Mesepotamiamut, Labanemub Betuelib erning-

anut Siriame, tapsomalo Esaublo anănakita Rebekkab anninganut.

6 Esaule manna tukkisilerame Isaakib Jako saimalaungmago aulartilugolo Mesepotomiamut taikane nullianikovlugo, saimaramiuglo innerterlugo okautingmago: Nullianingniarnæk Kanaanib panninginnit;

7 Jakoblo atătane anănanelo nalengmagik, aularamelo Mesopotamiamut.

8 Tukkisileramelo atătame Isaakib Kanaanib panningit idluaringimagit.

9 Ismaĕlemut aivok nullianiklunelo Mahalatemik Ismaĕlib Abrahab erninget panninganik, Nabajotib najanganik nauk pannervgakarlune.

10 Jakole aularpok Bersabamit, ingeralunelo Haranemut.

11 Inniksamullo tikkiname sinniktarpok tagvane, sekkinek nippimmalermet. Ujaramiglo tagvanĕtomik tigusivok, illijilunelo akkitigilugo, tagvanelo innangalerpok sinnigomamut.

12 Sinnektomavorlo, ahăk, majorarvik nappartitaujok nuname, issualo aktoajok killangmut tækkova, ahăglo, Gudib Engelingita tamedsa majorarvigivæt, akkarvigilălo.

13 Nalegarlo tamedsa kăngane nængerpok okarlunelo: Uvanga Nalegauvlunga, atătavit Abrahab Isaakiblo Gudigivănga; nuna innangavigijet tamedsa tunnijomavara illingnut kinguvăksarnullo.

14 Kinguvăksettillo nunab sanningittitut unnuktigijomărput, siamartitaujomărpullo paunga, taunungalo, avungalo, aungalo; illikkullo kinguvăksarnullo kinguvarĕt nunamĕtut illunamassiatik saimartaujomărput.

15 Ahăglo, uvanga illagivagit sapputijomavag-
illo namut ingeramangarpillonĕt, ama uttertitso-
mavagillo nunamut mattomunga. Allarniatseng-
inapkit pinniarkărtinnanga okautigijamnik tamai-
nik.
16 Jakole sinningminit tuppalerame okarpok:
Nalegak tamanĕpok illa; uvangalo tamanna kau-
jilaungitara.
17 Koksesuklunelo okarpok: Kannok ivsor-
naitoksŏvok nuna tamedsa! Gudib iglunga ovane-
pok illa, tămanelo killaub upkuanga-īpok.
18 Jakoblo uvlararsŏtillugo makkilune ujarak
akkitigilauktane tiguva nellunaikutangortilugolo
illiva, orksumiglo koveriva.
19 Nunalo tamedsa Bethelemik taiva, matto-
ma sivornganele iglugaseit taipkoa Lusemik at-
tekalaukput.
20 Jakolo omamut illungertortomut angerpok,
okarlunelo: Gudib illagikpanga, apkomelo inger-
animne sapputikpanga, nerkiksamiglo annorăniglo
tunnitsivigikpanga,
21 Kannoĕnangalo atătamnut uttertippanga,
tagva Nalegak Gudigijomavara.
22 Ujaraglo tamedsa ăkilauktara nellunaikutek-
saukovlugo, Gudib iglunganut illingatitsomavara
tamattomane, tunnijarnillo tamainit uvamnut tel-
limaujunginnik tunnitsivigijomavagit.

KAPITEL XXIX.

Jakob nullianingninganik kivgartorninganiglo.

JAKO tava pissulerdlune nunamut taunanĕtomut
ingeravok.

2 Taikungalo tikkilune nuna kemmergolera-
miuk, ahăk immektarvik năternamĕtok tækkova,
ahăglo, sauket kattimmajut pingasuit illumavæt,
immektarvingme tapsomane sauket kattimmajut
immertitauvangmetta, ujaralublo immektarviub
pănga mattomava.
3 Saukello kattimmajut immertipakpæt tag-
vane, ujarăluglo immektarviub pănganit aksakard-
lugo sauket immertipeit, kingornganelo ujarăluk
immektarviub pănganut, innigilauktanganut illi-
væt.
4 Jakoblo okautiveit: Nægliktakka kattang-
utikka, nane nunakarkise? Kiovæt: Haraneme
nunakarpogut.
5 Okautiveit: Labane Nahorib erninga illi-
tarivissiuk? Kiovæt: Illitarigalloarpavut.
6 Okarpok: Innŏtsiaralloarka? Kiovæt: In-
notsiarpok, ahaglo, tagga Rahel taipsoma pan-
ninga aggerpok sauket illagivlugit.
7 Okarivok: Uvloklingimet sulle, nergjutekot-
tisse angerartilugit nelliutingilak manna, sauket
immertissigik, aularkattigilugillo nerritissigik.
8 Kiovæt: Sapperpogut nergjutit kattimma-
jut illunamassiatik kattititaukărtinnagit, ujarălug-
lo aksariakaraptigo immektarviub pănganit, sauk-
ello taimak immertilugit.
9 Sulle okarkattigĕktillugit, Rahel atătame
saugangit tagvungartilugit tikkilerpok, sauket
mianerivakkamigit.
10 Jakoble Rahel anăname anninget Labanib
panninga, anănamelo anninget Labanib saugan-
git tækkogamigit, ujaraluk immektarviub pănga-
nit aksarijartorpa, anănamelo anninget Labanib
saugangit immertipeit.

11 Rahelelo kunnikpa keadlarlunelo.
12 Okautivalo, atātanget kattangutigingmago;
Rebekkablo erneringmago. Tagva akpangerlune
angerarpok atātane kaujitilugo tamattominga.
13 Labanible najarme erninganik Jakomik
tussarame, akpangerlune pachrearsārpa erkilug-
olo kunnikpa, ittertipalo iglominut. Tagva ta-
makkoninga tamainik unipkarpok Labanemut.
14 Labanible okautiva: Taimaimet sauneri-
varma uvinigilarmalo. Takkerlo attausek nālugo
tapsomanēlaungmet,
15 Labanib Jako okautiva: Nauk kattanguti-
ãrsõgavit uvamnut, akkekangitomik kiogartor-
tuksauvit uvamnut? Okalaurit, sumik akkiller-
taujomavit uvamnut?
16 Labanele pannikarpok maggungnik, ang-
ajuklek Leamik attekarpok, nukkardlerlo Ra-
helemik attekarlune.
17 Leale kēnatsiarilaungilak, Rahelele kēnat-
siariklune pinnarnarlaukpok.
18 Jakoble Rahel erdligilualerpa, okarporlo:
Rahel pannīt nukkardlek pivlugo Jarinnik 7 nik
kivgartoromavagit.
19 Labanib kiova: Idluarnersauvok tamna
tunnigupko illingnut assingnit, uvamne erkovagit.
20 Taimaimet Jako kivgartorpok Jarrinnik
7 nik Rahel pivlugo. Jarille tapkoa sivituningit
uvloktitut sivikitigilaukput tapsomunga, taimak
angitigijomik nægligigamiuk.
21 Kingorngane Jakob Laban okautiva: Nul-
lieksara tunniuk uvamnut nelliutingmet manna.
22 Labanib tagva innukattinne tamaita kai-
koveit ingminut, nerrimareksennik ãkiksoilune
nulliarēlitainartuk pivlugik.

23 Unnungmelle pannine Lea kaikolugo, tapsomunga ittertipa, tapsomalo innangakattigiva.
24 Labaniblo panniminut Leamut kivgane Silpa tunniva kivgarikovlugo.
25 Uvlangolermelle, ahăk Lea tækkova, taimaitomik Labanemut okarpok: Sŏg taimailiorvigivinga? Kivgartorlaungilagit Rahel pivlugo? Sŏg uivĕridlarkinga?
26 Labanib okautiva: Illusekangilagut nunaptingne nukkardlek tunnikărlugo angajuklermit.
27 Wocheme tamattomane, tamna aiparigungne, aipangatauk tunnijomavara illingnut, sullelo Jarinnik 7 nik kivgartorkovagit uvamnut taimna pivlugo.
28 Jakob taimailiorlunelo Wocheme tamattomane aipariva. Tagva Labanib pannine Rahel tunniva tapsomunga nulliangokovlugo.
29 Kivganelo Bilha tunniva panniminut Rahelemut kivgarikovlugo.
30 Jakob Rahel innangakattigivatauk, Rahele næglinersariva Leamit, Labanelo kivgartorpa sulle Jarit 7 it năvlugit.
31 Nalekable Leab kammagijaungininga tækkogamiuk, tamna kittorngakartipa, Rahelelo kittorngisuitilugo.
32 Lealo singailerame, ernermik ernivok, tamna Rubenemik atserarpa, okarlunelo: Nalekab ajulernera tækkunărlaungmago, uingma nægligilarpănga.
33 Ama singailerivok, ernermiglo ernivok, okarlunelo: Nalekab kammagijaunginera tussalauramiuk, tapsomingatauk tunnitsivigilaukpănga, Simeonelo atserarpa.

34 Ama singailerivok, ernermiglo ernivok,
okarlunelo: uingma ama erdligijomārivānga
manna, ernernik pingassunik ernilaurama tapso-
munga. Taimaitomik Levimik atserarpa.
35 Sittamangenik singailerivok, ernermiglo
ernivok, okarlunelo: Manna Nalegak kujagijo-
mavara. Taimaitomik Judamik atserarpa. Man-
nale ernijungnērpok tava.

KAPITEL XXX.

Jakob kittorngangiunik akluiningganiglo.

RAHEL tukkissigame attautsemiglonet kittornga-
kanginame Jakomut, angajune sinnaungajutigiva,
Jakomullo okarpok: Kittorngakartilaunga, tai-
mailiungikuvit tokkolarpunga.
2 Jakoble Rahel ningarvigiva, okarlunelo:
Uvanga Gudeutsengilangale, timingnik singaiko-
jijomangitok.
3 Tapsomale okautiva: Ahāk tagga Bilha
kivgara, tamna innangakattigileruk, sāmne er-
nikovlugo, uvangalo tapsomuna kittorngakarti-
laukovlunga.
4 Tagvalo kivgaminik Bilhamik tunnitsivigiva
nulliarikovlugo. Jakoblo innangakattigiva.
5 Bilhale singailerpok, ernermiglo ernivok
Jakomut.
6 Rahel okarpok: Gudib illinganera ākik-
sorpa, nippigalo tussarpa, ernermiglo tunnitsi-
vigivānga. Taimaitomik Danemik atserarpa.
7 Bilhale Rahelib kivganga ama singailerivok,
ernerublo aipanganik ernivok Jakomut.
8 Rahel okarporle: Gubib illinganera ablat-

sautipa manna angajuga pivlugo, anginersamiglo omanget pijomãrpunga; taimnale Naftalimik atserarpa.
9 Leable tukkisigame ernijungnainerminik, kivgane Silpa perkolugo tunniva Jakomut, nulliarikovlugo.
10 Silpale Leab kivganga ernermik ernivok Jakomut.
11 Lealo okarpok: Unnuksivalliavut, Gademiglo atserarpa.
12 Kingorngagut Silpa Leab kivganga ernerub aipanganik ernivok Jakomut.
13 Leale okarpok: Pillorikpunga, pilloriktitaujomik okautaujomãrama panninnut. Tamnalo Assermik atserarpa.
14 Kakkojekset kattitauviet nelliuningane Ruben perorsẽvingmut ailerpok, Dudaimit naipipeit tagvane, neksarlugillo angerautiveit anãnaminut Leamut. Rahel okarporle Leamut: Ernerpit Dudaimekottingita illanginnik pekarlangatõk.
15 Tapsoma kiova: Namaksitsengilatĩt, nauk uiga pẽjarangne uvamnit, ernerma Dudaimekottinginnik tigusijomavittauk? Rahelib kiova: Atte unnuame tamattomane aipariuk, ernerpit Dudaimekottingit pivlugit.
16 Jako unnulertillugo nãternamit angeralermet, Leab pachreartorpa, okarlune: Unnuame tamattomane sinnikattigilarparma pissiarilaurapkit ernerma Dudaimekottinginnut. Unnuame tamattomane sinnikattigiva tava.
17 Gudible Lea tussarpa, tamnalo singailerpok, Jakomullo ernerme tellimanget erniariva.
18 Okarlunelo: Gudib namaksitipãnga, kiv-

gara tunnilaurapko uimnut, Isaacharemiglo atserarpa.
19 Lea ama singailerivok Jakomullo ernerme pingasujoet erniariva.
20 Okarlunelo: Gudib namaktomik issumagivãnga, uingma manna ama aiparijormãgivãnga, ernikka pingasõjortut ernerigapkit tapsomunga. Sebulonemiglo tamna atserarpa.
21 Mattoma kingorngagut panningmik ernivok, tamna Dinamik atserarpa.
22 Nalekable Rahel tussarpa, issumagilãlo, kittorngakartipalo.
23 Tagva singailerpok, ernermiglo ernivok, okarlunelo: Gudib kangusungnera pẽjarpa uvamnit.
24 Josefemiglo atserarpa, okarlunelo: Nalekab tunnitsivigilingatõk sulle ernerub aipanganik.
25 Rahelib Josefe erniaringmago, Jakob Laban okautiva: Aularlangatõk ingeralungalo innulervivinimnut nunamnullo.
26 Nulliakka kittorngakkalo neksarlaulakka tapkoa pivlugit kivgartorlaurapkit, ingerakovlunga; kivgartonera pinnialauktara illingnut kaujimagangne.
27 Labanib okautiva: Ijikpit sãngængne saimarnekalerlangatõk; tukkisigama Nalekab saimarsaininganik pivlutit.
28 Nangminek okautilaungminga, sumik akkiksamik tunnijijuksaumangarma illingnut.
29 Okautivale: Kaujimavotit kivgartorlaungnimnik illingnut, nergjutekõttivillo unnurningin nik pairsinimnetunnik.
30 Tikkerkãrtinnanga ikkitunnik perkutteka-

lauktotit, mannale unnuksivallidlarput, Naleka-
blo ajungitullivigilaukpătit pinniarnimnut. Man-
nale igluga nangminera kakkugo issumagijeksa-
rigivigo?
31 Okautivale: Sumigle tunnijijuksauvik il-
lingnut? Jakob okautiva: Sumiglonĕt aglæt
tunnijijuksaungilatit uvamnut, okautsikkale il-
lingnut malliklugit pinniarvigijomagumga kis-
siane, saugakottitit ama mianerilugit pairijoma-
vakka.
32 Uvlome saugakottikut illunaitigut pissugo-
mavunga, saukello illunaita millaktet, merkoggillo
sunatuinarnik, saugarsuillo kernertet illunaita,
tuktungajullo merkoggit sunatuinarnik millak-
tello ingmigolititsomavakka. Piarakaromărpelle
millaktennik merkolingniglo sunatuinarnik, tap-
koa akkillertaujutigijomavakka.
33 Tagvale idluarnera pijomărtome nellona-
rungnĕromărpok, akkillertauviksara illingnut nel-
liutikpet; imaitsomărporle millaktaungitut, mer-
kokangitullo sunatuinarnik, kernertaungitullo
saugărsuit tuktungajullo akkorngænne naipitauk-
petta, taimaitut tigliktaujuttitun-iput uvamne.
34 Labanib okautiva: Atte taimailerle, sorlo
okaravit.
35 Uvlormelo taipsomane tuktungajut angu-
salluit millaktet, merkoggillo sunatuinarnik, ar-
nangillo millaktet merkoggillo sunatuinarnik,
merkunginnelo kĕtamiglonĕt kachortakartut, ker-
nertello tamaita saugărsuit akkorngænne ing-
migoliveit, pairijaukolaitalo kittorngaminut.
36 Uvlunniglo pingasunnik ingeratilugit unga-
siktipeit Jakomit. Taimagle Jakob Labanib

nergjutekottingit kattimmajut aulalaungitullo pairiveit.
37 Jakoble napartut Pappelit, Hasselillo, Kastanienlo akkerungita nachojut illangit tiguveit, amerangita illanga pĕrlugo, illangalo pĕrnago, topkonane kachortak tittartut tækkuksaukovlugo.
38 Akkerkut sennajanne tapkoa nergjutit immekattarvinginnut illiveit, tapkonunga aijariakarmetta immerkovlugit, singaititaukovlugillo, tapkoa immiksamĕtut tækkolugit.
39 Taimak akkerkut sennammajut tapkoa sănginne singaititaulermetta kittorngakalaukput millaktennik, sunatuinarniglo merkolingnik.
40 Jakob saugărsuit avitipeit tagva, avisimmajullo millaktennut merkokartunullo sunatuinarnik Labanib nergjutekottinginnut kattimmajunnut pitipeit; nangminiksaminiglo kattititsivlune, tapkoa katterkasiutingileit Labanib kattimmajokottinginnut.
41 Sanginerselle nulliarĕgarangetta akkerkut sennammajut taipkoa immekattarvinginnut illiveit, nergjutit kattimmajut sănginne, tagvane singaititaulerkovlugit.
42 Sangĕnerset nulliarĕgarangetta illingileit. Taimaimet sangĕnerset Labanib perkutigiveit, sanginerselle Jakomut piksaulaukput.
43 Tamanna pitjutigællugo angut tamna perkutekalerpok angijoksoarmik; kivget angutit, arnello, saukello, Kamelillo, suitekŏktojullo unnuktoksuit perkutigilugit.

KAPITEL XXXI.

Jakob kittorngangitalo kemmăninginnik Labanemit.

LABANIBLO kittorngangita okausingit tussaumamaveit, okarlutik: Jakob atătapta perkutingit tamaita ingminut pitilaukpeit, atătaptalo perkutinginnut taimak akluititauvok.
2 Jakoblo Labanib kĕnanga tækkova; ahăglo, sorlo ikpeksatut ikpeksănetullo taimaitsungnĕrlaukpok.
3 Nălekablo Jako okautiva: Atătavit nunanganut ingeralerit, illangnullo; illagijomavagit.
4 Tagvale Jakob tilliklerlune, Rahel Lealo năternamut, nergjutekottiminut kattimmajunnut, kaikovak.
5 Okautivaglo: Atătaptik kĕnanga tækkolugo mallugosukpunga uvamnut illingangimet sorlo ikpeksatut ikpeksănetullo; atătamale Gudinget illagilaukpănga.
6 Kaujimmavotiglo pitsartunimnut tamainut atătatik kivgartorlaurapko manna tikkidlugo.
7 Uivĕrilaukpăngalo, tellimaujortolivlugolo akkillertaujariara ablatsautipa; Gudible innertilaukpa asserortauniksamnik.
8 Okaleranget sunatuinarnik merkoggit akkillertaujutigijomărpettit, tava nergjutit illunatik taimaitunnik kittorngakalaukput. Okalerangelle millaktet akkillertaujutigijomărpettit, tava nergjutit illunatik taimaitunnik kittorngakalaukput.
9 Taimak Gudib atătaptik perkutingit ikkiglijautipeit, tunnilugillo uvamnut.
10 Nergjutillo nullianigvinget nelliutilaungmet arlorpunga, sinnektomalaukpungalo, ahăk.

angusalluit okileritjet millaktello, sunatuinarniglo
merkoggit nulliariveit.
11 Gudiblo Engelinget okautivãnga sinnek-
tomatillunga: Jako? Uvangalo kiovara: Mãne-
punga.
12 Okautivãngalo: Uitalerit tækkolutello,
angusalluit okileritjet, millaktello, sunatuinar-
niglo merkoggit nulliariveit; Labanible illior-
ningit illingnut tamaita tækkolaukpakka.
13 Gude taimna Betheleme, ujarak illimmajet
mingoarlaurangne, tagvanelo angervigilauktet
taimnauvunga. Manna parngnailerit aularlu-
tillo nunamit omanget, ingeralerillo illavit nu-
nangenut.
14 Tagva Rachelib Leablo kiovlugo okautivæk:
Atãtamnuk iglungane, piksakarungnẽrlunnuk
kingormgujijuksaujungnẽrpoguk.
15 Tækkorngartatut illiorvigivãtiguk, niorv-
gutigigamittiguk, akkillertauniksavullo nungu-
laukpeit.
16 Taimaitomik Gudib atãtavuk akluititsung-
nẽrpa, pingit tunningmagit uvaptingnut kit-
torngaptingnullo. Tamanna pivlugo Gudib
okausingit tamaita illingnut nãletsiarlugit il-
liorit.
17 Tava Jako parngnailerpok, kittorngænne
nullіængnelo Kamelinnut ingitipeit.
18 Nergjutekottinelo perkutinnelo tamaita,
Mesopotamiame piksarsiogarilauktanne neksar-
peit, utteromavlune Isaangmut atãtaminut Ka-
naanib nunanganut.
19 Labanible taipsomane assinelaukpok sauga-
kottime merkungit sallijomavlugit. Raheliblo
ˈãtame arngoangit tiglikpeit.

20 Taimak Jakob Laban Sirienmiok terliarpa,
kemmãnerminik okautinginamiuk.
21 Taimak kemmãvlune perkutinne tamaita
neksarlugit aularpok, kõksoarlo ikkarpa, kakka-
mut Gileademut torarlune.
22 Uvlugle pingajuængne Labanib Jakob
kemmãninganik okautsaulerpok.
23 Kattangutinnelo ingminut kaikoveit, il-
lagivlugillo malligasuarpa, uvlunnik 7 nik ingera-
lauramele, kakkame Gileademe kannitanganut
tikkipok.
24 Gudible Laban Sirienmiok sinnektomatil-
lugo unnuame tikkipa, okautivlugolo: Udserto-
lerit, Jakomut okausiksakarkonnæk assinginnik,
illannakarnartunnik kissẽnik.
25 Taimaidlune Labanib Jako anguva. Ja-
kole tangmartillugo kakkame, Labanelo kat-
tangutingillo tangmarivut kakkame Gileademe.
26 Tagva Labanib Jako okautiva: Sõg tai-
mailiorvigivinga, taimak terliarlunga, pannĩkka
aularutilugik, aksarnigaujutut saviksoarmut il-
lingatidlugik?
27 Sõgle taimak angigutsivlutit kemmãlaukĩt,
tigliktotun-ĩdlutit, okarviginangalo sumik, uvam-
nut kiksarnanga kannilartaukovlutit, imgerutsin-
niglo immiajoksoarniglo, Harfinniglo attorluta?
28 Kittorngakka pannĩkkalo kunniklugit per-
kungilarma? Ahãk, sillainermut taimailiorpotit.
29 Gudiblo ikkajorppanga pitsartunekaralloar-
punga; atãtapsele Gudingeta ikpeksak okauti-
vãnga: Udsertolerit, Jakomut okausiksakarkon-
næk assinginnik illannakarnartunnik kissẽnik.
30 Aularomadlaravillo tussunermut atãtavit
iglunganut; sõg arngoakottikka tiglilaukigit?

31 Jakob kiovlune Labane okautiva: Sivorav-
lunga issumakalaurama, panningnik aksartauni-
arasugællunga.
32 Nellielle arngoakottingnik tiglingniktok,
tamna tokkojuksauvok mãne kattangutipta tæk-
koænne. Perkutitit kennerasuarkit uvamne pi-
lugillo. Jakole nellomarikpok taipkoa Rahele-
mut tigliktaungmetta.
33 Tagva Laban Jakob tuppinga, Leablo tup-
pinga, kivgãglo arnãk magguk tuppingæk itter-
vigiveit, nachvaranelo sumiglonẽt. Leablo tup-
pinganit annilune Rahelib tuppinganut itterpok.
34 Rahelible arngoet tigulugit illiveit Kamelit
alliangita attãnut iksivautarivlugillo. Labanible
tuppek illunãt tapsikãrpa nachvaranelo sumig-
lonẽt.
35 Tamnale atãtaminut okarpok: Angajokaga,
ningarnæk, makkitsungnanginama sangne, arnet
illusingittitut illingagama. Taimaitomik arngoet
nachvatsengileit, nauk katsungaitomik kennera-
suaralloarlune.
36 Jakob tava ningarlune Laban suangava,
okautilãlo: Sumigle idluiluktomik ajortomiglo-
nẽt pinnialaukik, taimak angitigijomik ningauma-
vigigamga?
37 Perkutikka tamaita tapsikãrlaurangne, per-
kutigijarnik sumik nachvarlaukit? Mattominga
sakkijartitsilerit kattangutima kattangutivillo
sãnginne, erkartortaukovlunnuk tapkonunga.
38 Jarinne 20 ginne tapkonane illingnelauk-
punga, saugakottitit tuktungajokottitillo, kit-
torngisuilaungilet; nergjutekottivillo kattimma-
jut angusallungit nerrilaungilakka.
39 Omajoãlungnulle tokkotaumajut kailaung-

takka illingnut, akkillertaujariakalaungmetta
ıvamnut, igvit aggamnut akkillertaukogangne;
ssumaginagit uvlotillugo unnuangotillugolonēt
igliktaungmangætta.
40 Uvlotillugo kiængmut kēlilaukpunga, un-
ıuangotillugolo keujarnermut sinnikattarlaungi-
anga.
41 Taimaidlunga Jarrinne 20 ginne tapko-
ıane kivgartorlaukpunga iglungne, Jarinne 14
nne pannikik pivlugik, pingasõjortunnelo nerg-
utekottitit pivlugit, akkillertauneralo tellimau-
ortolivlugo ablatsautilaukpet.
42 Atãtama Gudinget, Abrahab Gudinget,
Isaakiblo Gudinget illagingippanga; tava su-
miglonēt neksarnanga aularkonajarparma. Gu-
dible ajulernera pinniarneralo tækkunarmagik
pitlarlaukpãtit ikpeksak.
43 Labanib Jako kiova, okarlune: Pannīk uk-
koa pannigivakka, kittorngello ukkoa kittorngar-
ivakka, nergjutekottillo kattimmajut ukkoa nerg-
jutekottigivakka, tækkojettillo tamaita perku-
tigivakka. Kannorle pannikka kittorngangillonēt
tapkoa ernerijangit uvlome pinniarvigijeksari-
vigit?
44 Atte angerkattigēlauluk, uvanga igvillo,
tamattomunga nellunaikutakarkovlunnuk piv-
lunga pivlutillo.
45 Tagva Jakob ujarak tigulugo nappartipa
nellunaikutaukovlugo.
46 Kattangutinnelo okautiveit: Ujarkennik
kattersititse. Ujarkenniglo tigusikattarlutik kat-
tersivut attautsemut, kattisimmajullo tapkoa
kãnginne nerrikattigēlerput.

47 Tamedsalo Labanib Jegasahadutamik atserarpa; Jakoble Gileademik atserarpa.
48 Laban okarpok: Kattisimmajut tapkoa nellunaikutauvut uvlome pivlunga pivlutillo, taimaitomik Gileademik atserartauvut;
49 Kammatsiarviksaularmiglo, okarame: Nalekab tamamnuk tækkunărlittiguk apsimmanialeramnuk.
50 Pannĭkka idluiluktomik pinniarvigigungne, ubvalo panningma assigingnik nullianikuvit. Innuk attauserlonēt illagingilavuk māne; ahăgle, Gude kaujimmajotŏvok uvaptingnik.
51 Labaniblo Jako ama okautigiva: Ahak, tagga kattisimmajut, taggalo nellunaikutak nappartilauktara pivlunga pivlutillo.
52 Kattisimmajut tapkoa nellunaikutangortiteksarivavut, nellunaikutarlo tamedsa nellunaikutangortiteksarivavut, kattisimmajut tapkoa nellunaikutarlo kăngertaukonnagit, uvamnut idluitullijomaguvit, illingnullo idluitulliviojomaguma.
53 Abrahab Gudinga, Nahoriblo Gudinga, atătakitalo Gudingæk erkartuijotŏvok pivlunnuk.
54 Jakoblo angervigiva atătame Isaakib Gudinget săngane. Jakolo tunnergutiksennik ikkoalavok kakkame tamattomane, kattangutinnelo nerrikoveit. Nerrijarĕramiglo sinniktarput kakkame tamattomane.
55 Kaulermelle Labanib uvlarărsŏtillugo makkiname, kittornganelo panningnelo kunnikpeit saimautilugillo; ingeralerdlunelo, nunaminut ama tikkinivok.

KAPITEL XXXII.

Jakob sivoraninganik tuksiarninganiglo.

JAKOLE aulalerivok; Gudiblo Engelingita pachrearpæt.
2 Tapkoalo tækkogamigit okarpok: Tapkoa Gudib kattimmajoksoakottigiveit, nunalo tamedsa Mahanaimik taiva.
3 Jakoble kivgame illangit sivunerminut tilliveit, angajuminut Esaumut, Seirib nunanganut Edomib erkānētomut.
4 Perkoveillo okarlune: Imāgle okausekaritse angajokāmnut Esaumut: Kivgavit Jakob okautsaukovātit: Akkunit manna tikkilugo assinēdlunga Labanemēlaukpunga,
5 Perkutekarpungalo tuktuvangnik, siutekōktojunniglo, saukenniglo, kivgakalarmalo angutinnik arnenniglo; tilliklerpungalo, igvit angajokāga tamattominga okautsaukovlutit ullapirsautekaromagama sāngne.
6 Tillijaujut Jakomut ama utteramik okautivæt: Angajungnut Esaumut tikkilauralloarpogut; tapsomalo tikkitsomavātittauk, angutit 400 dit illagilugit.
7 Taimaimet Jako erksidlarlune sivōralualerpok, ingerakattinnelo innuit avitipeit, saukello tuktuvaillo, Kamelillo maggoililugit kattimmatipeit.
8 Okarlunelo: Esaub kattimmajut attautsīt tikkippagit siamartilugillo, aipaingit tava kemmājungnarniarput.

9 Jako ama okarivok: Atãtama Abrahab Gudinga, atãtamalo Isaakib Gudinga, Nalegara, okalauktotit uvamnut: Nunagijarnut illangnullo ingeralerit ajungitullivigijomavagit.
10 Uvanga pijuksaungiluarpunga nãpkiningnernik nertornarnerniglo tamainik, kivget taimak pinniarvigigangne; taipsomane kõk Jordan tamedsa ikkãrapko, ajaupiak una kissiet perkutigilaukpara, mannale kattimmajunguik maggoinnik pekarpunga.
11 Piulilaungminga angajuma agganginnit, Esaub agganginnit, sivõragigapko, tikkerkonnago uvanga tokkolunga, arnello, kittorngello illelliudlugit.
12 Okalauravit: Ajungitullivigijomavagit, kinguvãksettillo unnuksivalliatitsomavakka siorkettitut immarbiub siksangane, unnumut kittiksaujomãngilet illa.
13 Unnuamelo tamattomane tagvanẽpok, pilliutiksenniglo angajuminut Esaumut aijuksennik ãkiksoivok, najortaminit tigusilune.
14 Tuktungajunnik 200 nik angusallungillo 20 nik, saukennik 200 nik, angusallungillo 20 nik.
15 Kammelinniglo sarliennik 30 nik nochangit illelliudlugit, tuktuvangniglo 40 nik angusallungillo 10 nik, siutekõktojunniglo 20 nik nochangillo 10 nik.
16 Tapkoalo taimaita kivgame agganginnut pitipeit, kattimmajullo nellĩt ingmigolitedlugit, okautiveillo: Sivunipkut ingeranialeritse, kattimmajullo ingmigolingajut malliktigẽktuksaungilet attautsekut, kannitigẽgungnerlutigle kissiane.
17 Sivorlerpãgle perkova, okautilãlo: Anga-

juma Esaub pachrearvigikpattit, appersorpattillo:
Kimut illingavit? Namungarniaromavillo? Aula-
tattillo tapkoa kia perkutigivagit?
18 Okartuksauvotit: Kivgavit Jakob ukkoa
perkutigiveit, pilliutigilaitalo angajokãminut
Esaumut, mallikpãtigullo.
19 Taimaktauk aipenga pingajuægio, illunai-
talo kattimmajunnik aulatsijut perkoveit, okauti-
laitalo: Sorlo okautilaurapse, taimak Esau okar-
vigissiuk naipilerupsiuk.
20 Okatsialeritsetauk: Ahãk kivgavit Jakob
mallikpãtigut. Issumakarame, pilliutiksennut
sivunamnẽtunnut saimartitsomavara, kingorng-
agullo tækkojomavara, tagva illellioromãrpalluk-
pãnga.
21 Taimaitomik pilliutikset sivorleriveit un-
nuamele tamattomane kattimmajokottinne illagi-
veit.
22 Unnuangotillugolo sulle makkilerpok, nul-
liængnelo, kivgæglo arnæk magguk kittorngan-
nelo 11 õjut illagiveit aikattigilaitalo Jabokib
ikkartorvianut.
23 Tessiorlugillo kõb akkianut, najortinne ta-
maita ikkãrtipeit.
24 Nangminerle innotõlerpok. Tagvane angu-
tib pava uvlogatãlerlugo.
25 Tapsomalo tækkogame salagilugo ajornar-
met, sibvianga aktorpa, pãnermut ominga sibvi-
anga uniortitauvok aglæt inniminit.
26 Tapsomalo okautiva: Aularlanga uvloga-
tãlermet. Kiovale: Allarniængilagit saimartau-
kãrnanga illingnut.
27 Okautiva: Kinauvit? Kiova: Jakõvunga.
28 Okautiva: Mannamit Jakomik attekar-

ungnĕrlutit Israelemik attekarkovagit. Gudemullo innungmullo pănilauravit sălakarlutillo.
29 Jakoblo apperiva, okarlunelo: Okautilaungminga kinaumangarpit? Okautivale: Sōg apperivinga kannok attekarmangarma? Tagvanelo saimauserpa.
30 Jakoblo nuna tamedsa atserarpa Pnielemik, okarlune: Gudib kĕnanga tækkolaurapko, tarniga nekoksijaumarikpok tava.
31 Pnielemillo aularame, sekkinek nuilertok tækkova, sibvĕtolerlunelo pissukpok.
32 Taimaitomik Israēlib kittorngangita, uvlok tamanna tikkilugo, sibviab nukkingit nerrivangileit, Jakob sibvianga taimak aktortaulaungmet.

KAPITEL XXXIII.

Jakob Esaublo saimartigĕngnigingnik ingmingnut.

Jakob uidlune angajune Esau tikkitok angutit 400 dit illagilugit tækkova; kittorngannelo Leamut Rahelemullo kivgængnullo tamangnut ingmigolitilugit pitipeit.
2 Kivgæglo arnæk kittorngængne illagilugit sivorliokoveit, Lealo kittornganne illagilugit mallikoveit. Rahelelo kingorliotilugo mallikova Josefe aiparællugo.
3 Tapkoa tamaita sivorleriveit, tækkogamiuglo 7 torlune okkungalerpok nunamut angajune tikkerkărtinnago.
4 Esauble akpangervigiva sădlugolo erkipa kunniklălo; tamarmiglo kugviolerpuk.
5 Uidlune arnet kittorngangillo tækkogamigit, okarpok: Ingerakattitit tapkoa kikut? Jakob

kiova: Kittorngauvut, Gudib tunnijangit kivgar-
nut.
6 Arnæk kivgæk kittorngangitalo tikkivigivæt,
okkungajutigilăla.
7 Leablo kittorngangitalo tikkivigivæt, ok-
kungajutigilălo. Mattoma kingorngane Josefib
Raheliblo tikkivigivæktauk, okkungajutigilălo.
8 Okarporlo: Pachreartikkale kattimmajut ip-
koa suksarivigit? Kiova: Angajokaga saimarti-
taukovlugo uvamnut.
9 Esaub okautiva: Ajorsangilanga sumik, nuk-
kăk perkutitit illingnĕlit.
10 Jakob kiova: Aukagle, saimartiteksauguma
săngne, pilliutikka pilaungmigit aggamnit; kĕnet
tækkogapko Gudib kĕnanga erkarpara, taimaito-
mik namagilugit pikit uvamnit.
11 Pitsiarnermut kailauktamnik illingnut tigu-
silaurit uvamnit; Gudib tamakkoninga pilli-
laungmanga, uvangalo ajorsanginama perkutin-
nik. Taimagle kajungertitaukattarame anger-
vigilugo, tamakkoa perkutiminut illautipeit.
12 Okarporlo: Aularta ingeralutalo illagijo-
mavapse.
13 Jakoble okautiva: Angajokăk, tækkovotit
sorrusiărsungnik najortekarama, nergjutekottin-
niglo, sarlienniglo, tapkoa uvlorme attautseīnarme
sukkaijungnĕrlutik pissuktuksaugunik merngor-
toluarnermut illunatik tokkoniarajarput.
14 Angajokăk, kivgavit sivorngane ingeralau-
rit. Sukkailunga kingunikkut piniarpunga,
nergjutekottit sorrusiărsuillo pissugungnarningit
malliklugit, tikkerkărtinnanga Sciremut angajo-
kămnut.
15 Esaub okautiva: Tagvale ingerakattima il-

langit illingnekojomavakka. Kiovale: Pijariakangilarle, saimartiteksaugumale angajokãma sãngane namaksivunga tava.
16 Taimaitomik uvlorme taipsomane Esau aularlune, ama ingeralerivok apküt Sciremut torartok attorlugo.
17 Jakolo Suchotemut pivok, iglulliorlunelo nangminiksaminik, nergjutekottimelo inniksanginnik sennavlune; taimaitomik nuna tamedsa Suchotemik taijauvok.
18 Mattoma kingorngane Jako Salemib, Sichemib iglugaseksoangita erkãnut Kanaanib nunanganetomut pivok, (tikkijarẽrame Mesopotamiamit,) iglugaseksuillo sãnginne tangmarlune.
19 Tagvanelo perorseviksamik pissilerpok Sichemib atãtanget, Hemorib kittorngangimnit, kẽnaujennut 100 dinnut akkillerlugo, tagvanelo tangmalerpok.
20 Tagvanelo Altaremik sennavok, Israeliblo Gudinget ajugakangitub attinga nipliavigiva.

KAPITEL XXXIV.

Jakob kittorngangita idluitulliarninginnik.

DINALE Leab panninga, erniarilauktanga Jakomut, assinuarmet, nunakattigẽt panningit tækkojartoromavlugit.
2 Hemorib erninget Sichemib, Heviterit illangeta, nunakattiget attanningeta tamna tækkogamiuk, tiguva, innangakattigilugolo uigasungninga asserorpa.
3 Uigasuglo tamna erdligilugo ungagiva, okausekarlunelo illannakarnartunnik tapsomunga.

4 Sichemelo atãtaminut Hemoremut okarpok: Uigasuk tamna nullieksaule uvamnut.
5 Jakolo tussaumalerpok panningme Dinab asserortauminganik, erningit nãternametillugit nergjutekottinne kattimajunne. Jakolo okausekalaungilak taipkoa tikkerkãrtinnagit.
6 Hemorible Sichemib atãtanga Jakomut ailerpok okarkattigijomavlugo.
7 Tamattomanele Jakob erningit nãternamit angerarput. Pijokalauktomiglo tussaramik angutit sinnaungajutigivæt angijomik, ningaumajadlarlutiglo, taimna sillainartoksoarmik Israẽlemut pinniarmet, Jakoblo panninga innangakattigingmago; taimailiorkojomatsengimatsuk.
8 Tagva Hemorib okarkattigiveit okarlune: Ernerma Sichemib omættinget pannisse ungagidlarmago, tamna tunnissiuk taipsomunga nullieksaukovlugo.
9 Illannarẽlaungmita, pannisse tunnissigik uvaptingnut, pannivullo pilerissigik uvaptingnit.
10 Nunakakattigelutalo. Nuna illunãt attoreksaukojomavavut illipsingnut; inniksallioritse, pinnasuarluselo, piksarsileritse issumapsingnut tamattomane.
11 Sichemiblo Jako erningillo okautiveit: Saimartitesaulangatõk sãpsingne, pijomajapsingnik tamainik tunnijijomavunga illipsingnut.
12 Illerasugase tunnergutinnik pilliutiksenniglo perkojititse uvamnut, sumiglonẽt pijomagupse tunnitsivigijomavapse; Dinale tunnissiuktõk uvamnut nullieksaukovlugo.
13 Jakob erningitale Sichem atãtangalo Hemor terliarasuaromavlugik najangmik Dinab asserortauninga pitjutigællugo kiovakit,

14 Okautilugiglo: Taimak sapperpogut naja-
vut angumut kippimmangitomut tunnilugo, ta-
medsa kangusutigijeksarigaptigo.
15 Kissianelepijomajaptingnik kippilugomang-
ilagut uvaptitun illingajomagupse, angutillo na-
jortapsingnētut tamaita kippijaukoguptigik.
16 Taimaipelle pannivut tunnijomavavut il-
lipsingnut, pannisselo pijomavlugit, nunakakat-
tigijomavapse innukattigijomavluselo.
17 Kippijaujomangikupsele, tava najavut nek-
sarlugo aularomavogut.
18 Okautsit tapkoa Hemorib erningello idlu-
ariveit.
19 Innuosuktorlo una taimailiosalerpok Ja-
kob panninga ungagigamiuk. Tamnalo erdligi-
nersarivæt angutæt iglunganētunnit tamainit.
20 Hemorible erningello Sichemib iglugasek-
suit ittertarvianut tikkinamik, iglugaseksuit in-
nungit okarvigiveit, okarlutiglo:
21 Innuit taipkoa ullapirsautekarput akku-
naptingne, nunakakattigilutalo pinnasuarkattigi-
jomavātigut; nunablo angininga namatuinarpok
taipkonunga, panningillo nulliarijomavavut, pan-
nivullo tunnilugit taipkonunga.
22 Imāgle kissiane angervigijomavātigut, nu-
nakakattigijomavlutalo, innukattigijomavātigullo,
angutit akkunaptingnētut tamaita kippijaujo-
makpetta sorlo taipkoa kippimmangmetta.
23 Nergjutingit perkutingillo neksartangillo
tamaita piksarijomārpavut, taimailioromavlutalo
angervigiguptigik, nunakakattigijomārpavullo.
24 Tapkoalo illunatik iglugaseksuit ittertarvi-
ækut annijut ittertullo, Hemor erningalo Sichem
nalekpakit, angutillo iglugaseksuit ittertarviækut
nijut ittertullo illunaita kippijautipeit.

25 Uvluk pingajuængne ikkitik ãniajutiging-
mattigik, Jakob ernigik magguk, Simeon Levilo,
Dinab annigik, tamarmik saviksoarmik tigusivuk,
ningaumajadlarlutiglo iglugaseksoarnut aivuk,
angutillo tamaita tokkopakit.
26 Hemorelotauk erningalo Sichem saviksub
ippiktoksõninganut tokkopakik, najatiglo Dina
Sichemib iglunganit neksarpæk aulartilugolo.
27 Tagvale Jakob erningita tokkotaumajut
nellipsarpeit, iglugaseksoarmiullo perkutinginnik
neksarput najanget asserormatsuk.
28 Saukello tuktuvaillo, siutekõktojullo, illu-
naitalo iglugaseksoarnẽtut nãternamẽtullo,
29 Perkutingillo kittorngangillo nulliangillo
tamaita aulartipeit, sunatuinaillo iglunnẽtut tigu-
lugit neksarpeit.
30 Jakolo Simeonemut Levimullo okarpok:
Pijeksaungitoãlungmik uvamnut pinniarlaukpo-
tik, tamanna pivlugo Kanaanemiut Feresiterillo
nunakattigẽt tapkoa sãnginne mammaititauvunga
manna, najortikkalo uvamnẽtut ikkitõvut. Taip-
koale kattimmalerpetta unatadlarvigilunga sa-
lagijomãrpãnga. Tagva kittorngakka illagilugit
nungutaujomãrpunga.
31 Tapkoale kiovæk: Ipkoa najavut anguni-
arpaktotut pinniarvigijeksarivatsuk?

KAPITEL XXXV.

Rahelib tokkoviksanganik ernisuktillugo.

GUDIBLO Jako okautiva: Parngnailerit Bethele-
mullo ingeralerit, taikane nunakarkovagit, taika-
nelo Altaremik Gudemut sakkertingnut, taipso

mane kemmăgavit angajungnit Esaumit, sennakovagit.
2 Tagva Jakob illanne iglomiokattinnelo tamaita okautiveit: Arngoet Gudeungitut illipsingnĕtut pĕjarsigik, ivsornarniselo epkĕjarlugit annorăselo ablatsautilugit.
3 Parngnailerta ingeralutalo Bethelemut, taikane Altaremik Gudemut sennajomavlunga, tapsoma kappiasungnerma nelliuningane tussarlaungmanga, illagilaungmangalo ingeranerma apkotingane.
4 Tava arngoet Gudeungitut neksarlauktattik siumiutattiglo tunniveit tapsomunga, tapsomale ittersellioriune Eichib, (napartub) Sichemib kannitanganĕtub attănut illiveit.
5 Tagvangello aulalerput. Gudiblo innukattigĕt iglugaseksoarne nunab tamattoma erkanĕtut erksitipeit, Jakokunnik mallikonnagit.
6 Jakoble tava Lus Kanaanib nunanganĕtok Bethelemik taijak tikkipa, ingerakattinne tamaita illagilugit.
7 Tagvanelo Altaremik sennavok, nunalo tamedsa El Bethelemik atserarpa, tagvano Gudib sakkervigingmago, taipsomane kemmăgame angajuminit.
8 Tagvane Debora Rebekkab pairijigilauktanga tokkovok, illuverpællo Bethelib kannitanganut Echib (napartub) attănut illilugo; tamnalo keanerub napartunga taivæt.
9 Gudiblo Jako ama sakkervigigiva, Mesopotamiamit tikkilaungmet saimauserpalo.
10 Okautilugolo: Jakomik attekarpotit, mannamille Jakomik attekarkojomĕrpagit; Israĕlemigle attekarkovagit. Tamanna pivlugo Israĕleik atserartauvok.

11 Gudiblo okautiva: Gudeõvlunga ajugakangitotõvunga. Unnuktunnik kinguvãksakarkovagit; nunakattigeksuit unnuktovaksuit illingnit pijomãrput, Koenigillo illingnit pijomãrput.

12 Nunalo tamedsa tunnilauktara Abrahamut Isaangmullo, tunnijomavara illingnut, kinguvãrnut tunnijomavara kingunerne.

13 Gudele kungmuarpok tagvanget, okausekarvigilauktaminit Jakomut.

14 Jakoble Gudib okausekarvigilauktangane tapsomunga innuksũmik ujaralingmik nappartitsilune sennavok, immiksarlo tunnergutigilugo mattominga koveriva, orksumiglo koveriva.

15 Jakoblo tamedsa Gudid okausekarvigilauktanga tapsomunga Bethlemik atserarpa.

16 Bethelemillo aularput, Efratele kaglilermatsuk, Rahel ernisulerpok.

17 Ernisuklunelo ãniadlalerpok. Angijoksoarmigle ãniadlarmet ernisuktillugo, ernisuksẽjub okautiva: Sivoraniarnæk ernek tamna pigilarmigangne.

18 Annernengerdlunele tokkojuksaulerame tamna Benonimik atserarpa, atãtangelle Benjaminemik atserarpa.

19 Tagvane Rahel tokkovok, illuvertaulaukporlo apkome Efratemut torartome, manna Bethlehemik atserartauvok.

20 Jakoblo illuvinget kãngane nellunaikutak nappartipa; tamedsa tagva Rahelib illuvinget nellunaikutanga uvlok tamanna tikkilugo.

21 Israẽlelo tagvanget aularpok, tangmarlunelo Ederib nuvugusinget ungatãne.

22 Israẽlele nuname taipsomane iglokarmet.

Rubenib itterlune Bilhamut atãtame pannervganganut, tamna innangakattigiva; pijokarnerlo tamedsa Israëlib tussarpa. Jakole ernekalaukpok 12 nik.

23 Tapkoa Leab erneriveit: Ruben Jakomut erniangokãrtok, Simeonelo, Levilo, Judalo, Isascharelo, Sebulonelo.

24 Tapkoa Rahelib ernerivak: Josef, Benjaminelo.

25 Tapkoa Bilhab Rahelib kivganget ernerivak: Dan, Naftalilo.

26 Tapkoa Silpab Leab kivganget ernerivak: Gad, Asserlo. Tapkoa Jakob erneriveit, tapsomunga erniangomajut Mesopotamiame.

27 Jakoblo atãtane Isaak tikkipa Mamreme iglugaseksuit anginerpãnginne Hebronemik attelingne, tagvane Abraha Isaaglo tækkorngartatitun-ïlaukpuk.

28 Isaaglo Jarekalaukpok 180 nik.

29 Nukkekarungnẽrporlo innutokauvlunelo, innõnermik merngortorlunelo tokkovok, sivorliminullo illelliudsauvok. Ernikitalo Esaub Jakoblo illijartorpæk.

KAPITEL XXXVI.

Esaub kinguvangita attinginnik.

TAMEDSA Esaub Edomemik attipsaggub kinguvãnginnik.

2 Esaub nulliariveit Kanaanib panninginnit, Ada, Elonib Hetiterib pannia, Ahalibamalo Anab pannia, Zibeonib Heviterib kattangutiãrsua.

3 Basmatelo Ismaëlib pannia Nebajotib najanga.
4 Adablo Esaumut erniariva Elifas. Basmatible Reguel erniariva.
5 Ahalibamab Jĕus, Jaĕlam, Koralo erniariveit. Tapkoa Esaub kittorngariveit, tapsomunga erniangomajut Kanaanib nunangane.
6 Esaublo nullianne, erninnelo panninnelo, iglomiokattinelo tamaita, perkutinnelo nergjutekottinnelo tamaita, pinnelo tamaita, piksarsiogarilauktanne Kanaanib nunangane kattipeit neksarlugillo, nunab tamattoma assianut ingeralune aularpok nukkaminit Jakomit.
7 Perkutingita unnurningit pivlugit nunakakattigĕgungnanginamik, tækkorngartauvlutiglo tamattomane, nuna annikiluarmet nergjutekottingita unnurningit pivlugit.
8 Taimaitomik Esau Sĕirib kakkanginne nunakalerpok. Esaulo Edomeŏvok.
9 Tamedsale Esaub kinguvăngit, tapkonangelle Edomiterit Sĕirib kakkanginnĕtut pivut.
10 Imaitunniglo attekarput Esaub kittorngangit: Elifasemik, Adab Esaub nullianget erninganik, Reguelemiglo Basmatib Esaub nullianget erninganik.
11 Tapkoale Elifasib erneriveit: Teman, Omar, Zefo, Gaĕtham, Kenaselo.
12 Timnalo Elifasib Esaub erninget pannervgariva, tapsoma Amalek erniariva omunga. Tamedsa Adab Esaub nullianget kittorngangit.
13 Tapkoale Reguelib kittorngariveit: Nahat, Sera, Samma, Missalo. Tamedsa Basmatib Esaub nullianget kittorngangit.
14 Tapkoale Ahalibamab Esaub nullianget

Anab panninget, Zibeoniblo kattangutiărsunget
kittorngariveit, Esaumullo erniariveit: Jĕus, Jaĕ-
lamelo, Koralo.
15 Tamedsa angajokait Esaub kittorngangita
akkorngænne. Elifasib erniangokărtub Esaub
erninginnit tapkoa kittorngariveit: Angajokăk
Teman, angajokăk Omar, angajokăk Zefo, anga-
jokăk Kenas.
16 Angajokăk Kora, angajokăk Gaĕtham,
angajokăk Amalek. Tamedsa angajokait Eli-
fasemit pijut Edomib nunangane. Adablo kit-
torngariveit.
17 Tapkoalo Reguelib Esaub erninget kit-
torngariveit: Angajokăk Nahat, angajokăk Sera,
angajokăk Samma, angajokăk Missa. Tamedsa
angajokait Reguelemit pijut Edomiterit nunang-
ane, Basmatiblo Esaub nullianget kittorngariveit.
18 Tapkoa Ahalibamab Esaub nullianget kit-
torngariveit: Angajokăk Jĕus, angajokăk Jaĕlam,
angajokăk Kora. Tamedsa angajokait Ahaliba-
mamit, Anab panninganit, Esaublo nullianganit
pijut.
19 Tapkoa Esaub kittorngariveit, tapkoalo
angajokăugit. Tamna Edomeŏvok.
20 Tapkoale Sĕirib Horitib, nuname iglokar-
tub kittorngariveit: Lotan, Sobal, Zibeon, Ana,
Dison, Ezer, Disanlo.
21 Tapkoa Sĕirib kittorngangita Horiterit
angajokariveit Edomib nunangane.
22 Tapkoale Lotanib kittorngariveit: Hori,
Hemanlo; Lotaniblo najanga attekalaukpok Tim-
namik.
23 Tapkoa Sobalib kittorngariveit: Alvan,
Manahat, Ebal, Sefo, Onamelo.

24 Tapkoa Zibeonib kittorngarivak: Aja, Analo. Anablo tapsoma mulit (nergjutit nangmarpaktut) naipitainarpeit innukajuitome, atãtame Zibeonib siutekõktojokottinginnik mianersivlune.
25 Tapkoale Anab kittorngarivak: Dison, Ahalibamalo, Anab panninga.
26 Tapkoa Disonib kittorngariveit: Hemdan, Esban, Jetran, Jaranelo.
27 Tapkoa Ezerib kittorngariveit: Bilhan, Savan, Akanelo.
28 Tapkoa Disanib kittorngarivak: Uz, Aranelo.
29 Tapkoa Horiterit angajokariveit: Angajokãk Lotan, angajokãk Sobal, angajokãk Zibeon, angajokãk Ana.
30 Angajokãk Dison, Angajokak Ezer, angajokãk Disan. Tapkoa Horiterit angajokariveit, Sẽirib nunangane attanniotilaukput.
31 Attanniojulle attanniotilauktut Edomib nunangane, Israẽlib kittorngangit attanniojokakãrtinnagit.
32 Bela Beorib erninga attanniolaukpok Edomeme, iglugaseksoakottingillo Dinhabamik attekarput.
33 Belalo tokkungmet, tamna innangẽrlugo Jobab Serab erninga Bazramit attanniolerpok.
34 Jobab tokkungmet, tamna innangẽrlugo Husam Temaniterit nunanganit pijok attanniolerpok.
35 Husam tokkungmet, tamna innangẽrlugo Hadad Bedadib erninga attanniolerpok, tapsoma Midianiterit salagiveit Moabiterit nãternangane; iglugaseksoakottingille Avitemik attekarput.

36 Hadad tokkungmet. Samla Masrekemit
pijok attanniotilerpok.
37 Samla tokkungmet, Saul Rehobotemit kõk-
soarmẽtomit pijok attanniolerpok.
38 Saul tokkungmet, tamna innangẽrlugo Baal
Hanan, Achborib erninga attanniolerpok.
39 Baal Hanan Achborib erninga tokkungmet,
tamna innangẽrlugo Hadar attanniolerpok, ig-
lugaseksoakottingillo Pagumik attekarput, nul-
liangalo Matredib Mesahabib panninget pannia
Mehetabeelemik attekarpok.
40 Taimak angajokait Esaumit pijut attekar-
put, kinguvarẽningillo, nunangillo, attingillo il-
lautilugit. Angajokãk Timna, angajokãk Alva,
angajokãk Jethet.
41 Angajokãk Ahalibama, angajokãk Ela, ang-
ajokãk Pinon.
42 Angajokãk Kenas, angajokãk Teman, ang-
ajokãk Mibzar.
43 Angajokãk Magdiel, angajokãk Iram. Tap-
koa angajokauvut Edomeme sorlo nunakarlutik
nunamingne kingormgutijamingne. Esaulo Edo-
miterit atãtagivæt.

KAPITEL XXXVII.

Josefe kennugivlugo kattangutingita niorvgutigivæt.

JAKOLE nuname taipsomane atãtame tækkorngar-
tauvigilauktangane nunakarpok, tamedsa Ka-
naanib nunanga.
2 Tamakkoalo Jakob kinguvãngit: Josefib
Jarekardlune 17 nik nergjutekottit mianeriveit
kattangutinne illagilugit, innuosuktõvlunelo atã-

tame nulliakita Bilhab Silpablo kittorngangit il-
lagiveit, taipkoale uivētoksōningit tussaumaleru-
nigit okautigitsainarpeit atātangenut.
3 Israēlible Josef erdliginerpāriva kittornga-
minit tamainit, innutokaunermine ernertariga-
miuk, taksepatāmiglo annorakartipa.
4 Oma kattangutingille mallugosuleramik erd-
ligijaunerpāngoninganik atātamingnut kattangu-
tinginnit tamainit; tagva kennugivæt illannakar-
nartomiglo okausiksakangilet tapsomunga.
5 Taimaktauk Josefib sinnektomanekalaukārd-
lune, tamattominga kattangutinne unipkarvigi-
veit; tamanna pitjutigilugo kennugivalliavæt.
6 Imāk unipkarvigingmagit: Nægliktakka,
sinnektomagilauktamnik tussalauritso.
7 Illagekluta perorsevingmekōrpogut, ivillo
kakkōjeksaggit kippikōrpavut, kippijakkale ing-
mingnik makkilerput nængerlutiglo; kippijapselo
illumavlugit, kippijakka okkungavigiveit.
8 Tagva kattangutingita okautivæt: Attanne-
rijomārpittigit? Igvillo nalegomārpittigit. Sin-
nektomaninga okausingillo pivlugit kennugival-
liavæt.
9 Josef ama aipanganik sinnektomalaukpok,
tamedsatauk unipkautigiva kattangutiminut,
okarlunelo: Okokse, ama aipanganik sinnekto-
malaukpunga; sekkerngub takkiblo uvloritsello
11 it okkungavigikōrpānga.
10 Tamattominga atātane kattangutinnelo
unipkarvigingmagit, atātanget suangavlugo okau-
tiva: Sinnektomanek tamna sinnentomagijet
kannok tukkelik? Uvanga anānavillo kattanguti-
villo tuksiarijartorvigijeksarivātit?

11 Kattangutinitalo kennugidlarpæt, atãtangelle okautsit tamakkoa omamiutariveit.

12 Tamattomane kattangutingit aularmetta, atãta mik nergjutekottingit mianerilugit Sichememe.

13 Israëlib Josef okautiva: Kattangutivit nergjutekottit mianeringileit Sichememe? Kait tillijomavagit taipkonunga. Okautivale: Tamanepunga.

14 Okautivalo: Ailerit nautsertorlutillo kattangutitit nergjutekottello kannok illingamangætta okariartorvigilungalo illiorninginnik. Tava tilliva Hebronib naksanganit Sichemut aikolugo.

15 Nãternamele sanguẽrmet, angutib naipipa, tapsoma apperiva, okarlune: Kina kennerpiuk?

16 Kiova: Kattangutikka kenneriarpakka; Nægliktara okautilaungmiinga nanẽdlutik mianersingmangætta.

17 Angutib okautiva: Tagvanget aularsimmavut, okartut tussarapkit: Dotanemut ingeranialerta. Tava Josefib kattangutinne malliklugillo Dotaneme naipipeit.

18 Tapkoale tækkogamitsuk ungasiktomẽtillugo sulle, tikkilerkãrtinnago kannitangenut; tava issumakalerput tokkotsomavlugo,

19 Okarkattigẽkpullo: Ahãk, sinnektomavaktok tamaungalerpok.

20 Atte kaileritse, tokkolavullo una, ittersãlungmullo egilavut, okautigilarlugolo, omajoãlungmut nerrijauvok; tagva tækkuksaujomãrput sinnektomaningita tukkingit.

21 Rubenib tamanna tussaramiuk, tapkoa agganginnit piulijomadlarpa, okarlunelo: Tokkoniaratigo.

22 Ruben okarivok tapkonunga: Aungmik
kovisiniarase, ittersālungmulle innukajuitomĕto-
mut egissiuk, aggapsingnulle pijauniarane. Tap-
koa agganginille piulijomadlarpa, atātanganut
ama uttertitsomavlugo issumakarame.
23 Josefible kattangutinne tikkimagit, tapkoa
annoraijarpæt annorānga taksepatāk attortanga
pĕrlugo.
24 Tiguvællo, egilugolo ittersālungmut, itter-
sālugle tamedsa immekalaungilak.
25 Tava ingilerput nerriniardlutik. Uilera-
migle Ismaēliterit unnuktut Gileademit tikkitut
tækkoveit. Tapkoa Kamēlekarlutik nangmar-
tunnik tauvlukutiksennik, mingoarutiksenniglo,
Mirrhenniglo ingeralerput Egiptenmut.
26 Tagva Judab kattangutinne okautiveit:
Sumik sullivita nukkavut tokkoleruptigo, aungalo
angiarilugo?
27 Kaititse, niorvgutigilavut Ismaēliterinnut,
aggaptingnut pijaukonnago, tamna nukkarigap-
tigo uvinekakattigilugolo aukkakattigigaptigo.
Tava nalekpæt.
28 Niuverniartillo Midianiterit tapkoa senner-
kongmetta, ittersālungmit amuvæt, niorvgutigi-
lālo Ismaēliterinnit kĕnaujennik 20 nik akkekar-
tilugo; tapkoale Egiptenmut āpæt.
29 Rubenible ittersāluk tikkinamiuk, Josefelo
naipinago; annorāne alliktorpa;
30 Kattangutinnelo tikkiniveit, okarlunelo:
Innuosuktok taikanetsungnĕrmet namungarniar-
kik?
31 Tagva tuktungajut illanget angusallok tok-
kopæt, Josefib annoragilauktangalo tigulugo mis-
sukpæt aunganut.

32 Annoràglo taksepatãk tillikliutigivæt atã-
tamingnut okautsaukolãlo: Tamna nachvarpavut,
nautsertoruk ernerpit annoragingmangago, an-
noragingimangagolonẽt.
33 Taipsomale illitariva, okarlunelo: Tamedsa
ernerma annoranga illa, omajoãlub nerrilaukpa,
kẽsuktoksõjub Josef alliktorlaukpa.
34 Jakoblo annorãnne alliktorpeit, sibvianelo
pongmik attitipa, akkunĩllo ernine kiksarutigiva.
35 Erningita panningitalo illunatik mannigo-
rasuarpæt, kissianele mannigortaujungnarane,
okarpok: Kiksadlarlunga innosera nãlugo, illu-
vertaujomãrpunga ernera aiparilugo. Atãtangello
keava.
36 Midianiterille Egiptenme niorvgutigivæt
Potifaremut, Faraub pimaklertokotinganut sor-
suktukset angajokãngenut.

KAPITEL XXXVIII.

Judab idluitulliqningqanik.

NELLIUTOME tamattomane Juda kattangutiminit
aularpok, angumullo Odollamẽtomut Hira atte-
lingmut ailune.
2 Tagvanelo Judab Kanaanemiub anutib Suah-
mik attiggub pannia tækkova, ingminullo pitipa.
Nulliaringmagolo,
3 Singailerpok, ernermiglo ernivok, tamna Ger-
mik atserarpa.
4 Ama singailerivorlo, ernermiglo ernivok,
tamna Onanmik atserarpa.
5 Amalo ernermik ernivok, tamna Selamik

atserarpa; Kesibemelo nunakalaukpok, tamna
erniangotillugo.
6 Judablo ernine angajuklek Ger nullieksamik
tunnitsivigiva Thamar attelingmik.
7 Taimnale idluitoksõngmet Nalekab sãngane,
taimaitomik Nalekab innojungnĕrtipa.
8 Tagva Judab Onan okautiva: Angajuvit nul-
liarilauktanganik illingnut pīt, nulliarilugolo,
kinguvãksarsikovlutit angajungnut.
9 Onanible kaujimmagame, kinguvãksak nang-
minerijeksaringinamiuk, angajume nulliarilauk-
tanga nulliariguniuk; tagva uvinekattiginago,
nettimut koivok, asserorlugolo kinguvãksarsijo-
manane angajuminut.
10 Nalekable illiorniãloa idluigidlarpa, inno-
jungnĕrtilãlotauk.
11 Tagvale Judab ukkoane Thamar okautiva:
Uigarniolutit atãtavit iglunganĕlerit, ernera Sela
innumariolerkãrtinnago. Issumakaramele: Tam-
natauk tokkolarpallaivok angajugiktetut. Tai-
maitomik Thamar aularlune atãtame iglunganut
ailerpok.
12 Uvlulle unnuktut nãngmetta Suab pannia
Judab nullianga tokkovok. Judablo tamna kea-
jungnĕramiuk, iglomiokattine Hira Odollamiok
aiparilugo ailerpok Timnatemut saugakottime
merkungit sallijomavlugit.
13 Tagvale okartokarpok Thamaremut: Ahãk,
sakkīt Timnatemut ailarpok, saugakottime mer-
kungit sellijomavlugit.
14 Tagva annorãminik attorpaktaminik uigar-
nionermine pĕrsivok, ulliksoarlo attilugo ingmi-
nik ulliklune, ittertarviublo sillatãne apkosinerme
Timnatemut illingajome ingilerpok; Sela tæk-

kogamiuk, nauk innumariolerdlune uiksaukõngimet tapsomunga.
15 Judable tamna tækkogamiuk anguniarpaktunnut illinganasugiva, kẽnane mattumago.
16 Apkomẽdlune tagva aivigiva, nellogame, tamna ernernængme nulliarilaungmakko okautilugolo: Omæt, innangakattigilagit. Taipsoma kiova: Sumik tunnitsivigijomavinga innangakattigijomagamga?
17 Okautiva: Angusallomik nergjutekottimnit kattimmajunnit tillikleromavunga illingnut. Kiovale: Tagva sattoreksamik tunnitsiviginga.
18 Okautiva: Sumik sattoreksamik tunnitsiviojomavit uvamnut? Kiova: Ketterdlermĩngnik ungerutingniglo ajaupiarniglo aggangnẽtomik pijomavunga. Tava tamakkoninga tunnitsivigiva, innangakattigilãlo; tapsomungalo singailerpok.
19 Mattoma kingorngane aularpok tagvanget, ulliksoanelo pẽrpa, annorãnnelo attorpaktanne uiganionermine ama attigiveit.
20 Judable angusallok ãtautipa mianersikattiminut Odollamiomut, sattoreksak arnamit aikolugo, kingorarpãlo.
21 Tagva innuit taikanẽtut appersorlugit okautiveit: Anguniarpaktok imna apkoserngub senniane iksivalauktok naneka? Kiovælle: Anguniarpaktokalaungilak tagvane.
22 Tapsomalo Juda ama tikkimigamiuk okautiva: Imna kingorarpara, innuillo taikanẽtut anguniarpaktokalaungitomik okarput.
23 Juda okarpok: Issumaminik pivok, kangusutiksamik okarungnangilak pivluta; angusallok tillikliutigilauralloarapko, igville naipilaungilet.
24 Takkit pingasut nãngmetta Juda okautsau-

vok: Ukkoet Thamar anguniarlaukpok; ahăglo, anguniarnermut singailerpok. Juda okarpok: kaikolerissiuk ikkitaulerkovlugo.
25 Kaikojaugame tilliklerpok sakkiminut, okarlunelo: Angumut omunga, makkoa innuennut singaititauvunga. Okarporlo: Ketterdlermĭk tamna, ungerullo tamna, ajaupiarlo tamna illitarigalloarpigit, kia perkutigingmangagit?
26 Judab illitariveit, okarlunelo: Tamna idluarnersauvok uvamnit, tamna tunnilaunginapko ernimnut Selamut nullieksaukovlugo. Mattoma kingornganele uvinekattigijungnĕrpa.
27 Tamnale ernisulermet maggolieksængnik nănganetokarpok.
28 Erningmelle aggait igloinait sakkerput. Tagva ernisuksĕjok ivaluksamik aupalluktamik tigusilune, aggangnullo nappersilune okarpok: Tamna sivorlermik anniniarpok.
29 Taipsomale agganne ingminut pingmagit, kattangutinga annivok, okarporlo: Sŏg pivlutit taimak angitigijomik alliktorkĭt? Tamna Perezemik atserarpæt.
30 Mattoma kingorngane nukka annivok; ivaluksàmik aupalluktamik aggangmine pekkartok. Tamna Seramik atserarpæt.

KAPITEL XXXIX.

Josefib kivgartorninganik, ikligutailininganiglo, ătauninganiglo parngnanĕrsimmavingmut.

Josef Egiptenmut ătauvok, Potifariblo angutib Egiptenmiub Taraub pimaklektokotinget, sor-

suktuksello angajokãngeta tamna pissiariva Is-
maēliterinnit ominga tikkiutsijunnit.
2 Josefiblo Nalegak illagingmago pilloridla-
laukpok; angajokãmelo Egiptenmiub iglunganēd-
lune.
3 Angajokãngalo tukkisigame, Nalegak tap-
soma illagingmago, pinniarningillo tamaita Nale-
kab idluarsititsainarmagit.
4 Taimaitomik angajokãnget ivleridlarpa, kiv-
gakotiminullo anneriva; iglominullo pimakler-
tungortipa, perkutinnelo tamaita agganginnut
pitipeit.
5 Tamattomangello, iglone perkutinnelo ta-
maita tapsomunga pitimagit, Nalekab Egipten-
miub iglunga ajungitullivigiva Josefe pivlugo.
Nalekable ajungitullivigiva perkutinginne ta-
maine, iglomētunne perorsēvingmetunnelo.
6 Taimaitomik perkutinne tamaita Josefib ag-
ganginnut pitipeit; nangminerle ãkigasuarung-
nailugit, tamna kivgarigamiuk, kissiane nerritui-
narlune immilarmelo. Josefelo pinnarnartomik
kēnatsiarilaukpok.
7 Nelliutub tamattoma kingorngane angajo-
kãnget nullianget Josef ijiminut ikliguvigiga-
miuk, okautiva: Sinnikattigēlauluk.
8 Tapsomale innerterpa, okautilugo: Ahãk,
angajokãma sumiglonēt iglomētomik innertingi-
lãnga, perkutinnelo tamaita aggamnut pitilauk-
peit.
9 Sunamiglonēt ivlernartomik iglomētomik
angigutsingilak uvamnut, igville kissivit, nul-
liarigamitit. Kannorle uvanga taimak angitigi-
jomik manna idluitulliartuksauvĩk ajortulliar-
lungalo Gudemut?

10 Taimnale uvlut tamaita imaitunnik okausekalaukpok Josefemut. Tapsomale sinnikattigẽngnermik aiparẽngnermiglo kippiluvigitsainarpa.

11 Uvlullo illangane Josef iglomut ittermet sullijeksanne pinniaromavlugit, attautsemiglonẽt kivgamik najortekarane.

12 Taipsoma tiguva annorangagut, okautilugolo: Sinnikattigẽlauluk; tapsomale annorãne kemmekpa agganginnut kemmãvalo, tuavilunelo iglomit annivok.

13 Taipsomale tækkogame, annorãne kemmengmago aggangminut, kemmãngmello iglomit;

14 Kivget iglomẽtut kaikoveit, okautilugillo: Okokse, angut Ebræereõjok ovungartilaukpa, sujuktaukovluta omunga. Tamna itterlaukpok uvamnut sinnikattigijomagaminga; uvangale kachorlaukpunga.

15 Kaikojinermulle kachudlarnera tussaramiuk, annorãne kemmekpa uvamut, kemmãvlunelo iglomit tuavi annivok.

16 Tapsomale annorãnga senniminut illiva, angajokãnget angerarninga uttakkilugo;

17 Imaitunniglo okausekarlune tapsomunga, okarlunelo: Kivgak Ebræereõjok tagvungartilauktet itterlaukpok uvamnut sujuktitsomavlunga.

18 Kaikojilungale kachudlarama, tagva annorãne kemmekpa uvamnut, kemmãvlunelo iglomit.

19 Angajokãngelle nulliame okausingit tussaramigit, okautingmago: Taimak kivgavit pinniarpãnga ningarosulerpok angijomik.

20 Tagva angajokãnget tiguva parngnanẽr-

simmavingmullo pitipa, attannersub parngnanĕrsortangita inniksanginnut; tagvanelo parngnanĕrsimmavingmĕlerpok.
21 Nalekable illagiva, illannăkarninelo sakkijartipa omunga, namagijautipalo parngnanĕrsimmavingmĕtut angajokăngenut.
22 Tapsomungalo parngnanĕrsortaujut parngnanĕrsimmavingme pairijaukoveit, illiorekset tamaita aglæt omunga ăkiktaukoveit.
23 Parngnanĕrsimmavingmĕtut angajokănget nangminek sumiglonĕt sullitsengilak; Nalekab Josef illagingmago, tapsoma pinniarningit tamaita Nalekab idluarsititsainarmagit.

KAPITEL XL.

Josefib nellautainingganik parngnanĕrsortaumajuk sinnektomanigingnik.

MATTOMA kingorngane Egiptenmiut attanningeta kivgagik, immiksalliortit angajokănget, kakkŏjalliortillo angajokănget idluiliormennik angajokămingnut Egiptenmiut attanningenut.
2 Farao ningarosulerpok kivgængne pivlugik, immiksalliortit angajokănget pivlugo, kakkŏjalliortillo angajokănget pivlugo.
3 Ataukovaglo parngnanĕrsimmavingmut sorsuktukset angajokăngeta iglunganĕtomut, Josefib parngnanĕrsortauvigijanganut.
4 Sorsuktukselle angajokăngeta Josef kivgartorkova tapkungnunga, uvlullo illanginnik tapkoa parngnanĕrsimmavingmĕlaukpuk.
5 Tamarmiglo immiksalliortit angajokănget kakkŏjalliortillo angajokănget Egiptenmiut at-

tanningeta kivgagik sinnektomalaukpuk unnuame attautseme; attunit ingmigolingajungnik sinnektomalaupuk; tapkoalo sinnektomanigik ingmigolingajungnik tukkekalaukpuk.
6 Josefible uvlăngotillugo tikkinamigik, kiksartillugik naipipak.
7 Apperivagle, okarlune: Sõg uvlome kiksarpitik?
8 Kiovæk: Sinnektomalaukpoguk, najortekangilagugle nellautaijomik, tukkinginninik okautsaukovlunnuk. Josefib okautivak: Gude kissime nellautaijotõvok imaitunnik, unipkarvigittingale makkoninga.
9 Tagva immiksalliortit angajokăngeta sinnektomagilauktane unipkautigiva Josefemut, okautivalo: Sinnektomalaukpunga Weineliksab nappartunganik sămněkõrtomik.
10 Tamna akkerokalaukpok pingasunnik, tungojoktaulunelo perorlaukpok, nuvogulakalarmelo, paungangillo innersimmalerput.
11 Faraublo ermgusiărsunga aggamne tigulaukpara, paungello tigulugit, iptějarpakka ermgusiărsungmut, ermgusiarsuglo tunnilaukpara Faraub agganginnut.
12 Josefib okautiva: Tamedsa tukkinga imaipok: Akkerkut pingasut uvlõvut pingasut.
13 Uvlut pingasut năkpetta, Faraub issumagijomărpătit, uttertilutillo kivgartorvigilauktarnut, tunnijikovlutit ermgusiarsungmik tapsoma agganginnut, sorlo taipsomane immiksalliorteõlauravit tapsomane.
14 Erkaumalaungmingale taimak ajungitulliarvioguvit, takopsoagilaungmingalo, Farao illingnut erkaititaukovlugo, tapsomunga iglomit omanget annititaukovlunga.

15 Terliartauvlunga Ebræerit nunangenit au-
lartitaulaurama, taimaktauk idluitulliarnanga su-
miglonēt ovane, parngnanērsimmavingmut piti-
taugama.
16 Tagvale kakkõjalliortit angajokãngeta nel-
lautainerub idluarninga tussaramiuk, Josefemut
okarpok: Uvangatauk sinnektomalaurivunga:
Amagaujennik kachortennik pingasunnik kak-
kaktunga niakumne.
17 Omagaujelle kollerpãngane kakkõjatsiaka-
laukpok sunatuinarnik Faraub piksanginnik, ting-
mitsello amagaujamit niakumnētomit nerrilauk-
put.
18 Josefib kiova, okarlunelo: Tamedsa tuk-
kinga imaipok: Amagaujet pingasut uvlõvut
pingasut.
19 Uvlut pingasut nãkpetta Faraub issumagi-
jomãrpãtit, kejungmullo nappartitaujomut kimi-
taukojomãrpãtit, tingmifsello uvinit nerkigijo-
mãrpæt.
20 Uvlullo pingasut nãngmetta Farao innu-
lervingminik uvloksiorpok, nerrimareksenniglo
ãkiksoivok kivgaminut tamainut, immiksallior-
tillo angajokãnget kakkõjalliortillo angajokãnget
issumagivak kivgame akkorngænne.
21 Immiksalliortillo angajokãnget ama pitiniva
kivgartorvigilauktanganut, Faraub agganginnut
ermgusiãrsuk tunnikovlugo.
22 Kakkõjalliortille angajokãnget kimitaukova
kejungmut nappartitaujomut, sorlo Josefib si-
vorngagut okautilaungmagik.
23 Immiksalliortille angajokãngeta Josef er-
kaumajungnērlugo puigormarikpa.

KAPITEL XLI.

Josefib nellautaininganik Faraub sinnektomaninginnik, piulijauninganiglo parngnanērsimmavingmit, attanningortitauninganiglo.

JARIK magguk nãngmennik Farao sinnektomalaukpok; kõksub senniane nængerkõrdlune,
2 Tækkovok tuktuvatsiænnik koinijunnik 7 nik, kakkijunnik kõksoarmit, tapkoa iviksukkalingmut nerrijartolerput.
3 Tapkoa kingorngattigut tuktuvait 7 it assingit kõksoarmit kakkijut tækkogiveit; tapkoale tækkominailaukput salludlalarmiglo, ailerpullo koinijut senninginnut kõksub siksangane.
4 Tækkominaitullo salludlartullo tuktuvatsiet koinijut 7 it nerriveit. Tagva Farao erkômalerpok.
5 Amalo sinnisilune aipanganik sinnektomagivok: Kakkõjeksataggit 7 it, iviksoarme attautseme perortut, illuitut silliktullo tækkoveit.
6 Kingorngane kakkõjeksataggit 7 it amitut kunnulingajullo nuilertut tækkogiveit.
7 Kakkõjeksataggillo piungitut 7 it kakkõjeksataggit 7 it salliktut illuitullo eveit. Farao tuppalerdlune mallugosulerpok sinnektomanerminik.
8 Uvlãngotillugole tarnimigut kiksalerērpok, tilliklerlunelo kaikoveit nellautainerluktut illissimmajullo Egiptenmētut tamaita, sinnektomagilauktanelo unipkautigiveit tapkonunga. Kissianele attauserlonēt nellautaijungnalaungilak tamakkoninga Faraomut.
9 Tagvale immiksalliortit angajokãngeta Fa-

rao okarvigiva, okarlune: Uvlome idluitullinim-
nik erkaumavunga.
10 Taipsomane Faraub kivgængne ningauma-
vigingmagik, uvangalo kakkõjalliortillo angajo-
kãnget parngnanẽrsimmavingmut pitilunnuk, sor-
suktukset angajokãngeta iglunganẽtomut.
11 Tamamnuk unnuame attautseme sinnekto-
malaukpoguk, attunit ingmigolingajungnik, tuk-
kekartitaunigiktut nelliptingnut.
12 Taipsomane innuosuktok angut Ebræereõ-
jok, sorsuktukset angajokãngeta kivganga uvap-
tingnẽlaukpok; taimna sinnektomaniptingnik
unipkarvigilaukpavut. Taimnale sinnektomanim-
nuk tukkigingnik nellautailaukpok, attunit ing-
migolingajungnut.
13 Sorlole taipsoma nellautaivigingmattiguk,
taimaktauk nellautsilaurivok; uvanga perkojau-
vigilauktamnut pititaulaukpunga imnale kimi-
taulaukpok.
14 Tagva Farao tilliklerlune Josef kaikova;
tuavidlarlutiglo parngnanẽrsimmavingmit anni-
tipæt. Tapsomalo umgijarlune annorãt attor-
tame assingit attilauramigit itterpok Faraomut.
15 Tagva Faraub okautiva: Sinnektomaneka-
lauralloarpunga, kissianele tamattominga attaut-
semiglonẽt nellautaijokalaungilak; igville okau-
tigijauvotit uvamnut, sinnektomanermik tussa-
leruvit nellautailutit sappinginavit.
16 Josefib Farao kiova, okarlunelo: Uvanga
kissima taimailiorungnatsengitunga; Gudele
ajungitunnik kissẽnik nellautailarpok Faraomut.
17 Faraub tava Josef okautiva: Sinnektoma-
laukpunga kõksub siksangane nængerkõrdlunga;
18 Tækkovunga tuktuvatsiarnik koinijunnik

7 nik kakkijunnik kõksoarmit, tapkoa iviksukkalingmut nerrijartolerput.
19 Tapkoa kingorngattigut tuktuveit tækkominaitut salludlartullo kõksoarmit kakkijut tækkogivakka. Taimak tækkominaitigijunnigle tækkolaungitunga Egiptenib nunangane illunãne.
20 Tapkoalo 7 it salludlartut tækkominaitullo tuktuvait sivorlit 7 it koinijut nerrilaukpeit.
21 Naugle nerrilauralloaramigit mallugijaulaungilarlonẽt tapkonane, taipkoa nerrigalloarlugit, sorlo mattoma sivorngane tækkominailaukput. Tagva erkommalerpunga.
22 Mattoma kingorngane ama sinnektomavlunga kakkõjeksataggit 7 it, iviksoarme attautseme perortut illuitut silliktullo tækkogivakka.
23 Tapkoa kingorngattigut kakkõjeksataggit 7 it piungitut, amitut kunnulingajullo nuilerput.
24 Kakkõjeksataggillo amitut 7 it kakkõjeksataggit silliktut 7 it eveit. Tamakkoalo okautigilauralloarpakka nellautainerluktunnut, tapkoale nellautaivigijungnangilãnga tamukkoninga.
25 Josefib Farao kiova: Faraub sinnektomanigik tamarmik adsigẽkpuk. Gudib Farao nellojungnẽrtitsomagamiuk pinniaromãrnerminik.
26 Tuktuvatsiet 7 it taipkoa, Jarit 7 it nellonarungnẽrtipeit, kakkõjeksataggillo ãnanaudlartut taipkoa Jarit 7 it nellonarungnẽrtipeittauk. Sinnektomaniovuk adsigẽktuk.
27 Tuktuvaillo salluktut tækkominaitullo 7 it, taipkoa kingorngattigut kõngmit kakkijut, Jarit 7 it nellonarungnẽrtipeit; kakkojeksataggillo amitut kunnulingajullo Jarit 7 it kãngnartovaksoalit nellonarungnẽrtipeit.
28 Tamedsale okautigilaukpara Faraomut:

Gudib pinniaromarnerminik nellunaijaijok Farao-
mut.
29 Ahãk, Jarekaromãrpok 7 nik akluinartun-
nik Egiptenib nunangane illunãne.
30 Makkoa kingorngattigullo Jarekaromãr-
pok 7 nik kangnartovaksoalingnik, tagva kannok
akluinartorsõlaungmet puigortaujomãrpok Egip-
tenib nunangane; nelliutublo kãngnartovaksub
nuna nungutsomãrpa.
31 Nelliutub kãngnartovaksub malliktub si-
vorngagut kannok akluinartoksõlaungmet nu-
name, mallungnarsijomãngilak; okumainaluaro-
mãrmet.
32 Farao aipanganik taimak sinnektomalaung-
met, tukkekarpok: Gude sokkoserungnangito-
mik tuavilune taimailioromãrmet.
33 Taimaitomik Faraub angut sillatutsiartok
illissimmajorlo kennerasuarliuk, tamna aulatsi-
kovlugo Egiptenib nunanganik illunãnik.
34 Pinnasualerlelo pimaklertokarkovlugo nu-
name, tigulugolo illunarsoangita tellimanget Egip-
tenib nunangane, Jarit akluinartut 7 it nelliu-
ningeñe.
35 Jarillo akluinartut pijomãrtut nelliuningeñe
nerkikset tamaita kattersorlugit, kakkojekset
ãtaukovlugit Faraub kemmatullivinginnut, igluga-
seksoarne piksakarkovlugit kemmatulliotilugillo.
36 Nuname nerkiksarsiviksakatsainarkovlugo
Jarit 7 it kãngnartoksõjut nelliuningenne, tapkoa
Egiptenib nunanganut pijomãrmetta, nunakat-
tigẽt kãngmut perlerkonnagit.
37 Okautsit tapkoa Faraub, tapsoma kivgangi-
talo idluariveit.
38 Faraublo kivgenne okautiveit: Nane angu-

mik taimaitomik, Gudib annerninganik illumekartomik nachvarungnarpita?
39 Josefemullo okarpok: Gudib tamakkoninga tamainik kaujitilaungmattit, assingnik taimak sellatõjokangilak illissimmajokangilarlonẽt illiktut.
40 Aulatsijungortipagit iglumnẽtunnut tamainut, okautsitillo nalektaukovakka innukottimnut tamainut, attannersub iksivautanga kissiet pivlugo pinersauvunga illingnit.
41 Ama Faraub Josef okautigiva: Ahãk, Egiptenmiut illunatik nalegeksarivãtit.
42 Ketterdlerminelo aggangminit pẽrlugo tunniva Josefemut, aggangit ketterdlermilerlugit, Seidemiglo kachortamik annorakartipa, kongesinganullo kellaumgujãrsungnik Goldemik illijivlune.
43 Kammutingme attorpaktame aipagingne kemmuksertaukova, tapsoma sivornganelo nipliadlartokarkova: Tamna nunakattigẽt atãtagivæt. Aulátsijungortipalo Egiptenmiunnik tamainik.
44 Farauble Josefe okautiva: Uvanga Faraovunga; igvillo perkojingikuvit nelliellonẽt Egiptenib nunangane illunãne issumaminik aggangminik ittikaminiglonẽt attortuksaungilak aglæt.
45 Illissimmanartomik angigutsijomik atserarpa; nulliakarkovalo, Asnatemik, ajochertuijub Onemẽtub Potiferab panninganik. Taimaitomik Josef aularpok Egiptenib nunanga illunãt tækkojartorlugo.
46 Faraub Egiptenmiut attanningeta sãnganẽtillugole Jarekalaukpok 30 nik; Faraomille aularlune ingeralerpok Egiptenib nunanget illunãgut.

47 Nunakattigĕlle taimailiorlaukput Jarit akluinartut 7 it tapkoa navlugit;

48 Jarit 7 it tapkoa nelliuningenne nerkikset Egiptenib nunanganĕtut tamaita kattersorpeit iglugaseksoarnullo ãpeit. Kakkõjekset perorsĕviksoarnetut iglugaseksuillo illunatik avatãgut perorlauktut, tamakkoa tamaita angerutiveit.

49 Taimaitomik Josef kakkõjeksennik unnuktovaksoarnik kattersoilaukpok, immab kiglinganĕtut siorangititut unnuktigijunnik, taimaimet õktutit unnurningit kittitsungnĕrpeit kittiksaungimetta.

50 Jarille kãngnartoksuit nelliutikãrtinnagit Josefemut erniangojokalaukpok ernernik maggungnik tapkoa Asnatib ajochertuijub Onemĕtub Potiferab panninget erniaringmagik tapsomunga.

51 Erniangokãrtorle Manassemik atserarpa, okarlune: Gudib kappiasuktitaulaung nimnik, atãtamalo iglunganik illunãnik puigortilaungmanga.

52 Aipangale Efraimik atserarpa, okarlune: Gudib aglissitimanga kappiasugvima nunangane.

53 Jarit akluinartut 7 it Egiptenib nunangane nãngmetta;

54 Tagva Jarit kãngnartoksuit 7 it pigialerput, Josefib nellautsijutigilauktangit. Kãngnartoksoarlo nunennut tamainut illingalaukpok; Egiptenib nunanganele illunãne kakkõjeksakartillugo.

55 Egiptenib nunanganele illunãne kãngnartoksõak pivalliangmettauk, nunakattigĕt Farao nipliavigivæt kakkõjamik kennuvlutik. Faraole Egiptenmiunnut tamainut okarpok: Josefemut

aileritse sumik tapsoma perkoppasse pinniareksarivasse.

56 Nunamele illunãne kãngnartoksoak pidlarmet, Josefib kemmatullivīt kakkõjeksataggit upkuẽrpeit illunãne pissiæksautitsilunelo Egiptenemiunnut. Kãngnartoksoak pivalliatsainalaungmet nuname.

57 Nunakattigẽlle illunatik Egiptenmut tikkilerput niuverniariartorlutik Josefeme; kãngnartoksoak pivalliatsainarmet nunenne tamaine.

KAPITEL XLII.

Jakob erningita ingeraninginnik Egiptenmut. Benjaminib kissime illagingileit.

JAKOB tussarame kakkõjeksennik pissijeksakarmet Egiptenme, erninne okautiveit: Sõg siarklinermut issumajarkisse?

2 Tussaramãle Egiptenme kakkõjeksennik pissijeksakarmet; taununga attersãleritse, kakkõjeksenniglo pissijartoleritse, innojungnarkovluta tokkokonnatalo.

3 Tagva Josefib kattangutingit tellimaujortut attersãrput, kakkojeksennik pissijartoromavlutik Egiptenme.

4 Benjaminele, Josefib nukka, Jakob illaukongila kattangutingit illagilugit, okausekarame: Kannoẽtomut tikkitaunajarasugigapko.

5 Israẽlib kittorngangit tava tikkilerput, kakkõjeksennik pissinniaromavlutik, assingillo ingerakattigiveit; Kanaanib nunangane kãngnartokarmettauk.

6 Josefible attanniotijub nuname kakkõjekset

niuviangotilaukpeit nuname innungnut tamainut.
Tapsoma kattangutingitale tikkinamitsuk pa-
mangavigivæt.
7 Tapsomalo tækkunãramigit illitarilerpeit,
tækkorngartatulle illingavlune tapkonunga, kok-
sesungnartomik okarvigiveit, okarlune: Nakit
pivise? Tapkoa kiovæt: Kanaanib nunanganit
nerkiksennik pissinniaromavluta.
8 Naugle illitarigalloarmagit, tapkoa illita-
ringilæt.
9 Josefiblo sinnektomagilauktaminik tapkoa
pivlugit erkaivok; okarvigiveillo: Nautsertori-
arteõvose, tikkisimmavluselo nuna kemmergo-
jomavlugo, naukut tikkitaujungnarmangæt.
10 Tapkoa kiovæt: Aukagle Attannek; kivget-
tit tikkilaukput nerkiksennik pissinniaromavlutik.
11 Uvagut tamapta angutib attautsib erneri-
vãtigut, illuarpogullo, kivgettillo nautsertoriar-
teõlaungimarikput.
12 Tapsoma okautiveit: Aukak, tikkilaukpo-
sele kissiane nuna kemmergojomavlugo naukut
tikkitaujungnarmangæt.
13 Tapkoa kiovæt: Uvagut kivgettit 12 ovluta
kattangutigẽkpogut, angutib attautsib ernerivati-
gut Kanaanib nunangane, nukardlerpãglo atã-
taptingnẽpok sulle; illavut attausek sakkijarung-
nẽrpok.
14 Josefib okautiveit: Tagga okautsikka illip-
singnut nellautsivut: Nautsertoriarteõvose.
15 Tamanna pitjutigællugo õktoromavapse,
illa Farao innõngmet, tagvanget aularkongi-
lapse kattangutise nukardlarpak tikkerkãrtinnago
ovunga.
16 Illase attausek tillissiuk nukapsingnik aik-

lerkovlugo, illipsele parngnanĕrsimmavingmĕniarpose. Taimak okausise ŏktoromavakka, okpernartunnik okpernangitunniglonĕt okausekarmangapse, taimaingipelle; illa Farao innŏngmet, nautsertoriarteovose.
17 Parngnanersortaukattigĕktipeille uvlunnik
pingasunnik.
18 Uvluk pingajuængne okautiveit: Innŏ-
jomagupse, imailioritse; Gude opigigapko.
19 Nellagŏrupse, illase kattangutise attausek
kelleksortaule parngnanĕrsimmavipsingne; illipsele aularitse, pissinniarilautktasselo kăngnartoksoak pivlugo angerautilugit.
20 Nukaselo uvamnut tikkiutissiuk, tava okau-
sisse okperiniaromavakka, tokkojuksaukonnase. Taimailiorpullo.
21 Ingmingnullo okarkattigĕkput: Tamedsa
pitlareksaujutigivavut nukavut pitjutigællugo, tarninget siorniorninga tækkogaptigo, tuksiarvigingmattigut, uvagullo tussaromalaungitavut, tamanna pivlugo kappianartomut tamattomunga tikkitauvogut.
22 Rubenib kioveit, okarlunelo: Tamatto-
minga okautsaulaungilasse uvamnut: okalauramа: Idluitulliarase nukapiamut omunga, illipsele tussaromalaungilasse? Manna taipsoma aunga akkinniartaujariakarpok.
23 Nellolaukpulle, Josefib tukkisimagit; tap-
soma pijitsertauvlune okarvigingmagit.
24 Allarporlo tapkonanget, keavlunelo. Amale
săvigigamigit okarvigilaitalo; Simeon tiguva kelleksorlugolo tækkoænne.
25 Josefelo perkojivok, tapkoa pŏngit illuler-
taukovlugit kakkŏjeksennik, akkunit pŏnginnut akkillitinginnik (kĕnaujennik) ama illijaukojiv

lune, takkoaksamiglotauk ingeraninginne tunnitsiviokoveit; taimailiorvigiveillo.
26 Tapkoalo pissiarilauktattik elliveit nergjutekottimingnut, aularlutiglo.
27 Sinniktarvingmēle tapkoa illangeta pōne kellerudsaramiuk siutekōktojokotine nerrititsomavlugo, kēnaujakottinne pōngmut illimmajut tækkoveit.
28 Kattangutiminullo okarpok: Kēnaujakottikka ama pigigivakka, ahāk pōmnēput. Tagva kappiasulerput kvaksarlutiglo ingmingne, okarpullo: Sōg Gudib taimailiorvigivātigut?
29 Atātamingnut Jakomut angeralauramik Kanaanib nunangane, illiorvionermingnik tamainik unipkarvigivæt, okarpullo:
30 Angut taimna nunakattiget naleganget koksesungnartomik okausekalaukpok uvaptingnut; nunamiglo nautsertoriarteōnasugælluta okautigivātigut.
31 Kiogaptigole: Idluarpogut, nunamiglo nautsertoriarteutsengilagut;
32 Kattangutigēkpogulle 12 ōvluta, atātapta ernerivātigut; Attausek sakkijarungnērpok, nukkardlerpāglo atātaptingnēpok sulle Kanaanib nunangane.
33 Tagva nunakattigēt nalegangeta okautivātigut: Tamanna pitjutigællugo ōktoromavapse nellagōrmangapse; Kattangutise attausek uvamnēkolersiuk, nerkiksenniglo illipsingnut neksarluse ingeraleritse.
34 Kattangutiselo nukardlerpāk tikkiutissiak uvamnut, tava tukkisiniarpunga nautsertoriarteunginipsingnik, nellagōrapsele; kattangutiselotauk pititsomarivara illipsingnut, pissinniariarkojomavapselo nuname.

35 Põtiglo navinamigit illunatik attunit kĕnaujakottimingnik põngmut illimmajunnik nachvarput. Tækkogamigle kĕnaujakottitik illuanĕmetta tapkoa, atătangello kvaksarput.

36 Tagva atătangeta Jakob okautiveit: Kittorngamnik pĕjaivigivapsinga; Josef sakkijarungnĕrpok, Simeon sakkijarungnĕrpok, Benjamin neksaromavasse, okumainartunnut tamainut tikkitauvunga.

37 Rubenib atătane kiova, okarlunelo: Tamna uttertingikupko illingnut, tagva ernækka tokkokik, aggamnulle pitilauruk. Uvanga uttertitsomavara illingnut.

38 Okarpok: Ernera illagiluse attersărkattaujuksaungilak, oma angajoa tokkungmet, tamnalo kissime amiakovok; tamna apkome kannoĕtomut tikkitaulerpet ingerakattigiluse, tava kiksadlartitauvlunga nujakka kaçhortet illuvermut pitinajarpasse.

KAPITEL XLIII.

Jakob erningita ingeraninginnik Egyptenmut Benjamin illagilugo.

KĂNGNARTOKSOARLE nuname tamăttomane missiginavalliavok.

2 Kakkõjeksenniglo Egiptenmit ailauktamingnik nungutsingmetta, atătangeta okautiveit: Ama ingeraleritse, nerkiksaptingnik pissinniariartorluse.

3 Tagva Judab okautiva, okarlunelo: Angut taimna koksesungnartomik okausekalaukpok uvaptingnut, okarlune: Kĕnamnik tækkojomăngilase, kissiane nukase illagigupsiuk.

4 Taimaipet manna nukavut tillilerungne illa-

giluta, tava attersăromavogut taùnunga, pissin-
niariartorlutalo nerkiksarnik.
5 Kissianele tamna tillijomangikungne illagi-
luta; attersăromangilagut taunungą; angut
taimna okalaungmet uvaptingnut: Kenamnik
tækkojomăngilase kissiane nukase illagigupsiuk.
6 Israël okarpok: Sõg taimailiorlugvigivissinga
angut taimna kaujitigapsiuk nukakarnipsingnik
7 Kiovæt: Angutib taipsoma katsungaitomik
kiglissiniarlaukpătigut pivluta illavullo pivlugit,
okarlunelo: Atătase sulle innõva, sullelo nuka-
karpisse? Tagva appersutingit malliklugit kio-
laukpavut. Tamattomingale nelludlalaukpogut,
okautsauniarmangapta tapsomunga: Nukase illa-
gilugo tamaungarkovapse.
8 Tagva Judab atătane Israël okautiva: In-
nuosuktok tamna ingerakattigilago parngnailer-
kovluta ingeralutalo, innõjungnarkovluta, tokko-
konnatalo, tamapta uvagut igvillo kittorngavullo.
9 Uvanga passijeksaujutigijomavara, aggamnit
pijeksarivet. Tamna uttertingikupko illingnut,
ijikpillo săngangnut pitingikupko, innosera nav-
lugo passijeksaujutigijomavara.
10 Taimak kikkartuinalaungikupta maggoër-
tordluta utterajalauktogut.
11 Tagva atătangeta Israëlib okautiveit: Tai-
maitseriakarpelle, taimailioritse, nunablo peror-
tunginnit ajunginerpăngojunnik põse illulerlugit
neksaritse, pilliusienniglo ătsititse taunungą an-
gumut taipsomunga, mingoarutiksamik, igupset
orksuænniglo, tauvlukutiksenniglo, Mirreniglo,
Dattelinniglo, Mandeleniglo.
12 Kẽnaujettauk assinginnik kẽnaujet taipkoa
põpsingnut illimmalauktut illautilugit, tamangnik

neksaritse. Tammartokarnerpallaivok taipsomane.
13 Taimaktauk nukase neksarlugo ingeralerritse, angut taimna ama tikkimilugo.
14 Gudible ajugakangitotõjus nãpkigijautilise angutib taipsoma sãngane, tapsoma illautiligik kattangutise taimna, Benjaminelo illipsingnut. Uvangale kittorngaminik aksartaumariktotunĩtuksauvunga.
15 Tagva pilliutikset taipkoa kẽnaujello maggoẽrtorlugit neksarlugit, Benjaminelo illagilugo parngnailerput, ingeravullo Egiptenmut, Josefelo tikkipæt.
16 Josefib tapkoa Benjamin illagilugo tækkogamigit, pimmaklertokotine okautiva: Angutit tapkoa ittertikit iglomut, tokkotsilerit nerkiksalliorlutillo; tapkoa ketterarpet nerrikattiginiarapkit.
17 Angut tamna Josefib okausingit malliklugit pinniarpok, angutillo ittertipeit Josefib iglunganut.
18 Tapkoale sivoralerput Josefib iglunganut ittertitauleramik, okarpullo: Tamaunga ittertitauvogut, kẽnaujet nachvarlauktavut põptingne pivlugit; passidlaromavluta, pitlaromavlutalo, kivgarijomagamittigut ingminut, siutekõktojokottivut illelliudlugit.
19 Taimaitomik Josefib pimmaklertokotinganut sãlutik okarvigivæt upkutsab sillatãne,
20 Okarlutiglo: Attannek, mattoma sivorngagut tæmaungalaurapta nerkiksennik pissinniarluta;
21 Sinniktarvingmullo tikkigapta, ahãk, põvut kellerudsaraptigik, tamapta attunit akkilliutigi-

lauktavut kĕnaujet tamaita nachvarlaukpavut põptingne, taimaimet ama neksarivavut.
22 Taipkoa kĕnaujet assinginnik neksarpogut, nerkiksennik pissinniariartorluta; nellovogulle kia kĕnaujavut illilaungmangagit põptingnut.
23 Tapsomale okautiveit: Ullapirsautekaritse, sivõraniaraselo. Gudipse atãtapselo Gudinget pilliutinnik põpsingnut tunnitsivigivãse. Kenaujakottisse pilaukpakka. Simeonelo annitipa tapkonunga.
24 Josefible iglunganut ittertipeit, immermiglo tunnitsivigiveit, ittikkamingnik ubvarkovlugit, siutekõktojokottingillo nerkiksakartilaita.
25 Tapkoale pilliutitik ãkiksorpeit, Josefib kailarninganik uvlub ketterarninga tikkilugo tussalauramik, tagvane nerrijuksaunermingnik.
26 Josef iglomut ittermet, pilliutimingnik aggangmingnut tapsomunga tunnijilerput pamangalerpullo nettimut tapsoma sãngane.
27 Tapsomale illannakarlune salutilugit okautiveit: Atãtase ĩtok okautigilauktase uvamnut kannoẽngitsiarka? Sulle innõva?
28 Kiovæt: Kivget atãtavut kannoẽngitsiarpok innõvorlo sulle. Okkungavlutiglo pamangalerput tapsoma sãngane.
29 Josefelo uidlune nukane Benjamin, anãname erninga tækkova, okarlunelo: Una nukarivissiuk okautigijase uvamnut? Amalo okarivok: Ernĩk, Gudib saimarlitit.
30 Josefelo annisarpok nukane næglingnermut illungertutigigamiuk, kugvioromavlunelo nane, iglominut itterpok, kugviolarmelo tagvane.
31 Ermikkamele annivok koksesuklunelo okarpok: Kakkõjamik nerrimmavingmut illijititse.

32 Tagva ingmikõrutiksanginnik illijivut, taipkoalo nerkiksanginnik ingmikut, Egiptenmiullo nerrikattigijangita nerkiksanginnik ingmikuttauk. Egiptenmiut Ebræerit nerrikattigilugit idluigigamitsuk kangugilãlo.

33 Tapsomalo sãngane ingikoveit, angajuklerpãk erniangokãrninga pitjutigællugo, nukardlerpãglo innuosungninga pitjutigællugo. Tamannale pivlugo tattamminiadlarput ingmingne.

34 Nerkiksenniglo ãtsivut Josefib nerrimmavianut tapkonunga, Benjaminemulle ãtsivut tellimaitorlutik unnunersennik assinginnit, immerpullo immerkattigivællo namaksilutik.

KAPITEL XLIV.

Josefib ermgusinget illijauninganik Benjaminib põnganut.

JOSEFIB pimaklertokotine perkova, okautilãlo: Angutit tapkoa põngit illulikit nerkiksennik, kannok unnuktigijunnik neksarungnarmangættalonẽt, attunillo kẽnaujakottinginnik illijilerit põngita illulingita kãnginnut.

2 Ermguseralo Silbere illiuk nukardlerpãb põnganut, kẽnaujello, kakkõjeksennik akkilliutigilauktangit tappilugit. Josefib okausingit tapsoma mallikpeit tagva.

3 Tãvlekut, kaugiartillugo, angutit tapkoa aularkoveit siutekõktojokottingit illagilugit.

4 Iglugaseksoarnille aularmetta, kannitomẽtillugillo sulle, Josefib pimaklertokotine okautiva: Atte, tuavilutit angutit tapkoa malligasuarkit, angukungnelo okarvigikit: Sõg ajungitomik akkinniarpise idluitomut?

5 Tamna angajokama ermguseringila, tukkisitiginginiva (illiornipsingnik?) Idluitulliarlaukpose.
6 Angugamigit, okautsit tamakkoa okautigiveit tapkonunga.
7 Tapkoa kiovæt: Angajokāvut, sōg imaitunnik okausekarkīt? Kivgettit taimailiorniatsengilet.
8 Ahāk, kēnaujet nachvarlauktavut pōptingne, uttertilaukpavut Kanaanib nunanganit illingnut. Uvagulle angajokāvit iglunganit Silberemik Goldemiglonēt tigliktuksaujungnarpita?
9 Nelliellonēt kivgavit akkorngænne mattominga nachvartauviōjok tamna tokkojuksauvok; uvagullo illunata kivgaujomavoguttauk attennek illingnut.
10 Okautiveit: Sorlo okarapse taimaile: Nelliellonēt mattominga nachvartauviōjok kivgarilarpara; illipsele kivgauniængilase.
11 Mannakullo attunit pōtik illiveit nunamut, attunillo pōtik kellerudsarpeit.
12 Kennerasuarporlo angajuklerpāb pōnganit nukardlerpāb pōnganut; tagvale ermgusek Benjaminib pōngane nachvarpa.
13 Tava annorātik alliktorpeit, attunit siutekōktojokottimingnut illijivut, iglugaseksoarnullo uttermilutik.
14 Judalo kattangutinne illagilugit itterpok Josefib iglunganut, tagvanēmet sulle; pamangalerpullo nettimut tapsoma sāngane.
15 Josefible okautiveit: Kannok taimailiorungnalaukisse? Kaujimmangilase angumut taimaitomut uvaptut nellonartokangimet.
16 Juda okarpok: Attannīk, sumik okarung-

narkita, kannorlonēt okausekariakarkita, kannorlo passijeksaunginivut kigligiutigilugo? Gudib kivgavit idluitulliarningit nachvarpeit. Ahăk, tagga uvagut, tamnalo ermgusermik nachvartauvik, illingnut attannek kivgaulerpogut.

17 Tapsomale okautiveit: Taimailioromatsengitunga. Angulle tamna, ermgusermik nachvartauvik kivgarivara; illipsele ullapirsautekarluse majorarkovapse atătapsingnut.

18 Tagva Judab sădlugo okautiva: Attannĭk, kivget okausiksakalaule siutingnut, attannĭk; ningaumajarnivillo kivget illungertutigiganiuktõk; Faraotun ĭgavit

19 Attannĭk, kivgettit apperilaukpettitokarlutillo: Atătakarpise kattangutekarluselonēt?

20 Tagva kiolaukpaptigit: Itomik atătakarpogut, nukapiakarivoktauk, tamna innutokautillugo erniangovok; oma angajoalo tokkovok, tamnalo kissime amiakõvok anănanganit, atătangello nægligidlarpa.

21 Tagva kivgettit okautilaukpettit: Attersărkattautissiuk uvamnut; tækkojomagapko.

22 Uvagulle kiolaukpaptigit Attannĭk: Nukapiak taimna kemmaijungnangilak atătaminik, kemmekpagole tokkonajarpok.

23 Tagva okalaukpotit kivgarnut: Nukase illagilugo tamaunga tikkingikupse, kēnara tækkoniarungnērpasse.

24 Taimainet kivgarnut atătamnut majorarlaukpogut, okautsitillo attannĭk, okautigilaukpavut taipsomunga.

25 Atătaptalo okautivătigut: Aularmititse, nerkiksaptingniglo pissinniariartoritse.

26 Uvagullo kiovogut: Attersãrungnangilagut, nukapta illagikpattigut kissiane, tava attersãromavogut, angutib taipsoma kẽnanga tækkojeksaringinaptigo nakavut illagingikuptigo.
27 Tagva kivgavit atãtama okautivãtigut: Kaujimmavose, nulliara maggungnik ernekalaungmet;
28 Tapkoa illangæk aularsimmavok uvamnit, alliktortauningalo okautigijauvok, mattoma kingorngagullo tækkojungnẽrpara.
29 Tapsomingaletauk pẽjaivigigupsinga, kannoẽtomullo tikkitaulerpellonẽt, tava kiksadlartitauvlunga nujakka kachortet illuvermut pititsomãrpasse.
30 Kivgarnut atãtamnut manna angeralerumale nukapiarlo una illagingikuptigo; tarninget oma tarninga ungagingmago,
31 Imaitsomãrpok: Tækkogune, nukapiak illaginginaptigo, tokkonajarpok; uvagullo, kivgavit, atãtapta kivgavit nujangit kachortet, kiksartitaunermut illuvermut illijartorniarajarpavut.
32 Uvanga kivget nukapiak tamna passijeksaujutigigapko atãtamnut, okautigigapko: Tamna uttertingikupko illingnut innõsera nãvlugo passijeksaujutigijomavara.
33 Tamanna pivlugo kivget uvanga tamanẽtsainarlanga, nukapiak simmerlugo, illingnut attannĩk kivgaulerkovlunga, nukapiarlo majorarkolauruk kattangutinne illagilugit.
34 Kannorle atãtamnut majorarungnarkĩk, nukapiak aiparingikupko? Illa atãtama kiksarnermut tikkitauninganik angijoksoarmik tækkonajarama.

KAPITEL XLV.

Josefib illitarijaunningenik kattangutiminut.

TAGVA Josef nunojungnarungnèrpok, najortime
illunatik sãnginne, nipliavorlo: Illunatik uvamnit
annilit. Innublo attautsiblonĕt najungila Josefib
kattangutaunerminik nellojungnĕrtiniaramigit.
2 Taimak angitigijomiglo keavok, Egiptenmiut, Faraublo kivgangita tussarmatsuk aglæt.
3 Kattangutiminullo okarpok: Josefeõvunga.
Atãtaga sulle innõva? Kattangutingitalo kiolugo
sapperpæt, taimak angitigijomik kĕnanga kvaksarutigivæt.
4 Kattangutinnele okautiveit: Kaigialeritse
uvamnut. Tava aivigivæt. Okautiveillo: Josefeõvunga kattangutise niorvgutigilauktasse Egiptenmut.
5 Mannalo kappiasukojomangilapse, ningaumajarasuginiarassingalo niorvgutigilaurapsinga
tamaunga; innõsise pivlugit Gudib sivunapsigut
tamaunga tillilaungmanga.
6 Jaringnik maggungnik manna kãngnartoksoakalaukpok nuname; sullele Jarinnik tellimænnik poagrejarviksakaromãngilak kattersiviksakaromãngilarlonĕt.
7 Gudible sivunapsigut tamaunga tillilaukpãnga nunamekojomagamise, innõsise piulijomagamigit piulijaujutiksamut angijoksoarmut.
8 Tagvalo illipse tamaunga tillilaungilapsinga,
Gudible; tapsoma atãtangortilaukpãnga Farauomut, nalegangortilarmalo tapsoma iglungaunut,

attanningortilungalo Egiptenib nunanganut illunãnut.
9 Tuavisãleritse manna majorarluse atãtamnut, okautijartorlugolo: Tamattominga ernerpit Josefib okautsaukovãtit: Gudib attanningortipãnga Egiptenib nunanganut illunãnut, attersãlaurit uvamnut, mulludlarniarnæk;
10 Gosenib nunangane nunakarkovagit, kannitamnẽlutillo, igvit kittorngetillo, erngutettillo, nergjutekottitillo angijut mikkijullo, perkutitillo tamaita illuẽngardlugit.
11 Taikane pattangaititsomavagit, sulle manna Jarinnik tellimænnik kãngnartoksoakarniarmet, igvit perlerkonnæk, iglomiokattitillo najortitillo tamaita illagilugit.
12 Ahãk, ijipse tækkovãnga, nukkamalo Benjaminib ijikita tækkovãnga, uvanga illipsingnut okarama.
13 Ananaunera illunãt Egiptenme okautigissiuk atãtamnut, tækkolauktasselo tamaita; tuavidlarluse atãtaga illagilugo attersãritse ovunga.
14 Nukkanelo Benjamin erkipa kealunelo; Benjamintauk keavok erkilugo.
15 Kattangutinelo tamaita kunnikpeit keajutigilaitalo. Mattoma kingorngane kattangutingita okarkattigivæt.
16 Faraub iglungane tussaumajaungmet Josefib kattangutingita tikkininget; Faraub kivgangita illunatik kuviasutigivæt.
17 Faraublo Josef okautiva: Kattangutitit okautikit: Imailioleritse, nergjutekottise nangmartiniarsigik aularluselo.
18 Kanaanib nunanganut tikkikupse, tava

atātase illasselo tamaita illagilugit tikkileritse uvamnut; perkutiksennik tunnitsivigijomavapse Egiptenib nunangane, nunab ajungitanginnik nerkiksakarkovluse;

19 Perkolugillo taimailiorkovlugit, kammutillo neksarniarsigik Egiptenib nunanganit, kitkorngapsingnut nulliapsingnullo, atataselo illagilugo tikkilermititse;

20 Perkutisselo ivleriniarassigik, Egiptenib nunanget illunāt perkutingit nangminerijomārapsigik.

21 Israēlib kittorngangit taimailiorlaukput. Josefiblo kammutinnik takkoaksenniglo ingeraninginne tunnitsivigiveit, Faraub perkojanga malliklugo.

22 Illunaita attunit annoratsiarmik tunnitsivigiveit; Benjaminele kēnaujennik 300 nik annoratsienniglo tellimænnik tunnitsivigiva.

23 Atātaminullo siutekōktojut tellimaujortut nangmartitaujut perkutinnik Egiptenmit, siutekōktojullo arnaujut tellimaujortut kakkōjeksennik, kakkōjamiglo, takkoaksamiglo nangmartitaujut atātame attoreksanginnik apkome neksartaukoveit.

24 Kattangutinne tava ingerakoveit, aularmettalo okautiveit: Akkerartortigēngniarase apkome.

25 Tava Egiptenmit majorarput, atātatiglo Jako Kanaanib nunangane tikkipæt.

26 Unipkarvigilugolo okautivæt: Josef innōvok sulle, attanniovorlo Egiptenib nunangane illunāne. Oma omættingale assianik issumakarpok, okperinginamigit.

27 Tagva Josefib okausingit tamaita, okauseri-

lauktangit tapkonunga, okautigiveit tapsomunga. Kammutille Josefib tujoutigilauktangit omunga, tapkonuna taikunga ingerakovlugo; atătangeta Jakob annerninga omaridlalerpok.
28 Israëlelo okarpok: Namaksivunga, ernera Josef sulle innõngmet; tækkojartoromavara tokkokărtinnanga.

KAPITEL XLVI.

Jakob ingeraninganik Egiptenmut, ernerminut Josefemut.

Israël tava aularpok, perkutinne tamaita neksarlugit. Bersabamullo tikkiname tunnergutinnik ikkoălavok atătame Isaakib Gudinganut.
2 Gudiblo unnuangotillugo tækkotitjutikut okautiva: Jakob, Jakob! Tamna kiovok, Manĕpunga.
3 Okautivălo: Uvanga Gudeovunga, atătavit Gudigivănga; attersărnit Egiptenmut sivorajutiginiarnago pĩt, taunane innugaseksoangortitsomagapkit.
4 Attersărkattigijomavagit Egiptenmut, amatauk uttertitsomărivagit tamaunga; Josefiblo agganne ijĩngnut illĩjomărpeit.
5 Tagva Jako aularpok Bersabamit; Israelibło kittorngangita atătatik kittorngatiglo nulliatiglo ikkiveit kammutinnut Faraub tujoutigilauktanginnut, kemmuksiotilugit.
6 Nergjutekottitiglo perkutitiglo piksarsiogarilauktattik Kanaanib nunangane neksarlugit Epiptenmut; Jakob kinguvănne tamaita illagilugit.

7 Kittornganne erngutannelo, panninne, tapkoa kittorngangillo, kinguvãnnelo tamaita Egiptenmut illagiveit.

8 Tamedsa Israëlib kittorngangita Egiptenmut tikkilauktut, Jakob erningitalo attingit: Ruben Jakob ernerikarpa.

9 Tagva Rubenib kittorngangit: Hanoch, Pallu, Hezron, Garmilo.

10 Tagva Simeonib kittorngangit: Jemuel, Jamin, Ohad, Jachin, Zohar, Saulelo arnab Kanaanemiub erninga.

11 Tagva Levib kittorngangit: Gerson, Kahat, Meranilo.

12 Tagva Judab kittorngangit: Ger, Onan, Sela, Perez, Seralo. Gerele Onanelo tokkolaukpuk Kanaanib nunangane. Tagvale Perezib kittorngagik: Hezron, Hamulelo.

13 Tagva Isascharib kittorngangit: Tola, Fua, Job, Simronelo.

14 Tagva Sebulonib kittorngangit: Sered, Elon, Jaleelo.

15 Tapkoa Leab kittorngariveit erniarilauktangit Jakomut Mesepotamiame panningalo Dina illautilugo. Tapkoa tamaita erneret pannigẽllo, kittilugit 33 õvut.

16 Tagva Gadib kittorngangit: Zifion, Haggi, Suni, Ezbon, Eri, Arodi, Arelilo.

17 Tagva Asserib kittorngangit: Jemma, Jesua, Jesui, Bria, Seralo tapkoa najanget. Briable kittorngagik Heber, Malchielelo.

18 Tapkoa Silpab, Labanib tunnilauktanget panningminut Leamut kittorngarilaukpeit, kittorngarẽt 16 õjut tapkoa kittorngiariveit Jakomut.

19 Tagva Rahelib Jakob nulliangèt kittorngagik Josef Benjaminlo.
20 Josefelo ernertarpok Egiptenib nunangane Manassemik Efraimemiglo, tapkoa Asnatib Potiferab ajochertuijub Onemĕtub panninget erniarilaukpak.
21 Tagva Benjaminib kittorngangit: Bela, Becher, Asbel, Gera, Naaman, Ehi, Ros, Mupim, Hupim, Ardelo.
22 Tapkoa Rahelib kittorngarilaukpeit. Jakob kinguvăngit tapkoa 14 ŏjut.
23 Tagva Dinab kittornganga: Husim.
24 Tagva Naftalib kittorngangit: Jahzeel, Guni, Jezer, Sillemlo.
25 Tapkoa Bilhab Labanib tunnilauktanget panningminut Rahelemut kittorngarilaukpeit, kittorngarĕllo 7 ŏjut tapkoa kittorngiarilaukpeit Jakomut.
26 Innŏjut tamaita Jakob illagællugo Egiptenmut tikkilauktut, tapsoma ernertarilauktangit (erningita nulliangit kissĕta pinagit) tapkoa tamaita kittilugit 66 ŏvut.
27 Josefiblo kittorngagik Egiptenme erniarilauktagik maggŏvuk, taimaitomik innŏjut Jakokunnut illingajut, Egiptenmullo tikkitut tamaita 70 ŏvut.
28 Jakoblo Juda sivunerminut aikova Josefemut namut ainermik Gosenmut unertojaujomavlune tapsomunga; Goseniblo nunanganut tikkilerput.
29 Josefiblo kammutingne annoriviokovak Gosenmullo ingeravok atătane Israël pachrearomavlugo. Tækkogamiuglo erkipa kongesingagut, erkilugolo kongesingagut keadlarpok akkunit.

30 Tagva Israēlib Josef okautiva: Manna tok-
kojomagalloarpunga, kēnet tækkolaurapko, sulle
innōjotit.
31 Josefib kattangutinne atātamelo iglomio-
kattingit okautiveit: Majoraromavunga, Faraolo
kaujititsomavlugo okautijomavara: Kattangutik-
ka, atātamalo iglomiokattingit uvamnut tikki-
laukput Kanaanib nunanganit,
32 Tapkoalo nergjutinnik mianersijōvut, nerg-
jutit mianerivakkamigit; nergjutekottitik angi-
jut mikkijullo perkutitiglo tamaita neksarlauk-
peit.
33 Farauble kaikoppasse appersorluselo: Su-
mik pinnasuarviksakarkisse?
34 Okartuksauvose: Uvagut kivgettit nergju-
tinnik mianersivakpogut sorrusioniptingnit man-
na tikkilugo, uvagullo, sivorlivullo; Gosenib nun-
angane nunakarkovluse. Egiptenmiut nergjute-
kottinnik mianersijut makkojugingmagit.

KAPITEL XLVII.

Jakob nunakarninganik Gosenib nunangane. Kāngnartoksub pivallianinganik Egiptenme.

JOSEFIB Farao okautijartorpa, okarlunelo: Atā-
taga kattangutikkalo, nergjutekottitik angijut
mikkijullo, perkutitiglo tamaita neksarlugit, Ka-
naanib nunanganit tikkilaukput; ahāglo, tapkoa
Gosenib nunanganēput.
2 Kattangutiminillo nukkardlionerset tellimæt
ittertipeit Faraomut.
3 Tagva Faraub kattangutingit okautiveit:
Simik pinnasuarviksakarkisse? Kiovæt: Uvagut

kivgettit nergjutekottinnik mianersivakpogut,
uvagut sivorlivullo.
4 Okarivullo Faraomut: Tikkisimmavogut nu-
nakaromavluta nunangne, kivgettit iviksukkalik-
sakanginamik nergjutekottimingnut, taimak ang-
itigijomik kăngnartoksoak missiginarmet Kanaan-
ib nunangane; taimaitomik manna kivgettit Go-
senib nunangane nunakarkolaukit.
5 Faraub Josef okautiva: Tapkoa atătet kat-
tangutitillo tikkilaungmetta illingnut;
6 Egiptenib nunanga illunăt angmarpok illing-
nut nunab ănanaunerpăngoningane nunakarlit,
Gosenib nunangane nunakarlit; tapkoa akkorng-
ænnelo angutekarpet illigsimmajunnik, tava mi-
anersijungortilaukit nergjutekottimnut.
7 Josefib atătanetauk Jako ittertipa, Farao-
mut tessiorlugo: Jakoblo Farao saimarpa.
8 Farauble Jako apperiva: Kapsinik Jarekarpit?
9 Jakob Farao kiova: Innŏserma sivituninga
Jarekarpok 130 nik, innŏserma uvlungillo ikkiput
ajorlarmiglo, sivorlimalo uvlungit arvertarningin-
ne nuname innorpeit.
10 Jakoblo Farao saimarpa, tapsomangello
annivok.
11 Josefelo iglulliorkojivok atătame kattangu-
timelo igluksanginnik, Egiptenib nunanget il-
langa perkutautipa tapkonunga, nunab tamat-
toma ănanaunerpăngoningane Raemses atteling-
me, Faraub perkojanga malliklugo.
12 Atătanelo kattangutinnelo, atătame iglo-
miokattingillo tamaita, kittorngangit illagivlugit
pattangaitiniveit.
13 Kakkŏjakarungnĕrporle nunenne tamaine,
kăngnartoksoak okumainalualerporlo, Egipten-

miut Kanaanemiullo kãngnartoksoak pivlugo perlilerput.

14 Josefiblo kẽnaujet tamaita Egiptenmẽtut Kanaanemẽtullo kakkõjekset akkingit kattersorpeit; Josefiblo kẽnaujet tamaita Faraub iglunganut pitipeit.

15 Egiptenible Kanaaniblo nunagingne kẽnaujakarungnẽramigle, Egiptenmiut illunatik Josef tikkipæt, okautilugolo: Kakkõjamik tunnitsivigittigut; Sõg sãngne perlertuksauvita, kẽnaujakanginapta?

16 Josefib okautiveit: Nergjutekottisse neksarsigik, tagva nergjutekottit akkigilugit kakkõjeksennik tunnitsivigijomavapse kẽnaujakanginapse.

17 Tagva nergjutekottitik horsit, saukello tuktuvaillo, siutekõktojullo tikkiutiveit Josefemut, tãpsomalo kakkõjeksennik tunnitsivigiveit. Taimagle kakkõjeksennik nerritipeit Jare nãvlugo, nergjutekottingit tamaita akkigilugit.

18 Jare tamanna nãngmet, Jarib aipangane ama tikkinivut tapsomunga, akautilugolo: Tamedsa angigutigijomangilavut attanniptingnut kẽnaujavut kissẽtaungitut, nergjutekottivulletauk pissiangongmetta attanniptingnut, assianiglo akkilliutiksakangilagut attanniptingnut timiptingnik perorsẽviptingniglo kissẽnik.

19 Sõg perlertuksauvita sãngne perorsẽvivullo asserortuksauvæt? Pissinialaurit uvaptingnik perorsẽviptingniglo kakkõjakarkovluta, uvagut perorsẽvivullo perkutaulit Faraomut; karngasutinnik tunnitsivigilaungmittigut innõkovluta, perlerkonnatalo perorsẽvivullo asserorkonnagit.

20 Tagva Josefib Egiptenib nunanga illunãt

pissiariva, Faraomut pitilugo; Egiptenmiut illu-
natik attunit perorsĕvitik niorvgutigingmagit
kăngnartoksoak angiluarmet tapkonunga. Tai-
maitomik Faraub nuna tamedsa perkutigiva.
21 Innuillo avipeit iglugaseksoarnut pitilugit
Egiptenib nunanget illunănit.
22 Ajochertuijulle perorsĕvingit kisseta pissi-
aringileit, tapkoa Faraub tunnilaungmagit ajo-
chertuijunnut, okautaujut tapkoa nerkiksarsioru-
tigijeksaringmagit; tunnitsiviŏgamik tapgoninga,
taimaitomik perorsĕvitik niorvgutigijeksarilaung-
ileit.
23 Tagva Josefib innuit okautiveit: Okokse,
uvlome illipsingnik perorsĕvipsingniglo pissilauk-
punga Faraomut pitilugit, okokse, karngasute-
karkovapse perorsĕvīt perorsijeksakartilugit.
24 Kakkŏjeksello kattimmajungita unnurn-
ingita tellimangit tunnijeksarivasse Faraomut,
kattimmajulle sittamait attoreksauvut illipsing-
nut, perorsĕvingmik karngatitsiluse, nerkiksa-
karkovluse illipse kittorngasselo iglomiokattisselo.
25 Okarput: Innokolaungmittigut, takopsoa-
gilaungmittigullo Attannek, kunnutuiluta kiv-
gaujomavogut Faraomut.
26 Tagva Josef Egiptenmiut perorsĕvingit
pivlugit perkojivok sokkoserungnangitomik uvlok
tamanna tikkilugo, imak: Kakkojekset kattim-
majungita unnurningita tellimangit tunnijeksar-
ingmagit Faraomut; ajochertuijulle perorsĕ-
vingit kisseta pinagit, tăpkoa Faraub perku-
tigingileit.
27 Israĕlekulle nunakalerput manna Egip-
tenme Gosenib nunangane, tamedsa nunakotigi-
lugo aglissivalliavut unnuksivallialarmiglo.

28 Jakolo Jarinnik 17 nik innõngmet Egiptenib nunangane, Jaringit illunatik 147 õvut.

29 Israēlible tokkoviksanga nelliutingmet ernine Josef kaikova ingminut, okautilugolo: Saimartauniksasiguma illingne, tagva aggaktit sibviamnut illilaukit, næglinermik nellagõrnermiglo sakkertitsijomaguvit uvamnut, illuverniarnanga Egiptenme.

30 Sivorlikka illuverkakattigijomavakka, Egiptenmillo ãteksarivarma taipkonunga illuvingenne illuverlunga. Okautiva: Taimailioromavungo sorlo okalauravit.

31 Okarivorlo: Tagvale sokkoserungnangitomik angerviginga. Angervigivalo. Israēlib tava sinnigvingmine akkitiminut innãrpok.

KAPITEL XLVIII.

Jakob saimartitsiniganik Efraimemik Manassemiglo.

MATTOMA kingorngane Josef okautsauvok: Ahãk, atãtet kannimmalukpok. Tagva ernængne Manasse Efraimelo illagivak.

2 Taimaimet Jako okautsauvok: Ahãk, ernīt Josef kailerpok illingnut. Israēlelo sõngosilune ingilerpok sinnigvingmine.

3 Josefemullo okarpok: Gudib ajugakangitotõjub sakkervigilaujovãnga Luseme Kanaanib nunangane saimarlaukpãngalo.

4 Okautivãngalo: Ahãk, aglissivalliatitsomavagit unnuksivalliatitsomalarpillo, innugaseksoangortitsomavagillo, nunalo tamedsa perkutautitsomavara illingnut kinguvãngnullo issokangitomut.

5 Taimaitomik ernikik Efraim Manasselo

Egiptenib nunangane ernertakik, tikkerkãrtinnanga illingnut; nangminerijomavakka Rubenetut Simeonetullo.
6 Ernerijomãrtattille tapkoa kingorngængne nangminerijomãrpettit, taijaujomãrpullo kattangutingititut kingormgutijamingne.
7 Mesopotamiamit tikkinama Rahel tokkovok, Kanaanib nunangane ingeratilluta Efratib kannitakasangane, tagvanelo apkome Efratemut torartome mannale Bethlehemik attelingme illijartorlaukpara.
8 Israëliblo Josefib ernijik tækkogamigik, okarpok: Kikuk ukkoa?
9 Josefib atãtane kiova: Ukkoa ernerivakka Gudib tunnilauktagit uvamnut. Okarivok: Kailik uvamnut saimaromagapkik.
10 Israëlible ijigiik innutokaunermut takpëleramik tækkojungnalaungilak namaktomik. Tapsomungalo tessiorpak. Jakoblo kunniklugiglo erkipak.
11 Josefemullo okarpok: Ahãk, kënet tækkolaukpara issumagilaungitamnik, ahãglo, Gudib kinguvãngniktauk tækkotipãnga.
12 Josefiblo tapsoma sãnganit përpak, okkungavlunelo nettimut tapsoma kënanget sãngane.
13 Tagva Josefib tamarmik tiguvak, Efraim tallerpingminut Israëlib saumia sãdlugo, Manasselo saumingminut Israëlib tallerpia sãdlugo, tessiorlãniglo omunga.
14 Israëlible agganne tallerpit issakpeit illilaitalo Efraimib nukkardliub niakoanut, sauminnelo illiveit Manassib niakoanut, pijarællunelo aggangminut taimailiorpok Manasse erniangokãrtongmet.
15 Josefelo saimarpa, okarlunelo: Gudib atã-

tama Abrahab Isaakiblo arvertartigilauktakita, Gudib nerrititsilauktub uvamnik innõsimne tamăt uvlok tamanna tikkilugo.

16 Engelib piulijima idluitunnet tamainit, tapsoma nukapiæk ukkoa saimarligik taijaulerkovlugik atătængma Abrahab Isaakiblo attigingnut, aglissivalliakovlugik unnuksivalliakovlugiglo nuname.

17 Josefible tækkogame, atătanget agganne tallerpit illilaungmagit Efraimib niakoanut, idluaringila, atătamelo aggangit tiguveit peromavlugit Efraimib niakoanit, pititsomavlugillo Manassib niakoanut.

18 Okautivalo: Taimailiornæk atătaga; tamna erniangokărtõvok, oma niakoanut aggaktit tallerpit illilaukit.

19 Attăangelle taimailioromanane okautiva: Nellungilanga ernik, nellungilanga. Omangettauk innukattigĕksuit pijomărput, pijarialiksõjomărporlo, oma nukkangale pijarialiksõnersaujomărpok omanget, kinguvăksangillo innukattigĕksoangortitaujomărput.

20 Taimagle uvlorme taipsomane saimarpak, okarlunelo: Israĕleme saimajomajokarpet innungmik okartuksauvok: Gudib illiorvigilitit Efraimetut Manassetullo. Tagvalo Efraim pijarialiksõnersautipa Manassemit.

21 Israĕlelo Josefemut okarpok: Ahăk, tokkolarpunga, Gudiblo illagijomărpăse, uttertitsomărpăselo atătapse nunangenut.

22 Nunab illanga perkutautilaukpara illingnut, kattangutivit nunangeta assia, tamedsa saviksoamnut pittiksimnullo aksarnigarilauktara Amoriterit agganginnit.

KAPITEL XLIX.

Jakob nellautaininganik sorĕrutiksanganiglo.

JAKOBLO erninne kaikoveit ingminut, okarlune: Kattimmatitse, okautsauniarapse uvamnut illingajomărnipsingnik, nelliutome pijomărtome.
2 Kattimmatitse illunase, tussarluselo, erniojose Jakomut, atătasselo Israël tussarsiuk.
3 Ruben igvit ernerikărpagit nukkimnit pitsartunimnillo sivorlerpămit pivotit, ajochertuijuksaunerŏvotit angajokaunerŏvlutillo.
4 Kuksalaidlarlutit immektut kŏktotun-ĭlaukpotit. Igvit angajokaunerŏjuksaujungnĕrpotit; atătavit innangavianut pilauravit, tagvane sinnigviga sujuktilaukpet pinniarnernut.
5 Kattangutigĕk Simeon Levilo; tapkoa saviksoagik sakkŏvuk tokkonartuk.
6 Tarniga illaukojomangitara tapkoa kajusivigingnut, nertornarneralo ĭtuksaungilak kachimiovigingne; ningaumajadlarlutik angut imna tokkomakko, kuksalaidlarlutiglo tuktuvait nungutimagit.
7 Ominarsile tapkoa ningaumajarnigik taimak angidlarmet, kassĕnigiglo taimak sŏngojoksŏngmet. Tapkoa avitautitsomavakka Jakokunne, siamartilugiglo Israëleme.
8 Juda, taimnauvotit, igvit nertortaujomărpotit kattangutingnut. Aggakpit om̃igijivit kongĕsingit tigumiartoromărpeit, săngnelo atătavit kittorngangit okkungajomărput.
9 Juda Loeviarauvok. Igvit ernĭk salakadlarnernut ivlernartitauvotit angijomik. Serkor-

torpok innangalerporlo Loevetut angusalloktut,
Loevetullo arnaujotut; kia akkerartoromavauk?
10 Opigijautiksak Judamit aksarnigauniat-
sengilak, ajochertuijorlonĕt tapsoma ittigangin-
nit, ajugakangitotŏjok tikkerkărtinnago; tamnalo
nunakattigĕksuit ungagijomărpæt.
11 Tapsoma nergjutekotimne kittornganga pit-
tŭtseromărpa Weineliksab napartunganut, siute-
kŏktojokotimelo erniarijanga Weineliksab akker-
oanut. Annorăne Weinemut ubvaromărpa, ul-
liksoanelo Weineliksab iptinganut.
12 Ijigik aupalunersauvuk Weinemit, kigu-
tingillo kachornersauvut immungmit.
13 Sebulon immarbiksub umiakoviane nuna-
karomărpok, umiaksuillo umiakoviane, Sidonelo
tikkilugo.
14 Isaschar nergjutetun nukkekadlartotun-
ĭpok, tamna nunet kiglinginne inniksakaromăr-
pok.
15 Merngoĕrservik tækkolugo idluariva, nuna
ănanaugilălo; erksugeksennulle kunnutsenginame
kippalungortitauvok.
16 Danib nunakattinne erkartoromărpeit sorlo
Israëlitit kinguvarĕninginnut illingavlune.
17 Dan kuglugiangojartotun apkome ĭtsomăr-
pok, kugligiarăluktun apkosinerme, horselo king-
mingagut kĕjomărpa, oma kăngane iksivajok ni-
verkovlugo.
18 Nalegak piuliklernĭt nerriugivara.
19 Gad sorsuktuksoarnut unnuktovaksoarnut
pagvisărtaujomărpok, sălagijomărpeille.
20 Asseremit kakkŏjatsiak orksulik pijomăr-
pok, attennersoatullo nerkiksatsiakaromărpok.

21 Naftali tuktutun sukkallijotun-ïpok, okautsinniglo tussarominartunnik tunnijivok.
22 Josef aglissijomărpok, sorlo puailaviub sennianĕtok agglissijomărpok. Pannigĕt attanningortitaulerput.
23 Nauk pittiktartut ningaumatigalloarpæt unatadlarvigingmatsuk, unangmilugolo.
24 Oma pittiksinga sokkosingilak, talligiglo aggangillo pitsartutitauvut, ajugakangitotõjub agganginnut Jakokunne. Tapkonanget mianersijut, Israĕliblo ujarangit tikkisimmavut.
25 Atătavit Gudinganut ikkajortauvotit, ajugakangitotõjomullo saimartauvotit, saimanartomut killangmit pijomut, saimanartomullo ittinerub attănetomit pijomut, saimanartomullo iviangingginne nănginnelo.
26 Atătavit saimarsainingit pitsartunelionersauvut sivorlima saimarsaininginnit, sorlo attannionerset sillaksoarme tussudlarmetta: tapkoalo Josefib niakoanut tikkituksauvut, Nasiriblo kabsinganut kattangutingita akkorngænne.
27 Bejamin kĕsuktoksõvlune ammarõvok uvlăngotillugo pinnasuartane nerrijomărpa, unnulertillugole pinnasuartanne aitutigijomărpeit.
28 Tapkoa Israĕlib kinguvăriveit 12 õjut, okautsillo tapkoa atătangeta okautigilaukpeit tapkonunga, saimaramigit, attunit saimarnermut ingmigolingajomut.
29 Perkolugillo okautiveit: Illelliudsaujomărpunga sivorlerilauktamnut, illijartorissinga sivorlima akkorngænnut kairosungmut Efronib Hetiterib perorsĕvinganĕtomut.
30 Kairosungmut maggolimmajomut, Mamrib

nellãnetomut, Kanaanib nunangane, Abrahamib pissiarilauktanganut, perorsēvik illaliudlugo, illuverviksakotiminut kinguvãngminullo, Efronemit Hetiteremit.

31 Taikunga Abraha nulliangalo Sara illijartorlaukpakit. Tagvungatauk Isaak nulliangalo Rebekka illijartorlaukpakit. Tagvungatauk Lea illijartorlaukpara.

32 Perorsēvingmut kairosungmullo pissiangojomut Hetib kittornganginnit.

33 Jakoblo perkojanne kittorngaminut sorērramigit ittikanne sinnigvingminut pitipeit annernengerdlunelo, illelliudsauvorlo sivorlerilauktanginnut.

KAPITEL L.

Jakob illuvertauninganik, Josefib innojungnērninganik.

TAGVA Josefib atãtame kēnanganut pũlune, keajutigiva kunniklãlo.

2 Josefib kivganne ãniasiortit perkoveit atãtane mingoartaukovlugo. Aniasiortillo Israële mingoarpæt,

3 Uvlut 40 git nãvlugit, taimak unnuktigijunnik uvlunnik mingoarsijariakangmetta. Egiptenmiullo uvlunnik 70 nik keavæt.

4 Kiksarnerub uvlungit tapkoa nãngmetta, Josefib Faraub kivgangit okarvigiveit, okarlune: Saimaunekaleruma illipsingne, tagva Farao okarvigissiuk, okautilugolo:

5 Atãtama angerkovãnga, okautilungalo: Ahãk, tokkolerpunga, illijartorlaungminga illuviksamnut poagrejarlauktamnut Kanaanib nunangane. Tai-

maitomik manna majoraromavunga atătaga illijartorlugo, utteromalarmalo.
6 Faraub okautiva: Majoralerit atătet illijartorlugo, angernīt tapsomunga malliklugo.
7 Tagva Josef majorarpok atătane illijartoromavlugo. Faraublo kivgangita illunatik, angajokaunersello iglungane, Egiptenib nunanganelo angajokaunerset illunatik illagivæt.
8 Taimaktauk Josefib kivgangit, kattangutingillo, atătamelo kivgangit illaulerput. Kittorngatigle, saugakottitiglo, tuktuvakottitiglo kisseta kemmekpeit Gosenib nunanganut.
9 Kammutillo ablangajullo horsinne majorarkattigiveit, ingerakattigĕllo tapkoa unnuktoksŏlaukput.
10 Atadib tulervianut (kakkojeksennik) Jordanib ungatănut tikkinamik, tagva kiksarnermut keadlalaukput; Josefiblo atătane uvlunnik 7 nik kiksarutigiva.
11 Nunakattigĕllo Kanaanemiut, kiksadlarnek tamedsa, Atadib tulervingane tækkogamitsuk, okarput: Egiptenmiut tagvane keaviksakadlarput. Taimaitomik nuna tamedsa, Jordanib ungatanĕtotok taijauvok: Egiptenmiut keavinget.
12 Kittorngarĕllo tapkoa pinniarlaukput perkojaunitik malliklugit.
13 Kanaaniblo nunanganut ăpæt, illijartorpællo perorsĕviub kairosunganut maggolimmajomut, Abrahab pissiarilauktanganut, perorsĕvik illaliudlugo, illuverviksakottiminut, kinguvăngminullo, Efronemit Hetiteremit, Mamrib nellăne.
14 Illijartorĕamitsuk Josef kattangutinne majorarkattigilauktannelo atătame illijartortauvia-

nut illunaita illagilugit ama uttilerivok Egiptenmut.
15 Josefible kattangutingit sivorălerput atătatik tokkolaungmet, okarpullo: Josefib kennugilarpallukpătigut akkinniaromărpătigullo idluitulliarniptingnik tamainik, tapsomunga pinniarlauktaptingnik.
16 Taimaitomik okautsaukovæt: Atătavit perkolaukpătigut tokkokărane, okarlunelo:
17 Imăk okariakarpose Josefemut: Omæt, kattangutitit issumagijungnĕrlaungmigit idluitulliarninginnit, ajortulliarninginnillo, taimak idluiluktomik pinniarlaungmetta illingnut. Omæt, taimaimet issumagijungnĕrvigilaungmittigut idluitulliarniptingnit, atătavit Gudinget kivgaringmattigut. Josefele keavok, taimaitomik okarvigingmatsuk.
18 Kattangutingitale pamangavigijartorpæt, okautilălo: Ahăk, kivgaulerpogut illingnut.
19 Josefib okautiveit: Sivorăniarase, Gude Nalegarigapko.
20 Illipse issumakalaukpose idluitulliarvigijomavlunga; Gudele ajungitulliarnermik issumakalaukpok, sorlo manna pinniarningit sakkijadlarmetta, innuit unnuktovaksuit piulijaukovlugit.
21 Taimaimet sivorăniarase manna. Pattangaititsomavapse kittorngasselo. Mannigorpeillo illannakarnartomiglo okarvigiveit.
22 Tagvale Josef illane illagilugit Egiptenmetsainarlaukpok, Jarinniglo 110 nik innŏlune.
23 Efraimiblo kittorngangit erngutărsungillo tækkoveit. Taimaktauk Machirib Manassib erninget kittorngangit kittorngakalaukput Josefib tækkoane.

24 Josefible kattangutinne okautiveit: Tok-
kolerpunga, Gudiblo nellipsaromărpăse, nuna-
millo omanget aulartitsomărpăse nunamut ange-
rutigila[illegible]aktaminut Abrahamut, Isaangmullo, Ja-
komullo.
25 Taimaitomik Israëlib kittorngangit perko-
veit angerkovlugit, okautilugillo: Gudib nellip-
sarpasse, tagva saunikka ovanget aularutissigik.
26 Tagva Josef tokkovok Jarekardlune 110
nik. Tamnalo mingoarpæt, illivællo iklerving-
mut Egiptenme.

